HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Bu gün 16 sayfa

Son Posta

Sene 9 — No. 3228 | Yazı işleri telefonu: 20203 | SALI 25 — TEMMUZ 1939 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 Kuruş

İngiltere ile Almanya arasında pazarlık mı?

Londranın Berline ikrazatta bulunacağı şayiaları mesele oldu

İngiliz Ticaret Müsteşarı Çekoslovakyanın tahliyesi ve silâhların tahdidi şartile Almanyaya bir milyarlık bir istikraz verileceğini bildirmiş

Çemberlayn'in Avam Kamarasında beyanatı

İngiliz şehirlerinde suikastlar tertib eden Irlanda ihtilâlcilerini ecnebi bir devlet idare ediyormuş

Londra 24 (Hususi) — Alman iktısad nezareti erkânından Dr. Wohetadın, geçen hafta Londrada İngiliz denizaşırı ticareti müsteşarı Hudson ile yapmış olduğu görüşmeler, Avrupa matbuatında

(Devamı 11 inci sayfada)

Cenevre üniversitesi Bayan Âfete doktorluk payesini verdi

Bayan Âfetin Cenevreye tahsilini ikmale gönderilmesine karar verildiği gece Ebedî Şefin sofrasında hazır bulunuyordum ve şimdi üniversitenin senato odasında bu necib Türk kızı profesörlere tezini izah ederken gene hazırım. Türk dinleyicilerin gözleri yaş içinde... Dalgın nazarlar salonda ayni hayali takib ediyor. Yabancı bir munitte Türk zekâ ve kabiliyetinin ihraz ettiği muvaffakiyet bizi daha çok sevindirecekti, eğer müessir eserini görmüş olsaydı!

Yazan: Ercümend Ekrem Talu

Bayan Âfet

(Yazısı 7 inci sayfanın 4 ve 5 inci sütunlarında)

(Lozan) ın yıldönümü hararetle tesid edildi

Üniversitedeki merasımden bir intıba Reisicumhur kürsüde

(Yazısı 11 inci sayfada)

Millî Şefin Teşrifleri Bekleniyor

Millî Şef İsmet İnönünün bugünlerde şehrimizi şereflendirmeleri beklenmektedir. Millî Şef şehrimizde bir müddet kalacak ve bu arada Florya deniz köşkünde birkaç gün istirahat edeceklerdir.

Yalovada bulunan Başvekil doktor Refik Saydam da bu hafta içinde İs -

(Devamı 11 inci sayfada)

İskenderun limanının tahkimi için bir ingiliz heyeti mi geliyor?

Londra 24 (Hususi) — «Daily Telegraph» gazetesine göre yakında, İngiliz mütehassıslarından müteşekkil bir he -

(Devamı 11 inci sayfada)

Bursadan gelen telgraflar meşhur Püskülsüz İsmailin öldüğünü haber veriyorlar. Bu adam kimdir, bilir misiniz?

Bursayı iki gün idare eden eşkiya

Büyük Harbte yol, Millî Mücadelede düşman kesen çete reisi

Onun hayatını, Püskülsüz çetesile mücadele eden sabık inzibat kumandanı ve lâhik gazeteci sizlere anlatacak.

(Perşembeye başlıyoruz)

Hakeme taarruz eden futbolcuyu bütün memleket takbih ediyor

Kabadayı ve firarî kaleci artık futbol oynıyamıyacak

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü hakemle beraber bütün memleket sporculuğuna taarruz eden bedbaht genci en ağır ceza ile cezalandırırken adlî takibat ta başladı, fakat suçluyu ele geçirmek kabil olmadı

Maç ikinci bir tebliğe kadar tehir edildi

(Ulus) bir makalesinde: "Böylelerini spor sahalarına değil, sanatoryomlara yollamalı „ diyor

Galatasarayla, Demirspor maçında hakemi yumruklamak suretile çok çirkin bir spor hâdisesine sebebiyet vermiş olan Demirspor kalecisi Necdet, dün geç vakte kadar yapılan bütün araştırmalara rağmen bulunamamıştır.

(Devamı 11 inci sayfada)

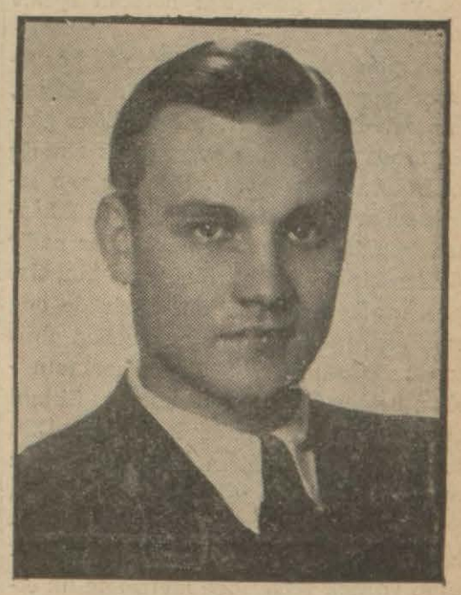

«Son Posta» nın spor sütunlarını idare eden kıymetli arkadaşlarımızdan hakem Tarık

Hatayda bayram ayni heyecanla devam ediyor

Hatay valisinin Dahiliye Vekiline ilk telgrafı ve Vekilin gönderdiği cevab

Hatay bayramı münasebetile evvelki gece Ankarada yapılan merasim ve tezahürat esnasında halk

Hatay valisi Şükrü Sökmensüer Dahiliye Vekâletine gönderdiği bir tel yazısile Hatayın ve Hatayluların bahtiyarlık

(Devamı 3 üncü sayfada)

ihtiyar bir kadın 6 aylık torununu zehirliyerek öldürdü

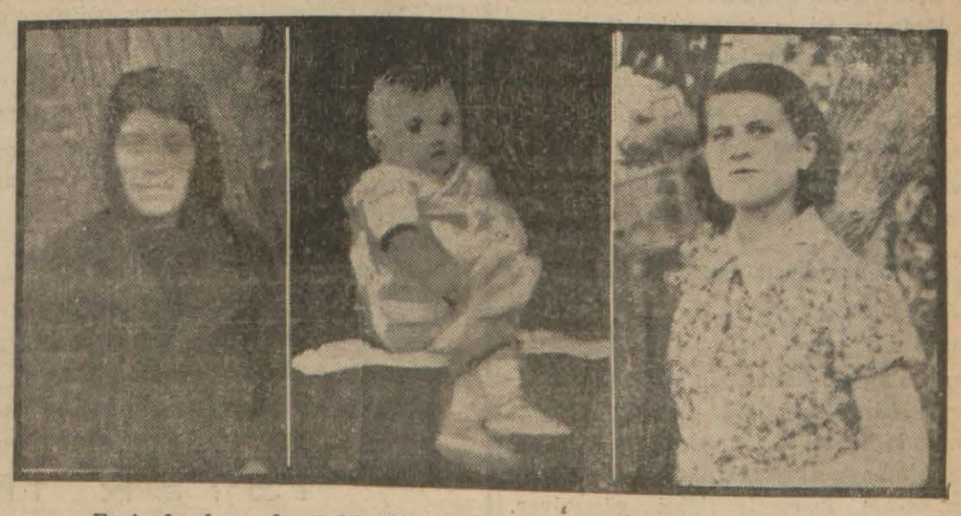

Facia kurbanı, katil büyük ana ve çocuğun zavallı anası

(Yazısı 6 ncı sayfada (mahkeme sütununda)

Hergün

Avrupada helecan

Yazan: Muhittin Birgen

Son on sene içinde tek bir sene istisnasile hemen her sene en az bir defa geldiğim ve bazan da haftalarca kaldığım Budapeşt, çok iyi tanıdığım şehirlerden biridir. Burada bir hayli tanıdık ta vardır. Dünyayı o kadar koyu renklerle görmeği sevmiyen Macarlar, geçirmiş oldukları felâketlere rağmen, Tunanın bu inci - şehrinde, ötedenberi, neş'e ve zevk içinde yaşamanın kolayını bulmuş insanlardır. Fakat, anlaşılıyor ki, şimdi o günler geçmiş, mavi Tunanın üstünde uçan pembe hava, esmer renklere bürünmüştür. Son 7-8 sene içinde turizm sayesinde kendisine geniş bir hayat ve hareket temin etmiş olan bu şehir, şimdi turist kıtlığı içinde esneyip duruyor; sade esnemekle kalsa gene bir şey değil, esnemek, insana nihayet uyku getirir ve uyku da sükûn verici bir şeydir. Bilâkis, Budapeşte uykusuz esniyor ve ekseri gecelerini helecan içinde geçiriyor.

Üç gündenberi burada kiminle konuştumsa hep ayni şey: Hayattan şikâyet, muharebeden endişe... Bir dükkâna giriniz, orada konuşmıya ve pazarlık etmeğe bol bol vaktiniz vardır. Bilhassa son senelerde arı kovanı gibi işliyen dükkânlarda şimdi, müşteri, sinek kadar nadir görülen bir şey olmuş. Mağaza sahibi size uzun uzadıya derdini yanar, siz de onu teselli için sözler bulmıya mecbur olursunuz. Sokakta rastgeldiğim her tanıdıkla, hemen daima «harbolmak» fiilinin muhtelif sigaları içinde konuştuk. Dün akşam otel lokantasının terasında yalnız başımıza otururken eski aşina, başgarson yanıma yaklaştı ve beni ayni mevzu üzerinde istintaka çekti. Uzun zaman İstanbulun yüksek yerlerinde metridotellik etmiş olan bu Macar, tekrar İstanbulda münasib bir iş bulacağına emin olsa, hemen koşup gidecektir. «Şüphesiz orası rahattır, sükûn içindedir!» diyor. Bu güzel, temiz, herkese geniş konfor veren şehir bırakılıp ta İstanbula gidilir mi? Evet, çünkü burada herkes helecan içinde yaşıyor ve herkes şimdi konfor değil, sükûn arıyor!

Odamıza çıkarken, gene eski dost, gece kapıcısından Pester Lloydun akşam nüshasını istedim. Vakit geç olduğu için kalmamış. İtizar etti:

«— Fakat, dedi; gazeteyi ne yapacaksınız, Her Muhittin, ben size bütün havadisleri verebilirim: Harbolacak!»

Birdenbire telâş ettim, acaba benim bu sene için harbolmıyacak kanaatimi boşa çıkaran bir hâdise mi oldu, diye düşündüm ve izahat istedim. Meğerse, o bana gazetelerin akşam nüshalarındaki havadisleri değil, kendi kafasının içindeki kanaati söylüyormuş! Bir aralık hoplamış olan yüreğim, tekrar rahatladı. Kapıcıbaşıya göre harb muhakkaktır; mademki Almanya yiyeceğe muhtaçtır, mademki yiyecek bulmakta güçlük çekiyor, şu halde harbden ictinaba imkân yoktur. Uyku zamanı çoktan gelmiş olduğu halde, adamcağız söyledi, söyledi, eski müşteriye karşı bu teklifsizlikte beis görmiyerek beni yarım saat ayakta tuttu!

Budapeştede işleri en iyi giden yegâne müesseseler gazeteler ve kazançları yolunda olanlar da müvezzilerdir: Gazetelerin muhtelif tabıları çıktıkça, halk bunları kapışırcasına alıyor ve okuyor. kahvelerde, lokantalarda yemek isimlerinden çok, Angol ve Nimet, yani «İngiliz» ve «Alman» sözleri işitiliyor: Yer yer, masa masa, her tarafta siyaset bahislerine aid münakaşalar yapılıyor!

★

Gazetelerde hakikaten hep yüreklere helecan verici şeylerden bahsediyorlar: Erkânıharbiye seyahatleri, amiral ziyaretleri, harb gemileri manevraları, Tiençin ihtilâfları, Mançuri ve Moğolistan hâdiseleri, Moskova müzakereleri vesaire vesaire... Yegâne ümid veren şey İngiltere ile Almanya arasında yeni başlamış olan iktısadî ve malî meselelere aid Londra müzakereleridir. Pester Lloydun bu sabahki nüshasında Londra muhabiri bu bahse dair uzun uzun malûmat veriyor. Bu malûmat, Fransa ile Almanya arasında ahiren aktedilmiş olan bir anlaşma tarzında bir itilâfın bu defa da İngiltere ile Almanya arasında aktedilmesi ihtimallerinin kuvvetlendiğini gösteriyor. Hattâ, böyle bir anlaşmanın derhal siyasî hâdiseler üzerinde de tesir yapacağı kanaatinin, gittikçe dairesini genişletmekte olduğu ilâve ediliyor. Bizim kapıcıbaşı, belki bugün biraz rahatlar, çünkü bu tarzda bir anlaşma, Almanyanın yiyecek bulması ihtimallerini kuvvetlendirecektir!

Bugünkü havadisler arasında sükûnet verici başka unsurlar da vardır: Tiençin etrafında İngiliz - Japon müzakeresi, vahim bir safha geçirdikten sonra, İngiliz sefirinin aldığı yeni talimat üzerine birdenbire genişlemiştir: İngiltere fedakârlık yapıyor ve bütün Japon borsalarında kıymetler, birdenbire yükseliyor, fakat, bizim kapıcıbaşı, acaba bu havadisleri sulh alâmeti olarak mı telâkki edecek yoksa harb alâmeti şeklinde mi alacak: Burasını bilmiyorum.

Evet, Budapeşte, fakat sade Budapeşte değil, gazetelerde görülen şeylere nazaran, bütün Avrupa helecan içindedir. İnsanlar için artık rahatça uyku uyumanın imkânı kalmamış gibi görünüyor. Avrupanın üstünden ağır bir sıcak dalgası ile birliktę, ağır bir endişe havası geçiyor. Yalnız iyi bir şey: Dün Viyanalı tanıdıklardan iki Almana rastgeldim. Bunların biri eski bir gazeteci dosttur. Her ikisi de harbolmıyacağına kanidirler ve Avrupadaki bu helecana karşı gülüyorlar!

Muhittin Birgen

Resimli Makale: ≡ Lüzumsuz nasihatler ≡

Nasıhat vermek kolay, verilen nasihatin tatbiki şeklini göstermek güçtür.

Karşındakine müfid olmak istiyorsan nazarıyatı bırak, fiiliyata gir ve daima şahsan yapabileceğin şeyi tavsiye et.

SÖZ ARASINDA

Yep yeni Bir ameliyat

Londrada denize daldığı sırada boynu kırılan bir İngilizi derhal çelik ciğere koyarak tedaviye başlamışlar, ve kendisine makinenin içinde olarak ameliyat yapılmıştır. Hâdiseye büyük bir ehemmiyet atfedilmesinin sebebi, İngiliz tıb tarihinde ilk defa olmak üzere böyle bir ameliyat yapılmaktadır.

Hergün bir fıkra

İstediğiniz zaman

Bir köylü, buz dolabı komisyoncusundan mektub almıştı:

«Bir buz dolabı alırsanız, ineğinizden sağdığınız sütü taze olarak saklıyabilir, istediğiniz zaman taze süt içebilirsiniz.»

Köylü komisyoncunun adresine cevab yazdı:

«Bir inek alırsanız, sütü onun memesinde taze olarak saklıyabilir, istediğiniz zaman taze süt içebilirsiniz.»

Bu şapkanın altında Ne var?

İşte cevabı!

Gıda serumlarının faydası

Bir İngiliz doktoru, şimdi İngilterede futbolculara tatbik edilmekte olan «gudde» serumlarının, bundan üç bin sene evvel de kullanılmış bulunduğunu iddia ederek:

«Bu gibi boş ilâçlarla, oyuncuları tahrik etmeğe lüzum yok. Onları nafile yere aldatıyoruz.. zira faydaları sıfırdır» demiştir.

Irlandalı tethişçilerin Verdiği korku

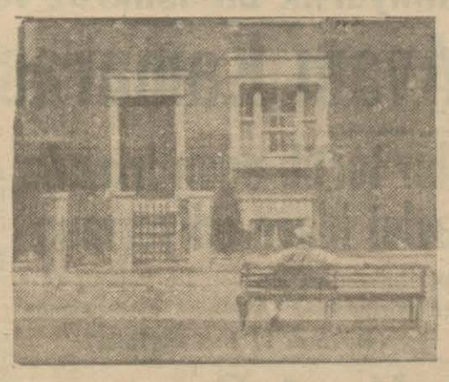

71 yaşında bulunan İngiliz hâkimi Humphreys, İrlândalı tedhişçilerden bir çoğunu mahkûm ettiğinden her hangi bir suikasda maruz kalmaması için evi sivil veya resmî polisler tarafından muhafaza altında bulunmaktadır. Bu kararı da bizzat dahiliye nazırı vermiştir. Hâkim, mahkemeye giderken kendisine müsellâh muhafızlar refakat etmektedir. Resimde, bir taharrinin evi tarassud edişini görüyorsunuz.

Siyam da tecavüzden korkuyor!

Siyam devleti, Londrada mahfuz bulunan altınlarından 1,015,000 İngiliz liralığını çekmiş ve Siyama naklettirmiştir. Londradan ayrıca bildirildiğine göre, Siyam hükûmeti, herhangi muhtemel bir tecavüze karşı İngiltere ve Fransanın garantisini istemiş; buna mukabil de tecavüz aleyhtarı devletlerin emrine hava meydanlarile, limanlarını amade kılacağını bildirmiştir.

Siyamın bu teklifi Fransa ve İngilterede tetkik olunmaktadır.

Ziyafet sofrasında şarkı ile nutuk söyliyen prens

İngiltere ana kraliçesi Marinin erkek kardeşi, Lord Athlone davetli bulunduğu Londra musiki akademisinin ziyafetinde nutuk vermek üzere ayağa kalktığı zaman, harikulâde bariton sesile güftesini, bestesini kendisinin yaptığı şu şarkıyı söylemiş ve dakikalarca alkışlanmıştır:

Ziyafetimiz için teşekkür ederiz.
Şarabımız için teşekkür ederiz.
Ve tekrar çağırılırsak,
Sizinle tekrar taam ederiz.»

İSTER İNAN, İSTER INANMA!

Arkadaşlarımızdan birinde güzel bir yazı gördük. Geçenlerde hükûmet merkezine gidip gelmiş bir meslekdaş bu yazısında diyor ki:

— Ankaraya her gidişimde devlet merkezimizi biraz daha güzelleşmiş, biraz daha büyümüş, biraz daha modernleşmiş buluyorum. Ve hakikaten bir Avrupa şehrini seyreder gibi ona bakmaktan, onu gezmekten zevk duyuyorum. Muazzam devlet binaları, muhteşem apartımanlar, bahçeler içinde villâlar, her tarafta bol yeşillik, her yerde temizlik, münakalâtta intizam, ve her tarafta Atatürk..

Arkadaşımızla tammen hemfikiriz. Ankaraya ne zaman gitsek biz de ayni şeyi düşünür, ayni hissi duyarız. Arkadaşımız bu mukaddemeyi müteakib:

— Ya İstanbul? diyor, onu hiç sorma!

Bunda da haklıdır. Yalnız unutmayalım ki Ankaranın yeni şehri düzdüz bir saha üzerinde yeniden kuruldu ve bütün bir milletin müşterek gayretile vücud buldu.

İstanbul ise gözümüzün önünde, tek bir meydanını genişletmiye kalkışsak milyon gidiyor.

Geçenlerde bir Bizans eserleri mütehassısı büyüklerimizden birini bulmuş:

— İstanbulu imar etmekten vazgeçiniz, demişti. Hangi tarafına dokunsanız ya biz Bizans eserleri mütehassısları, yahud Türkoloğlar veya mimarlar, itiraz edeceğiz. İyisi mi şehir dışında boş bir sahaya gidiniz ve şehri orada yapınız, hem biliyorsunuz ki yeni bir bina yapmak eskisini düzeltmekten daha kolaydır.»

İhtiyar mütehassısa tamamen hak vermesek te mevcud zorluklar ve parasızlıklar içinde İstanbul şehrini imar için tek bir, hattâ iki neslin yetişmiyeceğine biz inanıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER INANMA!

Sözün kısası

Yakışık almayan Bir merak

E. Talu

İstanbulda bir adam idam edilmiş. Bu bir katil suçlusudur; ve kanun ona, işlediği menfur cinayetin hesabını darağacında verdirmiş, döktüğü masum kanları kendi canile ödetmiştir.

İdam cezası cemiyetin kerhen tatbik ettiği bir şeydir. Asırlardanberi onun leh ve aleyhinde çok sözler söylendi, çok münakaşalar oldu.

Garbın en büyük mütefekkirleri bu cezanın kaldırılması hakkında makaleler, kitablar yazıp neşrettiler. Viktor Hügo beşeriyetin mücrimlerden bu türlü intikam almağa hakkı olmadığını yaşadığı kadar haykırdı.

Her nedense, camialar bunun ipkasına lüzum gördüler ve bir iki memleket müstesna, idam cezası bugün her yerde tatbik ediliyor.

Ben şimdi bunun burada münakaşasını yeniden açacak değilim. Ölümün her şekli soğuktur.. korkunçtur. Hele o gayri tabiî de oldu mu, şuurlarda çirkin aksülâmeller yapar.

Kanun, adalet, hemcinsini öldüren caniyi asadursun. Cemiyetin bu hâdiseden alacağı ancak bir ibrettir. O manzaradan haz duyduğu gün o cemiyet sukut eder: O cezaya müstahak görülen adam kadar!

İşte, bunun içindir ki, katil Alinin asıldığı gece, Ayasofya meydanına seyir için akın eden halkın arasında bilhassa, çocuklu kadınlarla genç kızların kalabalık bir kütle teşkil eylediklerini vatan gazetelerinde okuyunca derin bir elem duydum.

O annelerle o genç kızların o meydanda ne işleri vardı? Böyle, uykularını feda ederk, hangi temaşadan, ne gibi bir zevk almağa, bir haz duymağa koşmuşlardı? Beşeriyetin hayatını devam ettirmekle mükellef olan kadın, bir zavallının sekerâtı mevtini temaşadan ve hele çocuklarına temaşa ettirmekten ne bekler?

Bu anormal annelerle kızlar, o gece sabaha karşı evlerine dönerlerken kalblerinde nasıl bir duygu taşıyorlardı? Ve o duygunun içinde acaba birazcık olsun hicab ve nedamet var mı idi?

Ne de olsa, bu manzarayı görmeğe can atmış olan kadın, tabiatin kendisine tahmil etmiş bulunduğu mukaddes vazifelere aykırı davranmıştır. Kadının yeri idam sehpasının önünde değildir. Iztırab çeken her ferdin başı ucundadır, fakat onun ıztırablarından haz duymak için değil, ancak o ıztırabları teskin için.

Kadının şefkatten gayri bir şey taşımamağa memur nazarları bu kabil manzaralardan rencide olur, kirlenir, alçalır. O gece oraya can atan annelerden hiçbiri bunu idrak etmedi mi?..

Etmesi ise, yazıktır.. çok yazıktır!

Pariste, katil Vidmanın idamından sonra, halkın tehalükünden insaniyet için bir tehlike sezen Fransa hükûmeti bademe idamların umumi meydanlarda değil de hapishane avlularında infazına karar verdi.

Böyle bir kararın bizde de alınmasını şiddetle ve ehemmiyetle temenni ediyorum.

E. Ekrem Talu

Mersin C. H. P. Başkanlığı

Adana (Hususî) — Mersin Cümhuriyet Halk partisi ilyönkurul reisliğine Ali Rıza Kurtuluş intihab edilmiştir.

Ali Rıza Kurtuluş muhitin çok sevdiği bir gençtir.

TAKVİM

TEMMUZ		
Rumi sene 1355 — Temmuz 13	25 — Resmi sene 1939	Arabi sene 1353 — Hizir 81

SALI

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.	Ce. Âhir 8	İMSAK S.	İMSAK D.
4	50		2	48
9	16		7	10

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
Z.	12	20	15	17	19	32	21	25
E.	4	47	8	44	11	—	1	50

TELGRAF HABERLERİ

Almanya ile Rusya arasında ademi tecavüz paktı müzakereleri mi?

Berlin 24 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Almanya ile Sovyetler birliği arasında bir ademi tecavüz paktı imzalanması için müzakereler yapılmakta olduğu hakkında Japon membalarından yayılan şayialar, salâhiyettar Alman mahfelleri tarafından kat'î surette yalanlanmaktadır.

Berlin, Sovyetler Birliği ile Almanya arasında halen yapılmakta olan görüşmelerin, münhasıran kredi ve ticarî mübadele meselesine aid bulunduğunu teyid etmektedir.

Bununla beraber, hakikî bir ademi tecavüz paktı teşkil eden 24/4/1926 tarihli Alman - Sovyet muahedesinin «hiç bir zaman mer'iyetten kaldırılmamış» olduğu da Berlinde hatırlatılmaktadır. Bu muahede, zımnî anlaşma ile uzatılmış telâkki edilmektedir.

Ziraat Vekili dün şehrimize geldi

Vekil tetkikat yaptığı mıntakalardaki başarıların, yüreklere ferahlık verecek mahiyette olduğunu söyledi

Antalyada Evkaf umum müdürlüğü tarafından yapılan baraj ve su kanalı ile Ziraat Vekâleti tarafından vücude getirilen narenciye ve sıcak iklimler nebatatı istasyonlarının Başvekil namına açılma törenini yapan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen, vakıflar umum müdürü Fahreddin Kiperle birlikte dün öğle üzeri Çanakkale vapurile şehrimize gelmiştir. Çanakkale vapuru saat 11,30 da Sirkeci yolcu salonu açıklarında demirlemiş, vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, vilâyet ziraat müdürü Tahsin, gazeteciler ve diğer birçok zevat motörle vapura giderek Vekili karşılamışlardır.

Ziraat Vekili vapurun salonunda vali Lûtfi Kırdar ve gazetecilerle bir hasbihal yapmış ve validen süt meselesi hakkında malûmat almıştır.

Lûtfi Kırdar bu hususta Vekâletin gösterdiği alâka ve müzaherete teşekkür ederek bu işin yakında halledileceğini söylemiştir.

Ziraat Vekili bu sırada seyahat intıbaları ve ziraat işleri hakkında malûmat rica eden bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

Antalya seyahatinden çok memnun olarak dönüyorum. Orada açılma törenlerini yaptığımız narenciye ve sıcak iklim nebatlarının yeni istasyon binalarile, evkafın yaptırdığı kanal ve demirciler çarşısı Antalya için büyük vâdler ve ümidler tebşir eden eserlerdir. Her tarafta ilerleme yolunda kuvvetli adımlar görülmektedir. Muradpaşa kanalı Antalyanın mühim bir sahasına feyiz verecektir. Narenciye ve sıcak iklim nebatları istasyonlarının 3-4 senelik mesaisi neticesinden çok memnun oldum. Oradaki arkadaşlar iyi çalışmışlar ve çalışmaktadırlar. Ayni neticeleri İzmirdeki müessesatımızda da gördüm. Fuar da çok güzelleşmiş ve ilerlemiştir. Gezdiğimiz yerlerde sıcak çok olmakla beraber, yüreklere ferahlık veren bu eserler sıcağın maddî tesirlerini unutturdu.

Ziraat Vekâleti Manavgat sularından istifade etmek için büyük bir kanal açtırmağa karar vermiş ve hazırlıklara başlamıştır. Gelecek sene bunun da açılış törenini yapacağız. Bu seneki mahsulât vaziyeti iyidir. Bazı mıntakalarda kuraklık olmakla beraber, buğday ve diğer mahsullerimizde endişe edecek bir şey yoktur. Bu sene buğday ihracatı yapılıp yapılmıyacağı ancak miktar tesbit edildikten sonra anlaşılabilecektir. Her halde ortada buğday fiatlarının arttırılmasını icab ettirecek bir hal yoktur.

Zeytinlikler hakkındaki kanunun tatbikatından çok iyi neticeler alınmaktadır. Muhtelif mıntakalardaki zeytinliklerimizin ıslahı işine çok ehemmiyet veriyoruz. Ziraat Vekâleti yeni bir ziraî asayiş kanunu hazırlamaktadır.

İstanbulda birkaç gün kaldıktan sonra Ankaraya döneceğim ve iki hafta sonra tekrar seyahate çıkarak, Bursada Merinos işlerini tetkik edeceğim. Bursada Merinos işleri iyi yürümektedir.»

Ziraat Vekili Çanakkale vapurundan motörle Sirkeci yolcu salonu rıhtımına çıkmış ve burada kendisini karşılıyan ailesi erkânile birlikte doğruca Erenköyündeki evine gitmiştir.

Vekil bugün şehrimizdeki Ziraat Vekâletine bağlı müesseselerde tetkiklerde bulunacaktır.

Münakalât ve Nafia Vekilleri

İzmir 24 (Hususî) — Münakalât Vekili Ali Çetinkaya, Pazar günü refakatinde belediye reisi olduğu halde fuar sahasını gezmiş, sergi sarayında uzun müddet meşgul olarak bunun büyük bir eser olduğunu, fuarın heyeti umumiyesile her sene Türkiye halkının biricik toplantı yeri haline geldiğini İzmire ikinci bir sürat postası ilâve edilerek İstanbul - İzmir yolculuğunun kolaylaşacağını, fuar münasebetile geleceklerin trenlerde istirahatlerinin temin olunacağını söylemiştir.

Vekil bugün İzmirden ayrılmıştır.

ingilterede 145.000 eski bahriye zabit, efradını manevralara çağırılıyor

Londra 24 (A.A.) — Hükûmetin bahriye zabit mütekaidleri, ihtıyat zabitlerinin bir kısmını Ağustos ve Eylûl aylarında yapılacak müşterek deniz ve hava manevralarına iştirak etmek üzere davet etmesi kararı üzerine bu devre esnasında hizmette bulunacak olan zabitlere, bahriye efradının ve bahriye silâhendazlarının yekûnu, tahmin edildiğine göre, 145,000 kişiye baliğ olacaktır.

Bundan başka Cebelüttarıktaki topçu ve nakliye kıt'alarının takvıyesine karar verilmiştir. Bu kararın tatbiki için gönüllü kaydına başlanmıştır.

Leh - Danzig hududunda bir hâdise

Berlin 24 — Polonya Danzig hududunda yeni bir hâdise olmuştur.

Bugün saat 14,30 da, Renneberg civarında bir Polonya müfrezesi, hududu geçerek Danzig arazisi dahilinde bir kilometre kadar girmiştir. Polonya müfrezesi, bir Danzig müfrezesi ile karşılaşmış ve ateş açmıştır. Hâdisede yaralananlar olup olmadığı henüz malûm değildir. Polonya müfrezesi, bilâhare Polonya arazisine dönmüştür.

Sovyet - ingiliz görüşmeleri

Moskova 24 (A.A.) — Bir saat bir çeyrek devam etmiş olan dünkü görüşmeden sonra müzakerelerin normal surette ilerlemekte olduğu ve yakında yeni bir toplantı yapılacağı öğrenilmiştir.

Molotof ile görüştükten sonra Seeds, Naggiar ve Strang, kendi aralarında da görüşmüşlerdir.

Dünkü görüşmelerin neticeleri Londra ve Parise bildirilmiştir.

ispanyada yeni karışıklıklar mı?

Londra 24 (Hususi) — Dahilî harbin doğurduğu felâketlerden henüz kurtulmamış olan İspanya, yeni bir keşmekeşin arifesinde bulunmaktadır.

Times gazetesinin Hendaye hususî muhabirinin bildirdiğine göre, İspanyada General Yague tevkif olunmuştur.

Sevilde ciddî karışıklıklar başlamıştır.

General Queipo de Llano'nun Pirene hududunu geçerek Fransaya iltica ettiği söylenmektedir. Fakat bu son haber, henüz teeyyüd etmemiştir.

Burgos 24 (A.A.) — General Queipo de Llano, halen Burgosda bulunmakta ve bir otelde oturmaktadır.

İngiliz Millî Müdafaa erkânı toplandılar

Londra 24 (A.A.) — Roordinasyon nazırı Chatfield, harb levazımı nazırı Burgin harbiye, bahriye ve hava nazırları Hore Belisha, Stanhope ve Kingsley Wood, İmparatorluk genel kurmay başkanı General Gort ve hava mareşali Curil Newal, bu sabah Başvekâlet dairesinde toplanmışlardır. Bu toplantı bir saatten fazla sürmüştür.

Kral Zogunun Arnavudluktaki malları müsadere edildi

Tirana 24 'A.A.) — Kraliyet karabi

Tirana 24 (A.A.) — Kraliyet Karabinere'leri başkumandanının riyasetindeki komisyon, Kral Zogu'ya ve yakın müşavirlerine aid bütün malların müsaderesine karar vermiştir.

İlk üzüm İzmire getirildi

İzmir 24 (Hususî) — Senenin ilk üzüm mahsulü bugün merasimle Menemen kazasının Dalen köyünden İzmire getirilmiştir. Bu mahsulü müstahsillerden Mehmed Üral yetiştirmiştir. Borsaya getirilen üzümler tetkik edilmiş ve beğenilmiştir. Üzüm piyasası 22 Ağustosta açılacaktır. Rekolte 65,000 tondur. İncir piyasası ise 18 Ağustosta İktısad Vekili tarafından açılacaktır.

Gizli Haberler

Almanya, Lehistana taarruzu Eylûl ayına bırakmış

Paristen bildiriliyor:

Berlinde bulunan ecnebî müşahidler Führerin birkaç gün evvel bir genel kurmay toplantısına riyaset ettiğini haber almışlardır. Bu toplantıda General Haller Polonyaya yapılacak umumî bir taarruzun plânını anlatmıştır. Rivayete bakılırsa bu plân şimdi tamamdır. Yapılacak şey sadece hangi tarihte tatbik edileceğini tesbit etmekten ibarettir. Ve toplantıda sadece bu nokta konuşulmuştur.

Gene rivayete göre Führer Almanyanın Fransaya Alp dağları zirvesinden İtalyan toprağına inmek imkânını vermiyecek bir şekilde hareket etmesi noktai nazarını müdafaa etmiştir.

Genel Kurmayın kanaatine göre İtalya el'an zayıf, birçok noktalarda çürüktür ve Führer Lehistana hücum ettiği takdirde Fransa ile İngilterenin yıldırım süratile İtalyaya yüklenmelerinden korkmaktadır.

Alman generalleri Lehistana hücum için en müsaid Ağustos sonu, en nihayet Eylûl başları olmak üzere tesbit etmişlerdir. Fakat Hitler bu vaziyette hücum zamanını, motörlü Alman kıt'alarının Lehistanda manevre yapabilmelerine el'an müsaid olmakla beraber İtalyaya bir Fransız - İngiliz hücumu için gayrimüsaid görülen Eylûl sonlarına talik etmeyi daha münasib görmüştür ve böyle karar vermiştir.

Hatayda bayram ayni heyecanla devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ve saadet içinde anavatana iltihak bayramını tes'id ettiklerini bildirmiştir. Telgraf şudur:

Sayın Bay Faik Öztrak, Dahiliye Vekili (Ankara)

23/7/939 saat 11,40 dan itibaren bütün Hatay topraklarında yalnız mukaddes Türk bayrağı dalgalanmakta ve bütün Hatay halkı coşkun tezahüratla Türkiye cümhuriyeti ferdi olmak bahtiyarlık ve saadeti içinde büyük bayramını yapmaktadır.

Türk cümhuriyetinin bu yeni vilâyeti halkının aziz duygularını ve emsalsiz sevinçlerini sayın Vekilimize arzetmekle bahtiyarım.

Hatay valisi
Şükrü Sökmensüer

Vekil bu tel yazısına şu cevabla mukabelede bulunmuştur:

Bay Şükrü Sökmensüer (Hatay valisi)

Türk yurdunun ayrılmaz bir parçası olan aziz Hatayın anavatana her türlü arızalardan âri olarak kavuşmuş olmasının verdiği saadet içinde gösterdiği yüksek duygulardan dolayı takdir ve şükranla mütehassisim. Hataya bahtiyarlık, size de bahtiyarlıklar dilerim.

Dahiliye Vekili
Faik Öztrak

Antakya 24 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi ve Parti mümessilleri, dün öğle yemeğini misafir bulundukları Defne otelinde yemişlerdir. Yemekte vali Şükrü Sökmensuer, Korgeneral M. Erguder, albay Şükrü Kanatlı, Hamidiye kumandanı da bulunmuş, yemekten sonra da Musa dağına gidilmiştir.

Akşam Parti tarafından Defne otelinin bahçesinde büyük bir gardenparti verilmiştir.

Antakya dünkü geceyi derin bir sevinç içinde geçirmiş, her taraf donatılmış ve önlerinde davul zurna olduğu halde halk şehri hemen sabaha kadar dolaşmıştır.

İskenderun 24 (A.A.) — Dündenberi İskenderun limanında bulunan Hamidiye mekteb gemisi sübayları şerefine, dün İskenderun Halk Partisi tarafından Parti binasında 50 kişilik bir öğle ziyafeti verilmiştir. Ziyafette burada bulunmakta olan Adana tüm kumandanı Kemal, takviyeli alay kumandan muavini, Hamidiye kumandanı ve sübayları, kaymakam ve Parti erkânı hazır bulunmuşlardır. Ziyafet çok samimî bir hava içinde geçmiştir.

Ziyafetin sonlarında Parti başkanı tarafından tüm kumandanına ve ordumuzun asil bir cüz'ü olan bahriyelilerimize İskenderun halkı namına beyanı hoşâmedi ve teşekkürlerde bulunularak kurtuluş bayramında aramızda bulunmalarından dolayı sürur ve heyecanı ifade edilmiştir.

Bu nutka cevab veren tüm kumandanı, Hatayın bu mes'ud gününde burada bulunmak bahtiyarlığına nail olduğundan dolayı gerek kendisinin ve gerek bahriyelilerimizin ne kadar sevinç duysalar az olduğunu söylemiş ve anavatana kavuşan Hatayın saadet ve refahına kadehini kaldırmış ve bu bayram şerefine içmiştir.

Hataya yirmi senedenberi ilk defa gelen bahriylilerimizin İskenderundaki merasime iştirak eden sübay ve efradı şehri gezerken halkın yer yer samimî tezahüratile karşılanmaktadır. Hamidiye gemimiz daha bir hafta İskenderun limanında kalacaktır. Halk, akın akın gemimizi ziyaret etmektedir.

Siyaset Aleminde

• İngiliz - Japon anlaşması

Yazan: **Selim Ragıp Emeç**

Aylardanberi İngiliz - Japon münasebatı üzerine derin bir aksi tesir yapan Uzakşark meseleleri, bundan birkaç gün evvel, iki devletin Tokyoda vardıkları netice ile, iptidaî bir hal şekline iktıran etti. Bu münasebetle her iki tarafın izhar ettiği memnuniyete bakılacak olursa, elde edilen itilâf esaslıdır. Fakat ahvalin inkişafına ve Uzakşark vakayiinin muhafaza ettiği şekle göre, bu itilâftan büyük bir netice beklenmiyebilir. Çünkü: Japonyanın İngiltereden isteği bilhassa şunlardı:

1 — Çindeki hali harb vaziyetinin tasdik ve kabulü.

2 — İmtiyazlı İngiliz mıntakasında Japonyaya müteveccih aleyhdarlığa müsaade edilmemesi.

3 — Şang-Kay-Çeke yardımdan feragat olunması.

Japonyanın Çine karşı iki senedenberi giriştiği hareketi, Milletler Meclisinin bir azası ve Uzakşarkta azim menfaatler sahibi bir devlet sıfatile açık bir tecavüz saymak mecburiyetinde kalan İngiltere, Japonyanın bu taleblerine uzun zaman mukavemet etti.

Fakat bir taraftan Moskova müzakerelerinin bir çıkmaz içinde kalması, diğer taraftan Japonyanın Uzakşarkta, bilûmum ecnebi menfaatleri aleyhine harekete geçmek tehdidinde bulunması, İngiltereyi, fiili olarak kabul etmek mecburiyetinde kaldığı bu vazıyetı, hükmen de kabule sevketti.

Bu suretle İngiltere:

1 — Uzakşarktaki menfaatlerinin Japon tecavüzüne uğramamasını;

2 — Japonyada ve Japon istilâsı altında bulunan Çin topraklarında kendisine karşı hasmane hareketlerin nihayet bulmasını temin etmiş oldu.

Fakat bu itilâfın realiteye uymıyan tarafları mühimdir. Zira, Çin parası, büyük mikyasta İngiliz bankalarının garantisi altındadır. Eski Çın dolarına karşı kendi parasına bağlı yeni bir Çin parası ihraç eden Japonyanın en büyük emeli eski Çin dolarını öldürmektir. Bu son itilâf ile İngiltere, Japonyanın bu kararını tasvib etmiş oluyor ki buna akıl erdirmek güçtür. İtilâfın diğer kısımlarının tatbiki İngiltere için zor bir şey değildir. Çünkü, esasen Şang-Kay-Çek ordularına yaptığı iddia edilen yardımda Japon ordusunun azamî düşmanlığına maruz kalan İngiltere, bu hususta muaventini idame ettirmek için dolambaçlı yollar bulabilecektir. Buna mukabil meselenin asıl nazik olan tarafı, iktısadî cephedir. İngilterenin, bu itilâf ile maddî menfaatlerini nasıl telif edebileceğidir ki işin asıl mraklı safhasını teşkil ediyor.

Selim Ragıp Emeç

Heybeli yangınında 3024 çamın yandığı tesbit edildi

Yanan saha yüksekte olduğundan yangın esnasında sudan istifade edilemedi

Heybelide binlerce çamın yanmasile neticelenen müessif yangının sebebi henüz anlaşılamamıştır. Yangın saat on bir buçukta başlamış, on yedi buçuğa kadar sürmüştür. Bu müddet zarfında üç hektarlık arazide üç bin yirmi dört ağaç yanmıştır. Yanan ağaçlardan bir kısmının tekrar filizlendirilmesine imkân görülmektedir. Ağaçlardan ekserisi on dört santim kutrundadır ve bir kısmının kutru on dört santimden yukarıdır.

Yangının büyümesine susuzluk sebeb olduğu yolundaki iddialar alâkadarlar tarafından yersiz bulunmaktadır. Orman yangınları civarındaki ağaçların yıktırılması ve hendekler vücude getirilmesi suretile söndürülmekte olduğundan, evvelki günkü yangın da ancak bu şekilde söndürülebilmiştir.

Yangını haber alan itfaiye müdürlüğü deniz yangın vesaitini, ihtiyatlarile beraber Heybeliye göndermişse de, yanan ağaçların Adanın mürtefi bir noktasında bulunması yüzünden sudan istifade etmek kabil olamamıştır.

Yangınla yakından alâkadar olan vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar bizzat Adaya gitmiş, tahkikat esnasında hazır bulunmuş, alâkadarlardan yangın hakkında izahat almıştır.

Heybelide altı çam bekçisi vardır. Bunların sayısı çoğaltılacaktır. Ayrıca Adalar kaymakamı Kemalin delâltile çamlıkta orman koruma bölüğünden on beş kişilik bir müfrezenin daimî olarak bulundurulması kararlaşmıştır.

Yangın bittiği ve tahkikat başladığı sırada ikinci bir yangının başlamakta olduğu görülmüştür. Bir kadının kahve pişirdiği esnada sıçrıyan kıvılcımla başlıyan bu ikinci yangın derhal söndürülmüş, kadın yakalanmıştır.

İstanbul itfaiyesi takviye edilecektir. Yeniden Avrupadan yüz seksen bin liralık tesisat getirilecektir. Mevcud tesisat ıslah olunacak, itfaiye neferlerinin miktarı çoğaltılacaktır.

Karacaahmdde de dün 65 servi yandı

Heybeliada Çam limanı yangınından sonra dün de Karacaahmed mezarlığında bir yangın çıkmıştır. Yangın saat 13,50 de mezarlığın şehidlik kısmındaki sahadan çıkmış ve derhal Üsküdar itfaiye grupuna malûmat verilmiştir. Üsküdar grupu birkaç dakika sonra yangın yerine gelerek faaliyete geçmiş ve 4900 metre murabbaı saha dahilindeki otlar tamamen ve 65 servi de kısmen yandıktan sonra yangın saat 16 da söndürülmüştür. Yangının bu civardan geçen yolcular tarafından atılan sigara ateşinin tesirile çıktığı zannedilmektedir. Zabıta yangın hakkında tahkikata başlamıştır.

Şehirde modern fırınlar yapılacak

Ekmek fabrikası ve fırınları inşa eden Alman firmalarından birinin mümessili dün belediyeye müracaat etmiş, şehirde elektrikli modern fırınlar yapmak istediğini bildirmiştir.

Aksarayda bir fırıncı bu firmaya günde 5 bin ekmek çıkaran elektrikli bir fırın yaptırmağa karar vermiştir.

Beyoğlundaki fırıncılardan ikisi de, firmanın mümessili ile temas halindedirler.

Almanların şehirde yapacağı fırınlar matlûb neticeyi verirse, bu tarzdaki fırınlar çoğaltılacaktır.

Yeni yapılacak limanlar hakkında tetkikler neticelendi

Yeni yapılacak limanlarımız hakkında tetkiklerde bulunmak üzere bir müddet evvel şehrimize gelen İngiliz Gip liman müessesesi müşaviri M. Biner, dün şehrimize dönmüştür.

İngiliz mümessili Nafıa Vekili General Ali Fuad Cebesoy ile kömür havzasında yeni liman hakkında tetkikler yapmış, müteakiben Trabzona giderek Trabzon limanının vaziyetini de incelemiştir.

M. Biner, yarın Ankaraya dönecek ve İzmirden Ankaraya avdet edecek olan Münakalât Vekili Ali Çetinkaya ile Trabzon, İskenderun ve kömür havzası limanları hakkında görüşecektir. İngiliz mümessili Ankaradan sonra tekrar şehrimize gelecektir. Yeni yapılacak limanlar hakkında kat'î karar yakında verilecektir.

Poliste ;

Bir yağ fabrikasının kazanı patladı

Dün akşam Bomonti yağ fabrikasında büyük bir yangın tehlikesi atlatılmıştır.

Saat 19,50 de fabrikanın yağ kazanı birdenbire patlıyarak, yağlar alev almış, ateş fabrikanın diğer kısımlarını sarmak istidadını göstermiştir.

Derhal itfaiye haberdar edilmiş ve yangın mahalline yetişen Beyoğlu itfaiye grupunun gayretli çalışmasile ateş büyümeden bastırılmıştır. Yangın 40 dakika kadar devam etmiş ve büyük bir hasara meydan verilmemiştir.

Hâdise etrafında zabıtaca tahkikata geçilmiştir.

Deniz işleri:

Limanlar Umum Müdürü Şileye gitti

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürü Raufi Manyas, refakatinde idarenin fen heyeti azaları bulunduğu halde, evvelki gün Şileye gitmiştir. Limanlar Umum Müdürü İstanbulla Şile arasındaki bütün sahildeki tahlisiye ve fener teşkilâtını teftiş ve tetkik etmiş ve tahlisiye mürettebatına anî roket tecrübeleri yaptırmıştır.

İki amele havagazile zehirlendi

Telefon İdaresi amelesinden Reşid ve İsmail, dün Osmanbeyde telefon kablosu tamir ederlerken havagazi borusundan çıkan gazlerle zehirlenmişler ve baygın bir halde Şişli Çocuk hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmışlardır.

Edirne ıslahevinden istanbula getirilen çocuklar

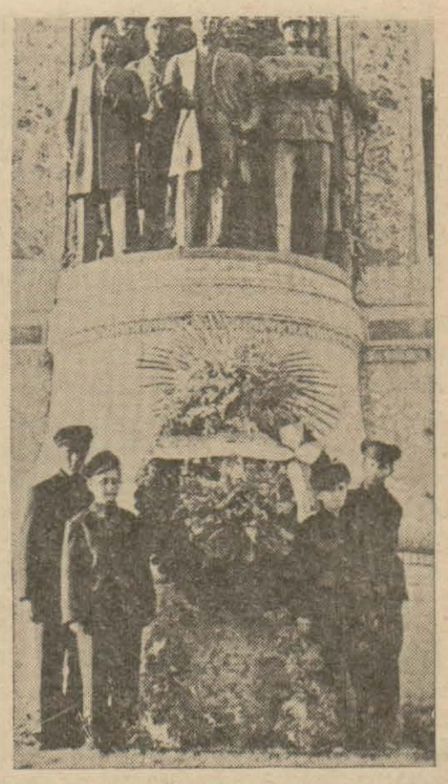

Islahevi çocuklarının Taksim âbidesine koydukları çelenk

Şimdiye kadar Edirnede Islahevinde ıslahı hallerine ve cemiyete nafi birer uzuv olarak yetiştirilmelerine çalışılan mahkûm çocuklar için Kızılcahamamda modern bir ıslahevi tesis edilmişti.

Edirne Islahevindeki çocuklardan 120 si dün trenle şehrimize gelmişler ve Taksim Cümhuriyet âbidesine giderek bir çelenk koymuşlardır.

Dün şehrimizde misafir edilen çocuklar bugün trenle Ankaraya sevkedilerek yeni ve modern binada yeni ve geniş bir şekilâtla yetiştirileceklerdir.

Dün Marpuçcularda bir yangın oldu

Evvelki gece yarısından sonra Marpuçcularda Bernaton hanının ikinci katında hırdavatçı Yakonun 17 ve Faiğin 18 numaralı ardiyelerinden yangın çıkmıştır. Yangın gece bekçisi tarafından derhal itfaiyeye haber verilmiş ve her iki ardiyedeki eşyalar kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının sebebi henüz anlaşılamamıştır.

İstanbul meb'usları halkın dileklerini tesbite başladılar

Meb'uslar halkı dinlerlerken

İstanbul meb'usları dün Beyoğlu ve Beşiktaş halkının dileklerini dinlemişlerdir. Saat iki buçukta meb'uslardan Abidin Daver, General Kâzım Karabekir, General Hakkı Şinası, Ziya Karamürsel, Ali Kâmi Akyüz, İbrahim Alâeddin, Şükrü Âli, Fakihe, Hamdi evvelâ Beşiktaş Halkevine gitmişlerdir.

Meb'uslar, Beşiktaşta Parti erkânı ve halk tarafından karşılanmışlardır.

Halk meb'uslardan Beşiktaşta Parti, Halkevi binasile iki ilk mekteb binası yapılmasını, kaza dahilindeki yolların tamir edilmesini istemişlerdir. Halktan bir kaçı işlerinden çıkarılmış olduklarından şikâyet etmiş, tekrar işlerinin iade edilmesine delâlet olunmasını meb'uslardan rica etmişlerdir.

Meb'uslar müteakiben Beyoğluna giderek, Parti binasında Beyoğlu halkının ihtiyaçlarını dinlemişlerdir.

Bu seneki tütün rekoltesinin 60 milyon kiloyu bulacağı tahmin ediliyor

Geçen seneki rekoltenin 51 milyon kilosu satıldı, 7 milyon kilosu müstahsil elinde kaldı

939 yılı tütün rekoltesinin umumiyet itibarile iyi ve nefis surette yetişmekte olduğu istihsal mıntakalarından alınan malûmattan anlaşılmaktadır.

Ege mıntakasında bu sene geçen seneden noksan mal ekildiği ve fakat son yağmurların hastalıkları önlediği ve bu sebeble rekoltenin geçen seneye muadil olacağı tahmin edilmektedir.

Geçen sene en yüksek istihsal yapan İzmir mıntakasında 16,4, Manisada 9,1, Muğlada 5,1, Bursada 1,9, Aydında 1,6, Balıkesirde 1,6 milyon kilo tütün istihsal edilmişti.

İstanbul mıntakasında bu sene 3560 dekar araziye tütün ekilmiştir ki, istihsal miktarı geçen seneye nazaran yüzde yüz fazla olacaktır.

Samsun, Bafra, Alaçam, Çarşamba, Sinob, Gerze ve Gümüşhacıköyde 13,000 dekarı mütecaviz tütün ekilmiştir ve buradan 14 milyon kiloya yakın tütün istihsal edileceği muhakkak görülmektedir.

Geçen sene Trabzonda 3,3 Samsunda 2,5, Bafrada 2,4 milyon kilo ekilmişti.

En nefis tütünleri yetiştiren Bafrada satışlar 221, Samsunda 195, Alaçamda 160, Niksarda 140, Erbaada 120 kuruştan yapılmıştır.

Buna mukabil Artvinde tütün fiatları çok düşük olmuş ve bu havali tütünleri 25, Aydında 37 kuruştan satılmıştır.

Diğer mıntakalarda tütün satışları 45-95 kuruş arasında temevvüç etmiştir.

Geçen yıl 31 tütün mıntakasında 58 milyon kiloyu mütecaviz tütün istihsaline mukabil, bu yıl bunun 60 milyon kiloyu tecavüz edeceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Yalnız istihsal edilen tütünlerden müstahsil elinde 6,630,000 kilo kadar tütün kalmış ve bu vaziyet müstahsili sıkıntıya düşürmüştür.

Geçen seneki piyasa durgunluğu Denizli havalisinde istihsal üzerine de tesir etmiş ve bu mıntakada bu sene daha az tütün ekilmiştir.

Son zamanlarda İnhisarlar İdaresinin bazı mıntakalarda yeniden mübayaa faaliyetine geçtiği ve bu faaliyeti artıracağı hakkındaki haberler müstahsil üzerinde çok müsaid tesirler yapmıştır.

Gıda maddeleri satışı için bir hal yapılacak

Haber aldığımıza göre İstanbul Belediyesi şehrin muhtelif semtlerinde dağılmış olan ve ekserisi gayri sıhhî bulunan yumurta iş yerlerinin tevhidi etrafında tetkikat yapmaktadır.

Esasen İstanbul Belediyesi ötedenberi gıda maddelerinin bir halde satışı noktai nazarını iltizam etmekte, sebze halinin inşasından sonra bir hal daha yaptırarak zeytin, zeytinyağı, patates, kuru meyvalar, yumurta ve benzeri gıda maddelerinin alım satımının bu halde yapılmasını tasavvur etmekte idi.

Eminönü ile Gazi köprüsü arasındaki sahada yapılacak olan ticaret sarayları meyanında bir hal daha inşası etrafında tetkikat icra edilmektedir.

İstanbul Ticaret Odası yumurta işlenen yerlerin bir arada toplanmasını ve bu binada soğuk hava depoları, yumurta işleme yerleri, yazıhaneler bulunmasını Belediyeye teklif etmiştir.

Bu suretle mühim bir ihraç emtiası olan yumurtaların daha iyi şartlar dahilinde işleneceği ve yumurta ihraç nizamnamesine göre mürakabenin daha kolaylıkla icra edileceği ileri sürülmektedir.

Yumurta ticaret sarayının Belediyeye senede 40,000 lira bir varidat temin edeceği ve bunun inşa masrafını karşılıyarak, az zamanda inşa masrafını amorti edeceği anlaşılmaktadır.

Yerli Mallar Sergisi yarın açılıyor

Vali Lûtfi Kırdar, dün Galatasaraydaki yerli mallar sergisine giderek, sergi hazırlıklarını gözden geçirmiştir. Mıntaka sanayi müdürü Halûk da dün geç vakte kadar sergide meşgul olmuş ve serginin noksanlarının ikmali için alâkadarlara talimat vermiştir.

Yerli mallar sergisinin millî sanayiin inkişafını tamamile tebarüz ettirecek mahiyette olması için büyük mesai sarfedilmektedir.

İştirak etmiyen firmaların da iştiraklerine imkân vermek üzere tehir edilen sergiye, millî sanayiin bütün şubelerinin iştirakinin teminine çalışılmaktadır.

Serginin bugün son hazırlıkları vali ve sergi komitesi tarafından bir kere daha gözden geçirilecek ve yarın saat 17 de merasimle açılacaktır.

Sanayi Umum Müdürü geldi

Sanayi umum müdürü Reşad, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Umum müdür şehrimizde bir hafta kadar kalarak, tetkiklerde bulunacaktır.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 24 - 7 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.98	5.98
Nev - York	126.6825	126.6825
Paris	3.355	3.355
Milâno	6.66	6.66
Cenevre	28.595	28.595
Amesteradım	67.97	67.97
Berlin	50.8025	50.8025
Brüksel	21.52	21.52
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.56	1.56
Prag	4.3375	4.3375
Madrid	14.085	14.085
Varşova	23.8425	23.8425
Budapeşte	24.585	24.585
Bükreş	0.905	0.905
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.555	80.555
Moskova	23.90	23.90

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II »	—	—
» » I vadeli	—	—

Satiye tahkikatı yeni bir safhaya girdi

Satiye yolsuzluğu etrafındaki tahkikata adliyece devam edilmektedir.

Hâdisenin Müddeiumumilikçe tahkik mevzuu olan yeni bir safhasile alâkalı olarak, maznunlardan Tahir Kevkeb, dün adliyeye götürülmüştür. Tahir Kevkebin, bu yeni tahkikat safhası etrafında Müddeiumumilikçe ifadesi alınmıştır.

İkinci tahliye talebi de reddedilen Yusuf Ziya Öniş ile mevkuflardan mühendis Neş'et Kasımgil, dün asliye 4 üncü ceza riyasetine müracaat ederek mevkufiyet kararına itiraz etmişlerdir.

Mahkeme reisi dosyayı tetkik ettikten sonra, bu itirazın reddine karar vermiştir.

Tahkikatın, bugünlerde yeni meseleler ortaya çıkaracağı anlaşılmaktadır.

İSTANBUL HALK TİYATROSU
Kenan Güler ve arkadaşları
Bu akşam Beykoz iskele gazinosunda
MEMİŞ ÇELEBİ
Tarihî komedi 3. P.

EGE TİYATROSU
Nuri Gençdur ve arkadaşları
Bu akşam Üsküdar Beyleroğlu bahçesinde
Şekspirin ölmez eseri
OTELLO
Murad Şamil varyetesi

MEMLEKET HABERLERİ

İki Vekilimizin İzmirdeki tetkikleri

Hilâl istasyonu civarında bir gar santral kurulacak, ziraatçiler için de bir kurs açılacak

İzmir (Hususî) — Münakalât Vekili Ali Çetinkaya dün, İzmirin ticarî hayatında mühim bir mevzu olan santral gar meselesini mahallinde tedkik eylemiştir. Malûm olduğu üzere İzmirde iki şimendifer istasyonu mevcuddur. Biri Fransızlar tarafından inşa edilen ve Bandırma ile Afyon hatlarından gelen katarların buluştuğu Basmahane garı, diğeri de İngilizler tarafından inşa edilen ve Aydın hattından gelen katarların buluştuğu Alsancak garıdır.

Yukarıda: Ziraat Vekili İzmirden ayrılırken: Ali Çetinkaya Demirspor denizcilik lokalini açarken Aşağıda:

İzmir şehri plânında ihracat ve ithalât yapan müesseseler için bir iş sitesi yeri ayrılmıştır. İş sitesinin bulunduğu yere en yakın olan Hilâl istasyonu civarında bir gar santral kurulması derpiş olunmaktadır. Vekil bu fikri esas itibarile kabul etmiştir. Yakında mütehassısları İzmire gönderilerek tedkikatları neticesinde nihaî karar verilecektir.

Gar santralın kurulmasile bütün hatlardan gelen trenler ayni istasyonda buluşacaklarına göre gerek ihracat, gerek idhalât için büyük kolaylıklar temin edilecektir. Bilhassa ihracatın araba masrafı ve diğer masraflar maliyet fiatını yüzde 8-12 arasında yükseltmektedir. Bu masrafdan tasarruf imkânı elde edilecektir.

Vekil, İzmir rıhtımının belediyeye terki hakkındaki teklifi de tedkik ve esas itibarile kabul eylemiştir. Ali Çetinkaya Ankaraya avdet edince, bu hususta Vekiller Heyetinin kararı alınacaktır.

★

Ziraat Vekili Muhlis Erkmenin Antalya dönüşü İzmirde yaptığı tedkikler arasında bilhassa ziraat mektebi muallimlerinin ve ziraatçilerin ihtısas meseleleri şayanı dikkattir. Muallimler, ziraat mektebinde Vekille yaptıkları hasbihal esnasında dileklerini söylemişlerdir. Haber aldığıma göre ziraatçiler için birer senelik kurslar teşkil edilecektir.

Vekil, Burnovadaki emraz ve haşerat istasyonunda, istasyon müdürü Dr. Nihad Eğribozun verdiği izahatı dinlemiştir. Haşerelerin muhtelif mahsuller üzerindeki tahribatın, umumî istihsalâtımızda yüzde elliden fazla bir nisbet teşkil eylediği anlaşılmıştır.

Ziraat Vekili Fuar günlerinde İzmire tekrar gelerek müstahsillerle görüşmeler yapacağını, Egedeki tedkiklerini derinleştirerek ziraî meselelerin tamamını gözden geçireceğini beyan eylemiştir. Ziraat Vekilinin garbi Anadoluda yapacağı tedkikler ancak Ağustos sonlarında mümkün olacaktır.

Vekil İzmir Kültürparkında kurulan ve cidden mükemmel bir eser olan ziraat müzesini pek beğenmiştir. Bu müze, bir başlangıçtır. Vekil ziraat müzesi için her türlü fedakârlıklar yapılacağını, bu daimî müzenin hariçten memleketimizi ziyaret edecek alıcılara Türk mahsulleri hakkında tam bir fikir verebilecek dereceye çıkarılacağını söylemiştir.

Ziraat Vekili İzmirde olduğu gibi Ankarada da büyük bir hayvanat bahçesi kurulması için tedkikler yaptıracaktır. Ankaradaki hayvanat bahçesinde her cins hayvanat bulunacaktır.

Denizlide takdirname alanlar

Denizli (Hususî) — Vazifelerinde gösterdikleri intizam ve muvaffakiyetten dolayı Denizli maliye tahakkuk memuru Kemal Çolband ve tahsilât kâtibi Niyazi Arcay vilâyetçe takdir edilmişlerdir.

Turgudluda yeni gar binası açıldı

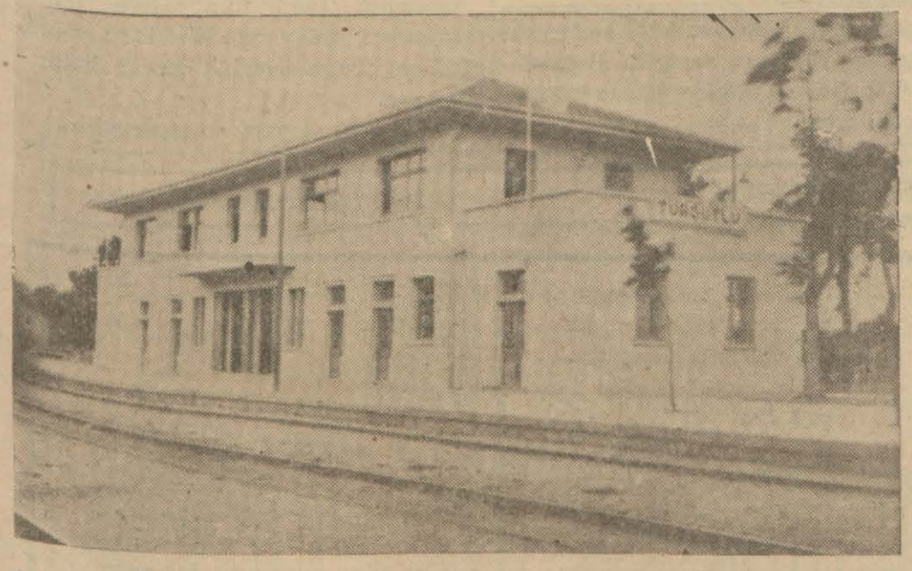

Turgudludan yazılıyor: Memleketimiz yeni ve güzel bir binaya daha kavuşmuştur. İzmir - Afyon hattı üzerindeki istasyona mükemmel bir gar binası yapılmıştır. Binanın küşadı memleketimize şeref veren Münakalât Vekilimiz Ali Çetinkaya tarafından yapılmıştır. Resim, binayı göstermektedir.

İzmitte bir gün içinde dört feci vak'a oldu

Bir bebek beşiğinde boğularak öldü, bir adamı da tren parçaladı

İzmit (Hususî) — Şehrimizde bir gün içinde 4 zabıta vak'ası olmuş ve bunlardan üçü facia ile nihayete ermiştir.

Birinci facia şudur: İzmitin Amiral Mehmed Ali mahallesinde oturan İbrahim oğlu 2 yaşında Ahsen isimli çocuk sabah beşiğinde uyurken annesi aşağıya ineği sağmıya gitmiş, babası da Pazara inmiştir.

Küçük yavru beşiğinde uyanmış, belindeki kuşak boğazına doğru kaymış ve çocuk boğularak ölmüştür.

Vak'a yerine C. M. Umumisi Hamdi ile merkez hükûmet tabibi Hikmet Serdar giderek tahkikata başlamıştır.

İkinci vak'a korkunç bir kazadır:

3 numaralı makinist İsmail Kavuşturanın idaresindeki Ankara ekspresi akşam saat 6 da İzmite gelirken, şehre 3 kilometre mesafede hüviyeti bir türlü tesbit edilemiyen sefil kıyafetli bir adam makineye çarparak beyninden, kollarından, ayaklarından feci bir şekilde parçalanarak ölmüştür.

Vak'a yerine müddeiumumî Hamdi Doğu, hükûmet tabibi Hikmet Serdar giderek tahkikata başlamışlar, makinistin suçu sabit olamadığından serbest bırakılmış ve Ankara ekspresi 1 saat 15 dakika tecehhürle yoluna devam etmiştir.

Üçüncü vak'a Orhan mahallesinde 26 numaralı evde olmuş, İbrahim kızı Emine, kızı Şerife, Ferdane, oğlu Fürüzan, torunu Yılmaz, Fikri ismindeki şahıslar akşam bakır bir kaptan yemek yiyerek zehirlenmişler ve gece yarısı müthiş bir veca ile uyanarak giden doktor bunları muhakkak bir ölümden kurtarmıştır.

Dördüncü vak'a ise sarhoşlukla olmuş, pazar yerinde İbrahimin meyhanesinde kafaları çeken kasab İhsan ve kâğıd fabrikasında işçi Ahmed Şen ismindeki şahıslar kavga ederek, kasab İhsan bıçakla Ahmedi kafasından ağırca yaralamıştır. İhsan da bu arada hafif yara almıştır.

Ağır yaralı adam hastaneye kaldırılmış, adlî tahkikata başlanmıştır.

Lüleburgazda bir sopa yüzünden bir cinayet işlendi

Lüleburgaz (Hususî) — Geçen Çarşamba günü gecesi saat 21 de Lüleburgaz Bağlar sırtında ölümle neticelenen bir cinayet olmuştur. Bir ay kadar evvel Salih oğlu Salihin küçük oğlu çiftliğe süt götürürken ağıldan bir sopa alarak çiftliğe gitmiştir. Hâdise gecesi babasının yanına gitmekte olan küçüğü yolda yakalıyan Şerif oğlu Ömer kendisine aid olan sopayı neden aldığını sormuş, sopayı derhal iade etmesini istemiştir. Küçük hiç bir şey söylemeyince hırsı artan Ömer çocuğu hırpalayıp dövmiye başlamıştır..

Çocuğun bağırmasını işiten babası koşarak hâdise mahalline gelmiş ve çocuğunu kurtararak Ömerle ağız münakaşasına başlamıştır. Bunun üzerine Şerif oğlu Ömer oradan kaçmış ve 5-10 dakika sonra yanında çobanı Mehmedle gelip Salihe hücum etmiştir. Bu esnada kendisini müdafaa etmek maksadile sopasını havaya kaldıran Salih Ömere vurmak isterken sopa araya koşarak giren Mehmedin kafasına isabet etmiştir.

İkinci bir müdafaa neticesi ikinci defa sol gözünden mühimce bir yara alan Mehmed baygın bir halde yere yuvarlanmıştır.

Maznun Salih iddiasına göre sopayı Ömere sallamış, fakat sopa Mehmede isabet etmiştir.

Kafa taşı patlıyan Mehmed sabah saat 9 da ölmüştür. Tahkikata devam olunmaktadır.

Adana talebe kampları

Adana (Hususî) Bu yıl Adanada orta tedrisat kamp mevcudü geçen senelere nisbetle fevkalâde bir yekûn tuttu. İki Temmuzda başlıyan kamplar çok sıkı bir disiplin altında 20 gün devam etti.

Adana Öğretmen okulundan kampa, 223 kişi iştirak etti. Aynı okuldan inönü kampına da 20 kişi gitti. Erkek lisesinde 558 kişi kamp gördü.

24 talebe de Türk kuşu kampına gönderildi. Bu hesaba göre, bu yıl Adanada 800 talebe kamp görmüştür.

Adanadaki orta tedrisat askerî kamp ları iki yerde kurulmuştur. Lise talebelerinin kışlada, muallim mektebinin kampı da mektebin civarındadır.

Kamp tahsisatları bu yıl çok verildiğinden kamplardaki yemek vaziyeti pek fevkalâdedir.

Vali ve komutan, dün her iki askerî kampı da teftiş etmişlerdir.

Öğretmen Okulu talebeleri bugün askerlik kampının nihayet bulması dolayısile Atatürk parkında bir merasim yapmışlar ve Atatürk anıtına bir çelenk koymuşlardır. Törene halk da iştirak etmiştir.

Resimler, kamplara iştirak eden talebelerden bir kısmını göstermektedir.

İzmirde yeni bir askerî pavyonun temeli atıldı

İzmir 24, (Hususî) — Bugün Güzelyalı istikametinde bir alayımız için askerî bir pavyonun temelleri İzmir komutanı, vali ve belediye reisinin huzurlarile atılmıştır.

Poligon mevkiinde müstahkem mevki birliklerinden birinin eratı için temeli atılan bu pavyon, 200 erimiz için yatakhaneleri, banyo ve duş dairelerini, yemekhaneyi, istirahat salonlarını havidir.

Alay komutanı Albay Bekir Sıdkı misafirlere hitaben bir nutuk söyliyerek bu pavyonun kuruluşundaki maksad ve ehemmiyeti tebarüz ettirmiş ve temelatma töreninin tümgeneral Rasim Aktuğu tarafından yapılmasını istirham etmiştir.

Komutan temele ilk taşın vali tarafından konulmasını rica etmiş ve vali Ethem Aykut ilk vazifeyi erlerin neş'eli tezahürleri içinde yapmıştır.

Bundan sonra, eski Türk an'anesine uyularak bir altın lira bir şişenin içine konularak temele yerleştirilmiş ve kurbanlar kesilmiştir.

Tören yerini dolduran köylüler ve askerler büyük tezahürat yapmışlardır. Bu suretle müstahkem mevki komutanımız general Rasim Aktuğu İzmir komutanlığına tayininden beri otuz üçüncü eserinin tahakkukunu görmüştür. Resim Vali ve komutanı temelatma merasimine giderlerken gösteriyor.

Eskişehir belediyesi 500 bin lira istikraz akdediyor

Eskişehir (Hususî) — Başta belediye binası olmak üzere hâl, itfaiye garajı, yollar ve köprüler gibi imar işlerine sarfedilmek üzere belediye meclisi 500 bin lira istikraza karar vermiştir. Bu hususta belediyeler bankasile temas etmek üzere valimiz Şükrü Yasın ve belediye reisimiz Kâmil Kaplanlı Ankaraya gitmişlerdir. Halk bu karardan çok memnundur.

Denizlide şehir klübü

Denizli (Hususî) — Denizlide teşekkül eden şehir klübü nizamnamesi vilâyetçe tetkik ve tasdik edilmiş ve muktazi ruhsatname verilmiştir. Klübün muvakkat idare heyeti reisliğine belediye azasından Şükrü Süer, umumî kâtipliğine inhisarlar müdürü Kemal, muhasibliğine Halil Bektaş, azalıklarına da mektupçu Hilmi Türkeri ve hukuk hâkimi Hakkı seçilmişlerdir. Şehir otelinin alt kısmı kulüp ittihaz edilmiştir.

İzmit barosu reisliği

İzmit (Hususî) — Kocaeli barosu reisliğine avukat Sedad Pek seçilmiştir. Sedad Pek yeni vazifesine başlamıştır.

Bursa zeytin bakım teşkilâtı müdürlüğü

Bursa (Hususî) — Vilâyetimiz dahilinde zeytin bakım teşkilâtının kurulduğunu evvelce yazmıştım. Mezkûr teşkilâtın başına bu defa İzmir mıntakasından mütehassıs Ferruh getirilmiştir. Ferruh, Bursa-Kocaeli mıntakasının zeytin mütehassıslığını yapmak üzere şehrimize gelmiş ve işine başlamış bulunmaktadır.

İzmit bataklık'arı ve bir tavzih

Nafıa Vekâletinden bildiriliyor:

Gazetenizin 17/7/939 tarihli nüshasının 10 uncu sayfasında (İzmit bataklığı kurutulacak) başlığı altında İzmitten yazılmış olan yazı okunmuştur.

Sakarya havzasının mansap tarafları ile bu havzaya münasebeti olan kollarda yapılacak su işlerile meşgul olmak ve merkezi İzmitte bulunmak üzere bir su işleri şubesinin teşkili kararlaştırılmıştır.

Teşkilâtlandırılmak üezere bulunan mezkûr şube için hazırlanacak iş programı çerçevesine bu bataklığın etütleri de dahil bulunmaktadır.

Faaliyete intikal ettikten sonra programdaki sıralarına göre mezkûr işler de ele alınacaktır.

Keyfiyetin bu suretle tavzihini rica eder, saygılarımı sunarım.

Hâdiseler Karşısında

Nasıl sönerdi?

Meraklı, Heybeliadadaki çam yangınını haber almış.. Bana geldi:

— Nasıl oldu da söndüremediler? Dedi.

Yangın hakkında okuduklarımı hatırladım.

— Ateş fundalıklara sirayet etmiş, fundalıklar tutuşunca alevler oradan ağaçlara yükselmiş..

Sualini tekrarladı:

— Nasıl oldu da söndüremediler?

— Ağaçlar çıra kütükleri halinde bir anda parlıyor ve mahvoluyorlarmış.

Tekrarladı:

— Nasıl oldu da söndüremediler?

— Düşün bir kere otuz beş bin metre murabbaı bir saha.. Gerçi itfaiye çok çalışmış, halk itfaiyeye yardım etmiş amma, ne yaptılarsa hepsi nafile-

Tekrarladı:

— Nasıl oldu da söndüremediler?

Artık sıkılmıştım.

— Söndüremediler işte, sen gelseydin söndürseydin.. Sarnıçların suları boşaltılmış. Dirhem su buldularsa sarfetmişler. Ne yaptılarsa boş.

Tekrarladı:

— Nasıl oldu da söndüremediler?

— Kâfi artık.

— Söndürmek sanki o kadar güç müydü?

İyiden iyiye kızmıştım:

— Senin kadar kimse düşünmedi değil mi?

— Belki!

— Sen nasıl söndürürdün?

— Bir kova su ile!

Bizim meraklı, aklını oynatmıştı:

— Bir kova su ile koskoca yangını söndürecektin ha!

— Evet!

Aklını oynattığı muhakkaktı:

— Bir kova su yeterdi de belki de artardı bile.

Bu sefer ben merak ettim, ben onu söyletmek istedim.

— Bir kova su ile nasıl söndürecektin anlat bakayım..

— Bu yangın orada şiş kebabı pişirenlerin yaktıkları ateşten çıkmış değil mi?

— Evet!

— Onların yaktıkları ateşi daha yanarken söndürürdüm. Yangın da çıkmazdı.

İsmet Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz?

60 yaşında bir erkekeğin ömrü nelerle geçer?

Evvelce bu sütunda bir kadının yaşadığı müddetçe uğraştığı şeylerin ne olduğunu bildirmiştik. Aşağıdaki rakamlar da da 60 yaşına basmış bir erkeğin 60 yıllık ömrünün bilânçosudur:

Çalışma: 21 sene 90 gün 14 saat 20 dakika, yaz işleri: 6 sene 116 gün 14 saat 10 dakika, intizar: 5 sene 302 gün 15 saat 40 dakika, seyahat: 3 sene 273 gün 18 saat 25 dakika, gazete mütaleası: 1 sene 243 gün 7 saat 17 dakika, traş: 228 gün 2 saat, 52 dakika, fatura tediyeleri: 140 gün 23 saat 55 dakika, imza: 42 gün 14 saat 58 dakika, kravatını bağlamak: 18 gün 12 saat 6 dakika, sigarasını yakmak: 12 gün 16 saat 25 dakika, düğmelerini aramak: 6 gün 21 saat 25 dakika.

Bu hesablar Amerikada orta halli bir aile üzerinden yapılmıştır. İstanbulda tatbik edecek olsak herhalde şayanı hayret neticelerle karşılaşırız...

Kolonyayı kim icad etti?

Kolonya suyu Paul Feminis adında bir İtalyan berberi tarafından icad edilmiştir. Bu adam on yedinci asrın ortalarında Cologna şehrinde yerleşmiştir. Orada «fevkalâde güzel su» diye bir su hazırlamıştır. Sonra İtalyada kalan ve Farima suyu adını taşıyan yeğenlerini yanına almıştır. Onlara kolonyanın imalini öğretmiştir. Bunlardan Jean Marie Tarima on dokuzuncu asrın başlangıcında Pariste yerleşmiş ve «İmperyal» namı altında ilk kolonyasını imale başlamıştır. O sıralarda kolonya suyu adeta bu ailenin yedi inhisarında idi. Kimse onlar kadar güzel kolonya yapamıyorlardı.

GÖNÜL İŞLERİ

"Sevgili,, yi mi Seviyoruz, Hatırasını mı?

Bir genç kız, tabiî müstear adının ilk harfi ile Bayan «R.» şimdi mazi olmuş ve bir sevginin hatırasından bahsediyor:

— «Bu genç evlidir, bir de çocuğu var, mes'ud mudur, değil mi? Bilmiyorum, fakat 8 yıllık bir ayrılıktan sonra da beni görünce heyecanlandı. O vakittenberi her karşılaşmada ayni heycanı duyduğunu seziyorum.

Benim de kalbim ondadır. Fakat hiçbir şey beklediğim yok. Bir gün gelse, şerait te müsaid olsa, evlenelim dese, yemin derim, tereddüd etmeden hayır derim. Fakat niçin unutamıyorum, hiç mi unutamıyacağım, bu şerait altında bir başkasile evlensem mes'ud olmaklığıma ihtimal var mıdır?»

★

Aziz okuyucum,

Evlenmiş, mes'ud olmuş birçok kimselerin şuurları altında, kendilerine o saadeti veren sevginin haricinde, bir başka sevgi de yatabilir. Bu sevgi belki çocuklukta, belki ilk gençlikte gelip geçmiş, bazan da yerleşmiş bir gönül macerasının eseridir. Üzerinde senelerin ağır yükü, sonra da içinde bulunduğu hakikî saadetin çiçekleri bulunduğu için sönmüş gibidir, onu his bile etmeyiz. Fakat niç beklemediğimiz bir günde o bizi bırakan karşımıza çıkıverince içimizde bir sızı duyarız, fakat yanılmıyalım, bu sızı bir pişmanlığın, bir hayal sukutunun, bir fırsatı kaçırmış olmanın verdiği elem değildir, maziye karışan sevgiliyi değil, onun hatırasını anarız. Hani, bazan tren seyahatlerinde olur, İki katar bir istasyonda karşılaştığı zaman bazan aksi istikamete hareket etmek üzere olan trenin bir vagonunda gözümüz hayalimizde besleyip büyüttüğümüz bir tipe takılır, ah, işte şu olsaydı, deriz, fakat tren hareket başlamıştır, o simayı bir daha görmek mümkün değildir, işte o dakikada duyduğumuz teessüre benzer bir teessür..

Evlendiğiniz zaman, mes'ud olduğunuz zaman unutacağınıza kaniim. Fakat mesele mes'ud olmaktadır.

İki gençten bahsediyorsunuz. İlk mektubunuza verdiğim cevabda da söylemiştim:

— Bunlardan biri hayatınızın fırsatı olabilir, fakat ikisinden hangisi? Tayin edemem. tercihi size bırakmak daha doğru olur. Söz ile söyliyeceğim şey şudur:

— Muhitinizi genişletiniz, karanlık odaya biraz ışık veriniz. Sizi düşünmeyebilirler. Hayatta her şey mümkündür, fakat kendi kendinizi düşünmek sizin için bir borçtur.

TEYZE

Kadın Köşesi

Yazlık rob

Bu güzel robun epoletleri arkada çaprastlaşıyor. İçinden beyaz, işlemeli bir bluz giyilecektir. Kemeri siyah deridendir.

Pratik bir örgü rop

Yazlık olduğu için serin tutacak bir şeyden (ince şeridden, ibrişimden) yapmalıdır. Biçimini anlatmaya bile lüzum yok, o kadar basit. Düğmelerin ve sentörün tezad rengi bütün süstür.

Ayni modeli uzun kolluda yapabilirsiniz. Kolların bu şeklini hiç bozmadan altlarına birer dar kol ekliyecek siniz. Modelin ikinci şekli böyledir.

Pratik bilgiler

Burun kanamasına karşı tedbirler:

Burun kanaması; sureti umumiyece korkulacak bir şey değildir. Bu, çok vakit uzun müddet güneşte kalındığı zaman yüze kan hücumundan ileri gelir. Önüne geçmek için ayakta durup burun deliklerinize baş ve işaret parmaklarınızla üstünden bastırınız. Derhal bir pıhtı toplanır, kanama durur. Durmadığı takdirde burnunuza içinde bir veya iki antipirine eritilmiş suda ıslatılmış küçük bir pamuk tampon tıkayınız.

★

Diğer bir tedbir:

Arkası üstü yere yatınız, kollarınızı başınızdan yukarıya uzatınız. Boğazınıza birkaç damla kan gider amma kanama çabucak durur.

ihtiyar bir kadın 6 aylık torununu zehirliyerek öldürdü

Küçük çocuğun sürür içirilmek suretile öldürüldüğü tesbit edildiğinden, altmışlık kadın tevkif edildi

İstanbul zabıta ve adliyesi, dün misline ender raslanan feci bir cinayet hâdisesinin tahkikatına el koymuştur. Beyoğlunda Tarlabaşında Altınbakkal sokağında oturan 60 yaşında Omorfiya isminde bir kadın, altı aylık torununu zehirliyerek öldürmek töhmeti altındadır.

Bir muharririmizin vak'a mahallinde yaptığı tahkikata nazaran, bu feci hâdisenin, mahiyeti şudur:

Suçlu Omorfiya, Tarlabaşında Altınbakkal sokağında 28 numaralı evde, kızı Efstratia ile birlikte oturmaktadır. Efstratia bir müddet evvel tramvay şirketinin Beşiktaş deposunda çalışan elektrikçi Şahab isminde bir genç le alâka peyda etmiş ve birlikte yaşamaya başlamışlardır. Genç kadının Şahabdan bir de kız çocuğu dünyaya gelmiş, çocuğa Sehan ismini vermiş ler ve bu yavru aralarında nikâh olmamakla beraber, iki genci birbirlerine daha sıkı bağlarla bağlamıştır. Her ikisi de bu hayattan memnun ve mesud olmakla beraber, kadının anası Omorfiya bu huzuru daimî şekilde ihlâl etmektedir. Sebeb de, artık 6 aylık olmuş bulunan küçük yavrudur. Omorfiya bir Müslümanın sulbünden bulunan bu çocuğu istememektedir. Çocuk doğmadan evvel kızını düşürmek için teşvik etmiş, fakat Efstratia buna aldırış etmemiştir. Sehan dünyaya geldikten sonra da müteaddid defalar kızına:

— Ne yapacaksın bu piçi. Götür, Darülâcezeye ver. Yahud da, denize at, kurtul. Nasıl ki, Kadıköyünde oturan bir kadın böyle yapmış, çocuğunu denize atmış.

Gibi tekliflerde bulunmuş, fakat kızı dinlememiştir.

Nihayet geçen Cumartesi günü ihtiyar kadın, kızının evde olmadığı bir sırada herşeyden bihaber olarak yatağında oynıyan yavruya sütle karışık sürür mürekkebatı içirmiş ve torununu zehirlemiştir. Bir müddet sonra eve dönen genç kadın yavrusunun dur maksızın istifra ettiğini görmüş, derhal doktora koşmuşsa da, ölümün önüne geçememiştir.

Efstratia, kendisile konuşan muharririmize gözyaşları içinde, hâdisenin bundan ötesini şöyle anlatmıştır:

— Cumartesi günü saat 4 te eve geldiğim zaman, yavrunun her tarafa kustuğunu gördüm. Ağzından kırmızı sular geliyordu. Baktım, yatağın üstünde de, dökülmüş bir şekilde, kırmızı bir madde var. Dikkat edince bunun sürür olduğunu anladım. O zaman, çocuğumun zehirlendiğini kavradım. Anneme:

«— Bu çocuğun hali ne?.. Burada sürür var. Ne oldu, bana anlat.»

Dedim. Anlamamazlıktan geldi:

«— Ne bileyim ben? Gözlerim görmez ki.. Çocuk kusuyor. Fakat, sebebini bilmiyorum.»

Diye cevab verdi. Hemen çocuğu alarak doktor Cezveciyana, oradan doktor Fakaçelliye koştum. Çocuğun zehirlendiğini söylediler, ilâçlar verdiler. Gece bastı. Gece yarısı oldu. Çocuk, hâlâ kıvranıyor, arada bir kusuyordu. Artık ben kendime malik değildim. Gece yarısından sonra Beşiktaşa giderek, çocuğun babasını buldum, vaziyeti anlattım. Birlikte eve geldik. Şehab:

«— Bunu karakola bildirmeliyiz.»

Dedi. Hasta yavrumu kucağıma aldım. Karakola gitmek üzere yola çıktık. Zavallı çocuğum! Göğsümde, kalbimin üstünde ve ellerimin arasında, son bir defa babasına baktıktan sonra, can veriverdi. Merkeze cesed kucağımda olduğu halde, girdik. Vak'ayı anlattık. Bize, ertesi günü gelmemizi, hâdiseyi tahkik edeceklerini söylediler. Eve döndük. O gece sabaha kadar yatağımda çocuğumun cesedini bağrıma basarak, uyumadım, ağladım.»

★

Taksim merkezi, hâdiseyi tahkik ettikten sonra Omorfiyanın suçu tebeyyün etmiş ve torununun katili olan büyük ana dün adliyeye teslim edilmiştir. Bir bacağı nüzüllü olan ihtiyar kadın, ayağını sürüye sürüye Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkarılmıştır. İşlediği facianın yeni yeni farkına varan Omorfiya, beti benzi uçmuş, ürkek ve korkulu sözlerle etrafına bakınarak, yapılan istiçvabında vak'ayı şöyle anlatmıştır:

— Odamın içerisinde bir dolab vardı. Yemek dolabı. Dolabın içerisini yerleştirirken, bir kâğıda sarılı olan sürürü de, yatağın içerisine bıraktım. Artık nasıl olmuş bilemiyorum, Çocuk, bu zehiri ağzına almış. Baktım ki, dudaklarında kırmızı zehir parçaları var. Hemen, musluğa götürerek, ağzını yıkadım. Sonra da, süt içirdim. Fakat, biraz sonra çocuk kusmağa başladı. Bu sırada da, annesi sokaktan geldi. Sehanı kucaklıyarak, hemen doktora koştu. Bu işi, ben kasden yapmış değilim. Gözlerim görmez, önce işin farkına varamadım.

Maznun kadın, poliste alınan ifadesinde de şöyle demişti:

«— Balıkpazarı kapısından Mısır çarşısına girdim, elli altmış adım yürüdükten sonra, bir aktara sürür var mı diye, sordum. Beni içerlek bir dükkâna aldı. Kimse görmeden, 5 kuruşluk sürür verdi. Bunu saçıma sürecektim. Fakat, yatağın üstündeyken, çocuk alıp yutmuş. Bu vaziyeti, önce korktuğum için, kızımdan saklamıştım.»

Hâkim Reşid, sorguyu müteakib maznun Omorfiyanın tevkifine karar vermiştir.

Çocuğun cesedi dün adliye tabibi tarafından muayene edildikten sonra, görülen lüzum üzerine Morga kaldırılmıştır.

Tahkikata, devam edilmektedir.

Bacaksızın maskaralıkları: *Hava bombardımanı*

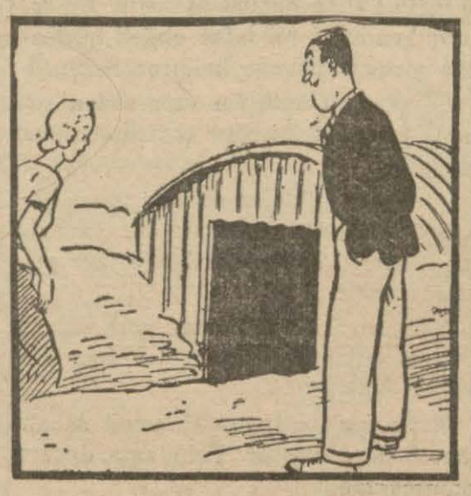

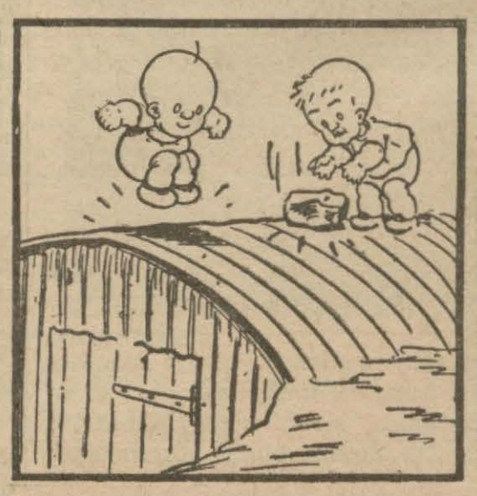

İngiliz - Japon anlaşması nedir, nasıl oldu?

Japon fendi bu sefer de muvaffak olmuş ve çok mahmul İngilizi Uzakşarkta mat etmiştir

Yazan: Emekli General H. Emîr Erkilet

Tiyençin imtiyaz mıntakasındaki İngiliz memurlarının, bir Japonu öldürmekle maznun dört Çinlinin itham delillerini kâfi görmiyerek bunları Japonlara teslim etmemelerinden çıkan ve bu imtiyazlı mahallenin Japon askeri tarafından ablukasına mün - cer olan hâdisenin nihayet bugün Uzakdoğuda yeni bir İngiliz - Japon anlaşması doğurduğunu görüyoruz ki bu çok ehemmiyetli siyasî hâdisenin ilk neticelerini pek yakında Avrupa sulhünün takviyesinde hissetmek kabil olacaktır.

Bugüne kadarki İngiliz - Nipon ittilâfı, kaynaklarını tâ Büyük Harbde Japonyanın fazla büyüyüp çokça nüfuz kazanmasından ve denizler hakimiyetinde İngiltere ile müsavat istemesinden alır. İngiltere o zaman Avrupada, 1935 denberi olduğu gibi, aleddevam vahim bir harb ihtimali karşısında bulunmadığı gibi Rusya da artık İran, Efgan, Moğolistan ve Mançuride korkonç bir rakib ve Hindistan için de büyük bir tehlike teşkil etmekten fariğ olmuştu. Bunun için Japonların kafa tutmasına karşılık 1922 de, Vaşington konferansının akabinde, İngiltere, Japon ittifakını bozmakta bir mahzur görmemişti.

İşte o gündenberi Japonya her meselede İngiltereyi, aşikâr veya mahfî, daima karşısında bulmuş ve bilhassa Uzakşarkta İngiliz - Japon görüş ve menfaatleri taaruza başlamıştır. Yedi sekiz sene evvel Japonlar Mançuriyi Çinden ayırıp orada kendi kontrolları altında sun'î Mançuko devletini teşkil etmek hareketine giriştikleri zaman İngiliz donanması Avrupada, bugün gibi, bağlı değildi; fakat Fransa ile olan harb ittifakı çoktanberi o kadar gevşemişti ki, Fransa ile derhal tevhidi hareket kabil değildi ve İngiltere Japonyaya karşı yalnız başına bir harbe girişemezdi. Bahusus Mançuride onun doğrudan doğruya muhtel olacak hayatî menfaatleri yoktu.

Filvaki Japonya iki sene evvel bizzat Çini istilâya baslamasile İngilterenin gözü açılmıştı. Fakat o zaman, Avrupada da Berlin - Roma mihverinin türlü talebleri karşısında bulunan İngiltere ve Fransa umumiyetle Avrupada Akdeniz ve İspanya iç harbi meselelerile o kadar meşgul ve buralardaki esaslı menfaat ve mevcudiyetlerinin muhafazası kaydına o kadar düşmüş idiler ki, Japonyayı Çine vaki istilâ hareketinden alakoymak için yegâne vasıta olan, donanmalarını Avrupa sularından Çin sularına göndermek imkânından tamamile mahrum bulunuyorlardı. Şiddetli bitaraflık cereyanlarına maruz bulunan şimalî Amerika devletler birliğinin ise bu işe yalnız başına girişmesi bahis mevzuu olamazdı.

Dar, fakir ve verimsiz adalarda 70 küsur milyondan ibaret kendi esas halkını yaşatmak için, yegâne çare olarak, çok geniş bir sanayi memleketi haline gelmiş olan Japonya rekabetsiz ve sırf kendi parasile ucuz mevaddı iptidaiye tedarik edebileceği kendi hükmünde sahalara muhtaç olduğu gibi yaptıklarını satmak için de gene kendi kontrolünde emin pazarlara muhtaçtı. Esasen iptidaî madde mahsulleri ile satın alma kabiliyeti az olan Mançukonun bu hususlarda Japonyanın ihtiyacını tatmine kâfi gelemediği de pek çabuk anlaşılmıştı. Bunun için Japonya Çini istilâ ile bunun 400 küsur milyon halkını iradesine râmetmek maksadile fırsat gözetiyordu. Nihayet iki sene evvel bu fırsatı bizzat Avrupa büyük devletleri, aralarındaki anlaşamamazlıkla, yaratıp kendi ellerile Japonyaya takdim ve teslim ettiler.

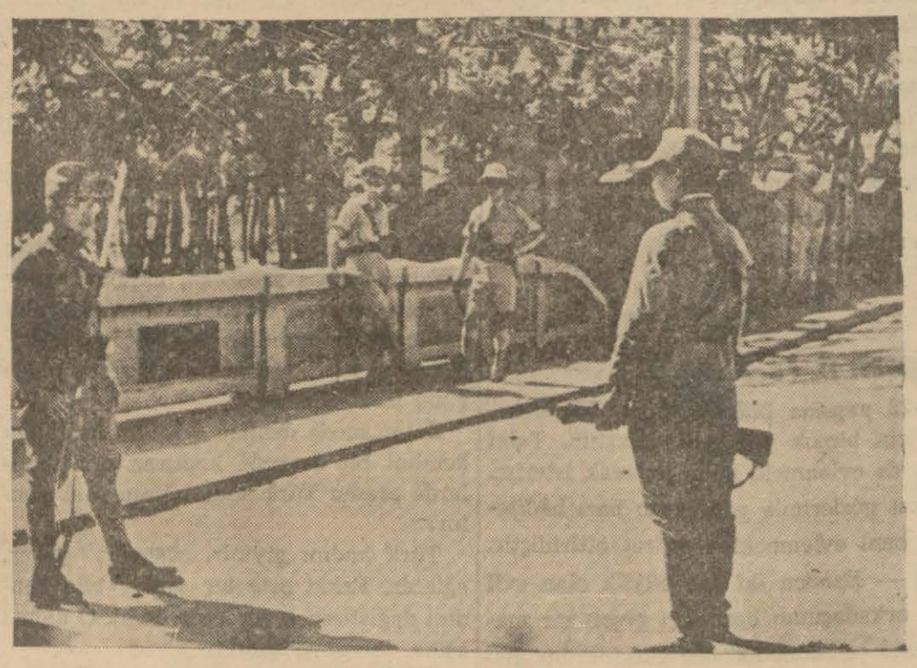

Tiyençinde İngiliz mıntakasını ayıran köprü başında İngiliz ve Japon nöbetçileri

Bu suretle Japonya iki sendenberi, Avrupa veya Amerikadan hiç bir mümanaat görmeksizin Çinde adsız bir harb, hem de Uzakşarkın en büyük bir harbini açmış ve şimalî, orta ve cenubî Çini ordularile istilâ etmiş bulunuyor. Fakat garba ve içeriye çekilen Çin hükûmet ve ordusu mukavemeti elden bırakmamış ve Japon işgali altında bulunan yerlede bile mühlik ve müz'iç bir millî çete ve tedhiş harbi devam ettirebilmişlerdir. Japonlar, bir türlü kıramadıkları Çin mukavemeti ile millî Çin hareketini bilhassa Ruslarla İngilizlerin Çinlilere vaki maddî ve manevî yardımlarına atfederek bunlara fena halde kızıyor ve İngilizlerin Çin mareşalı Çang-Kay-Şeke yardımdan vazgeçmelerini, bilâkis Çin işinde kendilerile işbirliği yapmalarını istiyorlardı. Çünkü görüyorlardı ki, İngiltere Çine ve Çindeki İngiliz imtiyaz mıntakaları da millî Çin hareketlerine yardımda devam ettikçe Çin işini bitirmek mümkün olamıyacaktır.

Diğer yandan Çin seferi her türlü tahminlerden fazla uzamış ve çok büyümüştür. Mançuko ile Çinde tutulan en az bir buçuk milyonluk büyük ordu, aleddevam faal, büyük hava ve deniz kuvvetleri, Japonyanın yalnız sabrını değil, insan, para v iktısad kaynaklarını da tüketmektedir. O halde Çine her türlü yardım imkânlarını ve bunların başında gelen İngiliz müzaharetini, ne suretle olursa olsun, menetmek lâzımdı. Hattâ bunun için, Japon askerî mahfelleri, Çindeki bütün İngiliz liman ve mıntakalarını ve Hong Kongu tecrid ederek Çinin mutlak surette denizden ablukasını önüne sürüyor ve bu yüzden İngiltere ile bir harb çıkmasından bile çekinmiyorlardı. Çünkü bu mahfeller evvelâ Berlin - Roma antikomintern cephesile tam bir müşarekete taraftardırlar; ikincisi, İngilterenin Avrupa sularındaki harb gemilerini bu sırada büyük Okyanusa getiremiyeceğini biliyor ve bu suretle ileride nasıl olsa vaki olacak bir Japon - İngiliz harbini şimdi, şu kendilerince en müsaid durumda yapmağı Japonyanın muazzam emperiyalist emellerinin bir an evvel tahakkuku bakımından faydalı görüyorlar. Onlara göre, her sene birkaç zırhlı ilâvesile kuvvetlendirilen İngiliz ve Amerikan donanmaları tamamlanmadan Avrupanın bugünkü karışık durumundan hemen istifade etmelidir.

İşte Tiyençin hâdisesi, gerek Japonyada ve gerek Çin işgal ordusunda hüküm süren bu ateşli muhakeme ve mütaleaların bir tezahüründen başka bir şey değildi; nitekim bu hâdise yeni çıktığı zaman bunu öylece izah etmiştik. Bundan başka vak'anın olduğu günlerde bir Japon sözcüsü (Port Parolo) takriba şöyle demişti: İngiltere siyasetini değiştirmeli ve Çang-Kay-Şeki himayeden vazgeçmelidir. İngiltere, Çinde Japonyanın istediğini anlayıp bunu tanıyıncıya kadar tazyik edilecektir».

Fakat bu sözler o zaman, belki de bir şaka telâkki edilmiş, ve her halde dikkati fazlaca çekmemişti. Halbuki Japonların Çin politikalarının en yakın mühim bir hedefi bu kelimelerde apaçık görünüyordu. Filvaki onlar Tiyençin meselesini çıkarmakla şüphesiz ki İngiltere üzerinde, hem de şiddetli, bir tazyik yapmak istiyorlardı. Fakat niçin?! Dört maznun Çinliyi iade ettirmek veyahud Çindeki imtiyazlı mıntakaların lâğvına yürünecek bir durum yaratmak için mi?.. Şüphesiz ikinci ve üçüncü plânda bunlar da vardır; fakat İngilterenin Tiyençinde tazyikile asıl edinmek istenilen şey, bir kelime ile, ona Japonyanın Çinde yarattığı durumu tasdik ettirmek ve onu Çin hükûmetine ve Çin millî hareketine her türlü yardımdan menetmekti.

Fakat İngiltere Tiyençin imtiyaz bölgesinin ablukasını mahallî bir hâdise olarak telâkki etmek ve bunun için Japonya ile bu esas dairesinde görüşmek istiyordu. Halbuki Japon Port Parolünden başka Japon basını ve Japon politika adamları Tiyençinden evvel Japonya ile İngiltere arasında halledilecek esaslı Çin meseleleri olduğunu söylüyorardı. Hattâ birkaç gün evve İngiliz başvekili Bay Çemberlayn Avam Kamarasında «Japonya, Uzakdoğuya aid siyasetimizin değişmesini istemiştir» demiş ve fakat cevab olarak arkasından «böyle bir taleb, mevzuubahsolmaz, zira İngiltere her hangi bir yabancı devletin talebi üzerine haricî siyasetini değiştiremez» diye ilâve etmişti. Halbuki bugün görüyoruz ki İngiltere Uzakdoğuda siyasetini değiştirmiş bulunmaktadır. Çünkü o sadece bir taleb karşısında değil, Tiyençinde ciddî bir tazyik ve hattâ Japon hükûmet ve ordu başlarının bir harb tehdidi karşısında kalmıştır. Passifikte bir harb ise bu sırada İngilterenin hiç istemediği ve mutlak surette içtinab ettiği bir şeydir. Onun için Japon fendi bu sefer de muvaffak olmuş ve çok mahmul İngilizi Uzakdoğuda mat etmiştir.

Bahis uzadığı için yeni İngiliz - Japon anlaşmasının muhtemel neticelerini başka bir yazıda mütalea ederiz.

H. E. Erkilet

Cenevre üniversitesi Bayan Âfete doktorluk payesini tevcih etti

Bayan Âfetin Cenevreye tahsilini ikmale gönderilmesine karar verildiği gece Ebedî Şefin sofrasında hazır bulunuyordum ve şimdi üniversitenin senato odasında bu necib Türk kızı profesörlere tezini izah ederken gene hazırım. Türk dinleyicilerin gözleri yaş içinde... Dalgın nazarlar salonda ayni hayali takib ediyor. Yabancı bir muhitte Türk zekâ ve kabiliyetinin ihraz ettiği muvaffakiyet bizi daha çok sevindirecekti, eğer müessir eserini görmüş olsaydı!

Yazan : Ercümend Ekrem Talu

21 Temmuz 939

Cenevrenin kültür merkezi olarak ötedenberi müesses bir şöhreti olmamış olsa, Milletler Cemiyeti komedisi onu güllünç ederdi. Bereket versin ki dünyanın her tarafına ilmin göz kamaştırıcı nurunu neşreden asırdide bir üniversitesi var.

129,000 nüfusluk bu şehirde 42,000 ecnebi yaşıyor. Ve bunların çoğu burada ya tahsil, yahud ki tetebbû ile meşguldür.

Güneşli ve parlak günlerde Cenevre, limanı ile, masmavi gölü ve nehrile, yeşil yamaçları ve uzakta beyaz bir perde gibi uzanan Mon Blanın karlı sisilesile dünyada eşi bulunmaz bir manzara arzetmektedir.

Bu harikulâde dekor içerisinde Cenevre, en modern ilim telâkkisinin önemli bir merkezi olmak şerefini kazanmış ve muhafaza etmekte bulunmuştur.

Geçen gün burada biz, birkaç Türk, kıymetli bir vatandaşımızın, Bayan Afetin, doktora tezini müdafaasında hazır bulunmak zevkini tattık.

Yağmurlu bir günde, Bern elçimiz Vasfi Menteşin muhterem refikası ile birlikte Bernden Cenevreye doğru otomobille yol alırken içimde muhtelif hisler çarpışıyordu.

Bayan Afetin Cenevreye, tahsilini ikmale gönderilmesine karar verildiği gece, Ebedî Şefin sofrasında hazır bulunuyordum. Atatürk, fıtratında müstesna bir kabiliyet sezmekte bulunduğu bu manevî evlâdının ilim bakımından da azamî mücehhez olmasını arzu ediyordu.

Bir hayli münakaşadan sonra, bu genç ve değerli Türk kızının o hafta sonuna kadar Ankaradan hareket etmesi kararlaştı.

Aradan iki ay geçince de, gene bir gece sofra başında Atatürk Bayan Afetin Cenevre Üniversitesindeki ilk muvaffakiyetlerini bize tebşir etti.

O anda Büyük Atanın necib simasında beliren sevinci ve iftiharı şimdi gene görür gibi oluyorum. Ve içimi gizli bir elem burkuyor: Bütün emellerinin tahakkukunu gördükten sonra çelik bakışlı nazarlarının alevini söndürmeğe kail olan Ebedî Şef, ne olurdu bugüne de erişseydi?!

Birkaç sokağın asfaltı üzerinde tekerleklerini yuvarladıktan sonra Üniversite kapısında duran otomobilden iniyoruz.

Tatil zamanına tesadüf ettiği cihetle kocaman bina tenha ve ıssız. Vatandaşlarının muvaffakiyetine şahid olmak maksadile, kilometrelerce uzaktan gelmiş dört Türküz: Sefirin refikası ile beraber üç bayan, bir de ben.

Üniversite hademelerinden biri bize yol gösteriyor. Boşluğu adımlarımızla çınlıyan uzun bir koridordan geçiyoruz. Nihayet işte Üniversitenin senato odası. İçeriye giriyoruz: Büyük bir masanın öte tarafında dört profesör. Beri tarafta yalnız olarak Bayan Afet.

Profesörlerden iki tanesi biz Türklerin yabancımız değiller. Biri, orijinal ve sevimli simasile, meşhur Mösyö Pittard.. Türk tarih nazariyesinin âlim ve hararetli müdafii. Diğeri de uzun yıllar aramızda kalıp derin ilminin nurundan gençliğimizi istifade ettirmiş olan profesör Maltche.

Ortada, ciddî ve vakur tavrile fakültenin dekanı oturuyor.

Bayan Afetin antropolojiye taallûk eden tezi 200 küsur sayfalık matbu bir kitab olmuş. Haritalarından ve grafiklerinden, bunun uzun ve etraflı bir emeğin mahsulü olduğu anlaşılıyor.

M. Pittard ve Bayan Âfet

Profesörler, bu doktorluk talibesini sıkıştırdıkça sıkıştırıyorlar. Fakat o kat'iyen şaşırmıyor; ne yazdığını biliyor ve iddialarını büyük bir cesaret, selâset ve mantık kuvvetile müdafaa ediyor.

Görülüyor ki Atatürk mektebinin, Bayan Afet, en feyizli şakirdidir.

Dinleyiciler otuz kişi kadar var. Aralarında birkaç tane Türk talebe.. arkadaşlarının, bu nihaî ilim rütbesini ihraz ederken, maneviyatını huzurlarile yükseltmek istemişler. Fakat buna lüzum var mıydı? Bayan Afetin maneviyatı bütün kuvvet ve ulviyetini, Atatürkün aşıladığı sarsılmaz prensiplerden almıştır.

— Size teşekkür ederiz, bayan! Eserinizin bilhassa harita ve grafiklerinden, bizzat müstefid olduk. Şimdi müsaade edin de, aramızda neticeyi müzakere edelim.

Dekanın bu sözleri hepimizi, Bayan Afet te dahil olduğu halde, dışarıya çıkarıyor. On dakika, heyecanla bekliyoruz. Nihayet, hademe bizi tekrar içeriye alıyor.

Profesörler heyeti ayakta. Dekanın sesi gene yükseliyor ve kelimeler ağzından tane tane çıkıyor:

— Cenevre Üniversitesinin Sosyal Bilgiler Fakültesi, Bayan Afete, doktorluk payesini tevcihe karar vermiştir!

Türk dinleyicilerin gözleri yaş içindedir. Dalgın nazarlar bu salonda ayni hayali takib ediyor. Necib bir Türk kızının şu garb ilim merkezinde ihraz eylediği muvaffakiyet hepimizin göğsümüzü iftiharla kabartmıştır. Lâkin müebbeden mahzun gönüllerimizdeki bir yaranın o anda kanamakta olduğunu hissediyoruz..

Yabancı bir muhitte, Türk zekâ ve kabiliyetinin ihraz eylediği şu zafer bizi daha çok sevindirecekti, eğer müessir eserini görmüş olsaydı!

Bayan Âfeti kapının önünde tehalükle tebrike şitab eden Türk kadınlarına bakıyorum. Atatürk Türkiyesinin manen ve ilmen yükselmiş, hür ve mes'ud kadınları!

Ercümend Ekrem Talu

Vindsör Dükünün Aieffel kulesindeki ziyafeti

Vindsör dükü 45 inci doğum yılını, bu sene elli yaşına basmış olan Eieffel kulesinin en üst katında verilen bir gala ziyafetinde tes'id etmiştir. Kule bu münasebetle donanmış, baştanbaşa elektrik ziyaları içinde nurlu bir şekil almıştı. Ziyafetin en neş'eli bir anında, kulenin bir kenarında duran bir adam fazla sarhoşluk neticesi myvazenesini kaybetmiş, kaldırımlara düşerek derhal ölmüştür.

"Bekârlar, niçin evlenmiyorsunuz?„

Bekâr erkeklerin iddia ve ithamları

" Biz neden mi evlenmiyoruz? Bir kadınla mes'ud olmak için çok güzel, çok paralı, çok kılıbık, çok geniş ve çok tecrübeli olmak lâzım da ondan „

● *Lâtif Güney (Adresinin neşrini istemiyor):*

«Gazetenizde açılan (Bekâr erkekler niçin evlenmiyorsunuz?) anketini ilk günlerdenberi merakla okuyorum. Hattâ gazete saatlerini sabırsızlıkla bekliyorum. Bekâr olduğum halde hiç te bir şeyler yazmak taraftarı değildim. Kalemi elime aldıran bayanlarımızın çizmeden yukarı çıkan sözleri oldu. Evvelâ evlenmediğimin sebeblerini, sonra da bayanların yerlerinden oynattıkları taşları gediğine koyarak işe girişeyim. Eski devre nazaran evlenme çağını çoktan geçirdim. Babalarımız bizim yaşta iken üç beş çocuk sahibi olurlarmış. Biz neye mi evlenmiyoruz?..

1 — Şimdiki bayanlara söz geçirmek için bir hayli tecrübeli ve gezip tozmuş olmak şart..

2 — Çok paralı olmak mecburiyeti.

3 — Güzel değil, pek güzel olmak lâzım!

4 — Geçinmek için kılıbık olmak, maaşı olduğu gibi bayana devretmek. Yalvara yakara elinden sigara parası almak felâketine katlanmak..

5 — Çok geniş bir mezheb sahibi bulunmak!..

Şu saydıklarım her erkeğin ne elindedir, ne de bunları yapabilir. Tecrübeli olmak için bir parça daha yaşlandın mı hemen suyu çekilmiş Yafa portakalına benzetilirsin. Fazla para kazanmak her babayiğitin elinden gelmez. Güzel olmak herkese vergi değildir. Kılıbık olmak erkeğe değil, kadın ruhlu erkeklere hastır. O da elimizden gelmez ve yapamayız da. Aldığın maaşı da eline teslim ettin mi hapı çoktan yuttun demektir. Bir parça da geniş mezhebli oldun mu mesele kalmamıştır. İşte ben bunlar için evlenemiyorum.

Sözde kadın tuvaleti kocasına güzel görünmek için yaparmış! Sorarım hangi kadın evinde, kocasının yanında iken ona süslenir?.. Ne zaman sokağa çıkacaklar, saatlarca özenir, bezenirler. Bari süslenebilseler. Kireçci dükkânına girmiş, değirmene uğramış gibi pudraya dalar. Elbisesine uysun diye boyacı dükkânına dalmış gibi al, yeşil, lâciverd renklerle boyanır. Bu mu süs?.. Bu mu tuvalet?. Bize züppe diyen bayanları tarif için kelime bulamıyoruz. Bayan moda takib eder. Fakat modanın farkında değildir. Süs kadının hakkı ise bu kadarı değil, bir parça insaflısı. Üstelik bu hallerini görmez de, erkeklerin kaşlarını aldıklarından, yüzlerine düzgün sürdükle - rinden bahsederler. Belki böyleleri vardır. Fakat bunlar hiçbir zaman erkek nümunesi olarak gösterilemez. Zira biz hiçbir zaman kadın nümunesi olarak Beyoğlunun düşkün kadınlarından bahsetmiyoruz.

Misallerini seçerken bayanların bir parça düşünmeleri lâzımdır. Zira kadın oldukça onlar zarar ederler.

Kadının soğan kokusundan gözleri yaşarırmış, elini kesermiş, dalgınlık eseri yemeğin tuzunu fazla koyarmış, yok tencere dibi tutarmış ta erkek eve gelince buna tahammül edemez, kavga çıkarırmış!. Ben kendi hesabımca kat'iyen bu kusurları görecek kadar huysuz değilim ve böyle ufaktefek kusurları da pek az erkek kavga vesilesi yapar sanırım.»

● *Mahmud, (Fatih, Boyacıkapısı):*

«Bekârlar hakkındaki anketinize - bekâr olmaklığım dolayısile - iştirake ben de kendimde hak gördüm. Bekâr arkadaşların bayanlara şiddetli hücumlarını muvafık görmüyorum. Cevab verenlerin ekserisinin evvelce evlenıp, bilâhare, ayrılmaları, kendi talihsizliklerindendir. Yahud da bu kabahatı idaresizliklerinde aramak icab eder.

Evet, kızlarımızın içinde kocalarına muti ve ev işlerine bağlı olanı yoktur, denemez. Her erkek pekâlâ istediği gibi bir kız bulabilir. Yalnız kendi seviyesinden yüksek aramamak şartile. Evlenen arkadaşlarımın hepsini mes'ud görüyorum. Aralarında nadiren bedbaht olanlar var. Onların da kendi kusurları.

Bu cihetten bayanları itham ve onları rencide etmeği doğru bulmuyorum. Ben herkesi kendi seviyesinde bir kızla evlenirse, mes'ud olacağı kanaatindeyim.

Saadet, fakirlikte veya zenginlikte değildir. Bence bekârlar çok meşru bir mazeret olmadıkça, bekârlıkta ısrar etmemelidirler.

Ben yaşım biraz ilerlemiş olmasına rağmen, bekârım amma, benim başımda ağır bir aile yükü var. Yoksa ilk fırsatta evlenirim.»

● *M. D. (Samatya):*

«22 yaşında bulunuyorum. Memleketimizin birçok yerlerini dolaştım. Tabiî ben de evlenmek, yuva kurmak isterim. Fakat gözlerimle gördüğüm bazı hâdiseler beni evlenmekten nefret ettirmiştir.

1 — Benden iki yaş büyük olan evli bir arkadaşımın başından geçen bir maceraya şahidim. Kendisi gezginci bir memurdur. Karısı ve iki tane de çocuğu var. Güzel bir koca denilebilir. Ailesine çok sadıktır. Kadının bu sadakatine karşı yaptığı çirkin hareketler hazmedilir şeyler değil! «Kocam gezginci, ben gencim, aylarca kocamın gelmesini mi bekliyeceğim, benim gençliğim ölüyor» diye dört kişi ile konuşup, mektublaştığını biliyorum.

2 — Birçok tanıdığım kızlar, kendi mahallemizde kendilerini çok namuslu göstermek suretile tanınmadıkları muhit lerde türlü kepazelik yapıyorlar.

Böyle hâdiselere şahid olan bir insan nasıl evlenmek hevesine kapılabilir. Kadın inadcı bir mahlûk olduğu için hep üste çıkmak ister. «Erkekler sinemaya, tiyatroya ve meyhaneye düşkün!» diyorlar. Akşamleyin yorgun bir halde evine gelip, karısından sebebsiz bir haşlama yiyen erkek, gidip te kendisini denize mi atsın?.. Elbette bu yerlerin birine gidip içerisindeki sıkıntıyı defedecektir.»

Açık muhabere:

● *İzmir M. Nail Biner:*

Mektubunuz vazıh değil, daha vazıh yazarsanız neşrederiz.

Nusret Safa Coşkun

Kadınlar cevab veriyorlar

"Gençlerin hayatta bedbaht olmalarının bütün mes'uliyeti ebeveyinlerinindir„

● *A. D. M. (İzmir):*

Bu mektubum, Ankaradan gazetenize mektub yazan Leylâ Erişirgile hitaben yazılmıştır:

Bayan Suad Dervişe karşılık olarak yazdığınız yazıyı hayretle okudum. Hayır bayan hayır, asıl yanlış düşünen sizsiniz.

Yazınızda, sabahleyin çıkarken siyah saçlı bıraktığı karısını, akşam işinden yorgun argın döndüğü vakit sarışın bulanlar az mı diyorsunuz?

Soruyorum size şu sekiz dokuz milyon Türk kadını içinde bunları yapan kaç milyon kadın var?

Böyle hâdiseler karşısında vereceğimiz hükümlerin daima umumî olmasını düşünmeliyiz. Sizin tanıdığınız birkaç bayanın saçları sabahtan, akşama kadar siyahtan sarıya tebeddül ediyorsa, bu bütün Türk kadınlarının, bütün meşgalelerinin saç boyatmaktan ibaret olduğunu isbat edemez.

Zaten moda denilen o salgın hastalığa kendini bu devrede kaptıran o zavallılarda esasen Türk kadınlığının rolü yoktur.

Türk kadını giyinir, süslenir, gezer, eğlenir. Fakat asla bir saniye bile kendini değiştirecek derecede değil. O daima eşine, yuvasına sadıktır.

Sonra da:

«Kaç genç kız bugün çocuğunun başında beşik sallar?»

Diyorsunuz.

Görüyorum ki siz Türk kadınının ruhunu tanımamışsınız bayan!. Kadın her zaman içi şefkat ve muhabbet dolu kollarını evlâdlarına açar. Onu tabiat bir ana olarak yaratmıştır. Onda bu fıtridir. Sonradan kaybedilir şey değildir. Bu noktada kadınlığı ithama hiç hakkınız yoktur. O, evlâdları için her şeyi fedaya hazırdır, zevkini, eğlencesini, hattâ bugün erkeklerin gözlerini kamaştıran süslerini dahi.. işte bir misal: Liseyi bitirmiş bir arkadaşım vardı. Mektebi bitirir bitirmez evlendi. Bir sene sonra çocuğu oldu. O eskiden iş yapmazdı ve giyinmesine bilhassa çok meraklı idi. Evlendikten sonra ne oldu biliyor musunuz?

Bir gün İzmirde bebeğinin çamaşırlarını, kundaklarını yıkarken gördüm.

O kendi mendilini yıkamıyan bir insandı.

Kendisine İstanbulda da tesadüf ettim. Kocası şarktaki vilâyetlerden birine bir memuriyete tayin edilmişti. Ancak iki gün İstanbulda kalacaktı.

Kendisine İstanbulda kaldığı bu iki günden istifade etmesi, dolaşıp gezmesi için ona çocuğunu bana bırakmasını teklif ettim.

Çok iyi arkadaşım olduğu, beni pek iyi tanıdığı için çocuğuna pek iyi bakacağımı bilirdi. Fakata yapamadı. Kendisi uzakta iken belki yavrusu onu istiyerek ağlar diye düşündü.

Türk kadınları, evlâdları için değil zevklerini, canlarını feda etmeğe hazırdırlar.

Sonra diyorsunuz ki: «Ben de evleneceğim, bu benim ergüvani renkte elbise giymeme mâni olacak mı?»

Bunun manasını anlamadım.

Eski bir tabir vardır.

Atalarımız: «Ayağını yorgana göre uzat!» demişler.

Bütçeniz müsaidse neden bu renkte bir elbise giymiyeceksiniz?

Elbet te giyersiniz. Eğer bütçeniz müsaid değilse bu modayı yapmaktan vazgeçersiniz. Türkiyede her kadın, her modayı adım adım takib etmeğe moda olan her rengi giymeğe imkân buluyor mu?

Siz de bulmayıverirsiniz.

Fakat evlenmek demek târiki dünya olmak demek değildir. Evlenmek insanın giyinip, kuşanmasına mâni olmaz!

Herkes parası miktarında giyinir, süslenebilir. Fakat gene annemin meselesine geleceğim. Ben hizmetçi ellerine yavrusunu bırakıp gezmelere giden analara muhitimde rasgelmedim. Siz dünyayaya kuşbakışı bakıyorsunuz galiba! Türk kadını sadıktır, vefakârdır, kanaatkârdır. Yuvası ailesi için hiçbir şeyden çekinmez. Hattâ öyle vak'alar olur ki çocukları babasız kalmasın, evi dağılmasın diy haysiyetini ayak altına almaktan çekinmez.

Onun için yazınızda müdafaa ettiğiniz bütün fikirleri esassız ve manasız buluyorum.

● *Rukiye (Büyükada, Nizam caddesi):*

Bekâr erkeklerle, biz kadınlar arasındaki bu münakaşa ebediyen uzayıp gidebilir. Çünkü kadınla erkek arasındaki anlaşamamazlık ve bu mücadele bittiği gün kâinatın içinden, insan dediğimiz bir cins eksik olacaktır.

Kadınla erkeğin, hayatı mütemadiyen yaratacak müsbet ve menfi iki kuvvet olarak kalmaları tabiatin bir zaruretidir ve hayatın devamının en birinci işaretidir.

Bizim birbirimizle didiştiğimiz zamanlar birbirimizi en çok sevdiğimiz, birbirimizin dostluğunu, aşkını, sevgisini, alâkasını en çok istediğimiz zamanlardır.

Gazeteye gelen yüzlerce erkek mektubu içinde: «Biz kadından vazgeçtik!»

(Devamı 10 uncu sayfada)

Edebî tefrikamız: 25

KÖYDEKİ DOST

Buhan Cahid

İstanbulda plâja gitmek bir mesele. Burada hayvana atlayınca on dakika bile sürmüyor, in yok, cin yok. Hem spor hem eğlence.

Dedim ki:

— Tabiati sevmiye başladınız. İyi âlâmetler.

Ve yeni hatırlamış gibi:

— Bilmem gördünüz mu, dedim. Anna Bellanın bir filminde bir göl banyosu vardır. İnsan seyrederken bile serinlediğini hisseder.

Gözlerini gözlerime dikerek tasdik etti:

— Bravo. Buna benzer bir göl banyosu da Weis Mullerin bir filminde vardır. Amma orada artist timsahlarla, ipopotamlarla cenkleşir. Değil mi?

Gözlerinin içine bakarak cevab verdim:

— Hatırlıyorum efendim. Ve nihayet galebe Tarzan da kalır değil mi?

Sinirli sinirli başını salladı:

— Evet, evet. Malûm.

Maksadımı anlamıştı. Gene damarına basmıştım. Bereket içerideki temizliği biten Süleyman bey camlı kapıdan görünmüştü. Osman bey:

— Damad beyefendi nihayet teşrif ediyorlar; dedi.

Vildan yüzüme bakmıyarak sordu:

— Siz beraber gelmediniz mi?

— Hayır!

Ve izah ettim:

— Geleceklerini bilseydim, alırdım. Ve fırsat yakalamışken ilâve ettim. :

— Ben hattâ sizi de burada bulacağımı tahmin etmemiştim.

Osman bey damadının oturması için koltuk hazırlamakla meşgulken genç kadın yavaşça cevab verdi:

— Tahmininizde aldandığınıza müteessir misiniz?

Ayni yavaşlıkla cevab verdim:

— Oh, bilâkis!

Yanımıza gelen Süleyman bey karısını pek ciddî selâmladı. Bize yaptığı gibi:

— Nihayet beni de buraya sürükledin değil mi? Alacağın olsun.

Kızından evvel Osman bey atıldı:

— Yok. İfadenizi değiştiriniz. Buraya sürüklenmek tabirini doğru bulmam, insan bir uçuruma, bir felâkete sürüklenebilir. Fakat çiftliğe gelmenin bir felâket olduğunu kabul etmem. Protesto ederim.

Ve bana dönerek ilâve etti:

— Öyle değil mi Cevad bey?

Aile münakaşasına girmek istemediğimden işi lâtifeye döktüm:

— Süleyman bey anlaşılan yolda çok sıkılmışlar. Eğer geleceklerini bana haber vermiş olsaiardı, konuşa konuşa gelir, yolun nasıl geçtiğini farketmezdik. Bununla beraber şimdi rahat ettikleri için herhalde yavaş yavaş memnun kalacaklar sanırım.

Süleyman bey bu ara buluşuma sevinecek yerde daha ileri gitti:

— Doğrusunu isterseniz çiftliğin güzel şeyleri yok değil. Yemişleri, tere yağları, balları enfes. Fakat bunları şehirde yemek şartile.

Osman bey protesto makamında ellerini havaya kaldırdı:

— Yağma yok beyefendi. Burada oturmıyana, buraya gelmiyene yemiş, tereyağı, bal yok.

Güldüm:

— Onun yerine işte böyle bol bol azar var.

Ve işi tatlıya bağlamak için Süleyman beye dönerek ilâve ettim:

— En iyisi; azar işitmektense çiftliğe gelip hem taze meyva yer hem de bey efendinin tatlı sözlerini dinleriz. Amma yol uzakmış, ne çıkar külfete göre nimet.

Söze karışmıyan Vildan tasdik etti:

— Hem de ne nimet. Doğrusu şu göl banyosunu da keşfettikten sonra çiftlik hoşuma gitti.

Süleyman bey kalın gözlüğünün altından karısını tedkik eder gibi dikkatle baktı:

— Demek şimdiye kadar burada bir göl olduğunu bilmiyordun?

Genç kadın telâşsız, hareketsiz dudak büktü:

— Bilmez olur muyum? Fakat orada banyo etmek bu yıl aklıma geldi. Olabilir ya.

Süleyman bey soğuk yarım bir ağızla tekrar etti:

— Evet, olabilir ya?

Onun hücumları pek cepheden ve sert oluyordu. Karısı korkusuz, endişesiz mukabele ediyor. Erkeğin anlatmak istediğini kadın üstüne alınmıyor.

Genç mühendis karısının çiftliğe olan alâkasını benim buraya gelip gidişime veriyor. Fakat bunu o kadar kaba ve hâm şekilde ihsas ediyordu ki genç kadın kadar benim de sinirime dokunuyor.

Osman beyin çelebi, lâtifeci hareketleri ve sözleri araya karışmasa şu sakin havuz başında İstanbul salonlarında çok şahid olduğumuz bir aile rezaleti çıkacağı muhakkak.. Süleyman bey hırçın, Vildan lâkayid, ben tetikteyim. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse Süleyman beyin aklına gelip geçen hafta bizim pek geç olarak Topçular mevkiindeki yapı yerine gelip işçilerden onun gittiğini öğrendikten sonra çiftliğe dönüşümüzden bahsedivermesi beni korkutuyor. Çünkü Osman beye yarı yolda lâstik patladığını söylemiştik. Bereket Süleyman bey bunu hatırlamadı. O buraya gelip beni bulunca sinirlendi. Hislerine hâkim olamadı ve hâlâ da olamıyor. Kurnaz bir koca olsa hiç renk vermeden vaziyetin gidişini takib eder ve hükmünü verdikten sonra harekete geçerdi.

O karısındaki değişikliğe mana vermiye çalışıyor. Genç kadın bu manayı anlamamakta ısrar ediyor. Manzara o kadar açık ki! Her an başımızda dolaşan bulutlardan bir şimşek patlaması tehlikesi var. Çünkü pek hınçlı görünen Süleyman beyden ziyade sükûnetini muhafaza eden genç kadından korkuyorum.

(Arkası var)

MİZAH

Anketlere Nasıl Cevab Veririz?

YAZAN: İSMET HÛLİSİ

Erkek evine dönmüştü. Karısile yalnız kaldığı zaman:

— Müjde!

Dedi, karısı sordu:

— Ne var, piyango mu çıktı?

— Piyangodan daha büyük.

— Piyangodan daha büyük mü?.. Yaşadık.

— Yaşadık ya karıcığım.. ben meşhur bir insan olmuşum da farkında değilmişim.

— Sen abdalsın.. insan meşhur olur da farkına varmaz mı?

— Varmamışım işte, fakat bugün öğreniverdim.

— Nasıl oldu da öğrendin... Biri gelip, sen meşhur adam oldun, diye haber mi verdi?

— Onun gibi bir şey, bir gazete muharriri geldi. Anket yapıyormuş.

— İşinden çıkarmışlar mı?

— Ne münasebet, ne diye işinden çıkarmış olsunlar.

— Ne bileyim ben, şimdi raket yaptığına göre..

— Sen hâlâ anlamamazlıkta berdevamsın, raket değil, anket.

— O da ne, neye yarar!

— Muharrir sorar, cevab alır, aldığı cevabları gazeteye de yazar.. bana da geldi sordu.

— Kimi sordu?

— Bizim komşuların hatırını soracak değil ya. Anket suali sordu..

— İşte bu fena, bu ahiret sualine nasıl cevab verebildin?

— Gene anlamadın, ahiret suali değil, anket suali!

— Seni imtihan etti demek?..

— İmtihan değil, anket.

— İmtihanın alafranga cephesi anket ha.. ben de bundan sonra böyle derim.. şimdi aklıma geldi, üst kattakilerin oğlu bu sene de gene elişi anketinde dönmüş.

— Sana nasıl anlatacağım bilmem.. anket demek imtihan demek değil.. gazeteci sual sorar, cevab alır. Cevabları gazeteye yazar. İmtihanla alâkası yok.

— Her ne ise sana ne sordu?.. Ne kadar paran olduğunu, nereye sakladığını sorduysa, sakın sevab vermeseydin.. hırsızlar okurlarsa evimize girer, ellerile koymuşlar gibi bulurlar ve çıkıp giderler.

— Böyle saçma şeyler sormadı. «Siz nasıl evlendiniz?» sualini sordu..

— Sen de nasıl evlendiğimizi anlalttın mı? Keşki bana sorsaydı. Ben daha iyi anlatırdım. Nasıl sen beni gördün, nasıl annen bize görücü geldi.

— İyi ki sana sormamış, bütün bunları söyliyecektin değil mi?

— Ya ne diyecektim!

— İşte o meseleye ben de bunun için hemen cevab vermedim. Bir işimi bahane ettim. Cevabı yazıp kendisine vereceğimi söyledim. Şimdi oturup yazacağım.. yazarken sana da okurum.

Yazıhanesine oturdu, kâğıdları hazırladı. Eline kalemi aldı, yazmaya ve yazdığını okumaya başladı:

«Bir yaz günü idi,

Kadın karıştı:

— Sonbahardı.

— Sen anlamazsın, hele ben devam edeyim..

«Bir plâja gitmiştim.»

— Ne dedin, ne dedin, sen plâja mı gittin.. ne vakit söyle bakayım.. gene kadınları görmeye değil mi?

— Yok karıcığım.. plâja filân gitmedim, buraya yazıyorum.

«Onu ilk defa orada görmüştüm.»

— Kimi?

— Seni canım, kimi olacak!..

— Amma da yaptın, beni ilk defa Horhor hamamından çıkarken görmüştün.

— Gerçi öyle amma.. koltuğunda bohça Horhor hamamından çıkıyordu, diyemem ya

— Doğrusu, senin bu kadar akıllı olduğunu bilmiyordum.

— Akıllı olmasaydım meşhur olmazdım. Hele yazıya devam edeyim..

«Yanında Berlin sefirinin kızı vardı. Onunla gülerek bir şeyler konuşuyorlardı.»

— Berlin sefirinin kızı da kim, oluyor; yanımdaki takunyacı Kasımın kızı idi.

— Sen karışma işime..

— Peki!

«Vücudünü yarı örten şık bir mayo giymişti. Saçları siyahtı, kıvırcıktı. Endamı fevkalâde denilecek kadar güzeldi.»

— Elimde yazma bohçam vardı. Vücudüm çarşafın içinde idi; ne olduğu belli olamazdı ki.. hele saçlarım. Bir tanesi bile meydanda değildi.

— Gene karışma, unuttum sonra ne olmuştu?

— Sen bana, ah canım, demiştin..

— Yazayım?

«Göz göze bakışmıştık. Gözlerimin dilile ona, bir daha ondan ayrılamıyacağımı anlatmıştım. Nerede oturduğunu hemen o gün öğrendim. Büyükadada bir köşkleri vardı..»

— O zaman biz Çukurbostanda oturuyorduk.

— «Hemen ertesi gün Büyükadaya gitmiştim.»

— Sahi, ertesi gün Çukurbostana gelmiştin, hattâ ben bostanın kenarındaki çınara salıncak kurmuş sallanıyordum.

— Şimdi her şeyi hatırladım. Yazayım:

«O, köşklerinin bahçesindeki çamlara kurulmuş bir hamakta dinleniyordu.

— Arkamda kendi diktiğim bir basma entari vardı.

«Arkasında en iyi terzinin diktiği belli olan şık bir ipek rob vardı.»

— Şimdi güleceğim geldi, seni görür görmez dilimi çıkarmıştım.

— İyi hatırlattın..

«Beni görür görmez dudaklarında zarif bir tebessüm peyda olmuştu.»

— Geçmiş karşıma oturmuştun.

«O gün hep onun köşkü etrafında dolaşmıştım.»

— Nasıl karıcığım buraya kadar iyi mi?

— İyi amma bundan sonrası.

— Sonra ne olmuştu, hele hatırla!

— Dur hatırladım. Bir hafta sonra tapu memurunun kızile Çırpıcıya gitmiştim. Orada kaydırak oynuyorduk. Pattadak sen de bir arkadaşınla geldin.

«Bir hafta sonra idi. Bir arkadaşımla bir tenis korduna gitmiştik. İki genç kız tenis oynuyorlardı. Bunlardan biri o idi.

— Durdunuz, bizi seyrettiniz; sonra arkadaşın yanımıza geldi. Tapu memurunun kızile tanışıyormuş.

«Arkadaşım onun yanındaki genç kızı tanıyordu. Tapu umum müdürünün kızı idi. Onun vasıtasile.. ben de benimkile tanışabilmiştim.»

— Elimden kaydırak taşını bırakmıştım. Sana bir a, ayol sen de nerede ekmezsem orada bitiyorsun! demiştim.

«O benimle tanıştığı zaman raketini zarif bir tarzda tutuyordu:

— Beyefendiyi daha evvel de görmüştüm.»

Dedi.

— O gün senden hazzedivermiştim.

«O gün onun da benimle alâkadar olduğunu anlamıştım.»

— Babamı sormuştun. Aktar Mustafa efendi; demiştim. Aksaraydaki dükkânını tarif etmiştim.

«Pederinin kim olduğunu öğrenmiştim. Büyük bir tüccardı. Beyoğlunda, Karaköyde mağazaları vardı. Günlerce düşünmüştüm. Onu nasıl istemleiydim. Bir mektub yazsam fikrini öğrensem daha muvafık olacaktı. Mektub yazdım.»

— Mektub burada getireyim mi?

— Getir!

— İstersen okuyayım

— Oku!

«Tendecanım, gonça dihanım,

Derdimi sorsan derman bulunmaz, kendimi sorsan fermana uymaz.. seni gördüm göreli deli divaneye döndüm. Hayali fener oldum. Merhamet kıl sultanım; Allah kısmet ettiyse bizi birbirimize verecektir. Sen, peki dersen annemi evinize gönderip Allahın emrile isteteceğim. Mektubun cevabını, Yusufpaşadaki tütüncüye bırakırsın.

Kalbimde varken muhabbet
İmzaya ne hacet»

— Hele bu mektubu da yazayım:

«Hanımefendi,

«Size karşı hissettiğim sevgi çok büyüktür. Hayatımda gördüğüm, tanıdığım genç kızlar arasında sizin kadar yüksek, sizin kadar güzel hiç kimseyi görememiştim. Sizinle evlenmek istiyorum.»

— Ne cevab vermiştin?

— Aklımda söyliyeyim..

(Devamı 14 üncü sayfada)

Düğünü muhtarın evinde yap mışlardı. Halbuki böyle yazdılar.

Çırpıcı çayırında kaydırak oynuyordu, böyle nakledildi

Koltuğunda bohça Horhor hamamından çıkıyordu, böyle anlatıldı

ÇOCUK TERBİYESİ

Sosyal çocuk meselesi

Garib bir ruhî hâdise, büyüğe; sosyal teşkilâtta çocuğuna bir yer vermeyi unutturdu. Birbirini kovalıyan kanunları düzeltir, değiştirirken kendi varisini kanunsuz, yani kanun harici bıraktı. Onu her büyük kalbinin derinlerinde yaşıyan haksızlık sevkitabiisi önüne başıboş terketti. İşte dünyaya taptaze enerjiler getiren çocuğun vaziyeti

Birkaç yıldır, çocuk lehine içtimaî bir hareketin inkişafını görüyoruz. Kimsenin organize ve idare etmediği bu hareket; volkanik bir arazide yer yer indifalara sebeb olan tabiî bir kımıldanma gibi meydana çıktı. Büyük hareketler zaten böyle doğar. Hiç şüphesiz ilmin bu kımıldanmaya yardımı dokundu. Onu hattâ sosyal çocuk meselesinin rehberi sayabiliriz. Evvelâ hıfzıssıhha ilmi, çocuk ölümile mücadeleye girişti. Ve az zamanda bize çocuğun mekteb hayatında bir çalışma kurbanı, isimsiz bir fedai, bir mahkûm olduğunu gösterdi. Mekteb ömrü bitince çocuk meselesi de ortadan kalkıyordu. Mekteb hıfzıssıhhası çocuğu şöyle tarif ediyordu: Bedbaht, meyus ruhlu, yorgun fikirli, omuzları düşük, göğsü vereme müstaid denecek kadar daracık...

Ayni çocuğu otuz senelik bir etüdden sonra sosyete - sosyeteden de ziyade - kendini sevenler, kendini dünyaya getirenler tarafından unutulmuş bir halde buluyoruz. Çocuk nedir? Arttıkça artan gailelerinden yorgun düşen büyüğün huzurunu kaçıran...

Hergün biraz daha kalabalıklaşan modern şehrin gittikçe küçülen evlerinde çocuğa yer yoktur. Nakil vasıtalarının günden güne arttığı sokaklarda, acele işlerine koşuşan büyüklerin kapladığı kaldırımlarda çocuğa yer yoktur. İşi sıkışan büyük; onunla meşgul olamaz. Anne de, baba da çalışmaya gidiyor. Gitmezse sefalet çocuğu yakasından tutup büyüklerle beraber süründürür. Hali vakti yerinde ailelerde bile çocuk para ile tutulmuş yabancılarla evin bir köşesine bırakılır. Kendini doğuranlara aid odalara girip çıkamaz. Hiçbir yer yoktur ki orada ruhunun anlaşılabileceğinden ve serbest serbest gezip tozacağından emin olabilsin. Uslu durmalı, ses çıkarmamalı, hiçbir şeye dokunmamalıdır. Çünkü: Hiçbir şey kendinin değildir. Ne varsa büyüklerindir, çocuk el süremez, yasaktır.

Peki ya onun olan şeyler nerede? Onun bir şeyciği yok ki... Otuz, otuz beş yıl evveline kadar dünyada çocuk sandalyası bile yoktu. Bugün mecazi manada kullanılan şu sözler de bunu gösterir: «Sen onu daha annenin kucağında iken öğrenmişsin. Ben seni kucağımda büyüttüm.»

Çocuk evde büyüklerin yerine otursa azarlanır, yere otursa azarlanır, merdivene otursa azarlanırdı. Oturabilmesi i - çin mutlaka bir büyük onu lûtfen kucağına almalıydı. İşte çocuğun büyükler arasındaki hali. Durmadan arayan fakat aradığını asla bulamıyan bir muacciz... Tıpkı hiçbir medenî hakkı, kendine mahsus hiçbir yeri olmıyan bir insan gibi... Öyle bir cemiyet matrudu ki, istiyen tabiatten aldığı bir hakka - büyüklük hakkına - dayanarak onu tahkir edebilir, cezalandırabilir, dövebilir.

Garib bir ruhî hâdise büyüğe; sosyal teşkilâtta çocuğuna bir yer vermeyi unutturdu. Birbirini kovalıyan kanunları düzeltir, değiştirirken kendi varisini kanunsuz yani kanun harici bıraktı. Onu her büyük kalbinin derinlerinde yaşayan haksızlık sevki tabiisi önüne başıboş terketti. İşte dünyaya taptaze enerjiler getiren çocuğun vaziyeti...

Halbuki: O; hatalarla dolu insan hayatının nesilden nesle yığılıp kalan boğucu havasını dağıtan temizleyici bir nefes olabilirdi.

İhmal nihayet farkedildi. İnsanlığın tâ kurulduğu gündenberi asırlarla kör ve duygusuz kalan bu sosyete nihayet unutkanlığını farketti. Hıfzıssıhha; sayısız kurbanlar veren bir felâketi, bir musibeti önlemek istermişçesine yardıma koştu. İlk yaşlardaki çocuk ölümile mücadeleye girişti. Bu ölüm sayısı o kadar yüksekti ki sağ kalanlara umumî bir hercümerçten kurtulabilmiş gözile bakmak lâzımdı. Hıfzıssıhha, halkın ömrüne bir hayat elemanı olarak girdiği günden yani 20 inci asrın başındanberi çocuk hayatı yeni bir şekil aldı. Mektebler o kadar değişti ki on, on beş yıl evvelkiler bir asır önceden kalmışa döndüler. Mekteb gibi ev terbiyesi prensipleri de müsamaha ve tatlılık yoluna girdi.

Fen terakkisinin yarattığı bu neticelerden başka hislerin dikte ettiği şahsî teşebbüsler de yok değil. Bugünkü ıslahatçıların çoğu kararlarında daima çocuğu hesaba katıyorlar. Şehirlerde çocuk parkaları yapılıyor, meydanlarda çocuklara oyun yeri ayrılıyor. Tiyatro teşkilâtında çocuk tiyatrosuna yer veriliyor. Çocuklar için gazeteler, mecmualar basılıyor, seyahatler tertib ediliyor. San'at sahasında fabrikatörler çocukları düşünüyorlar. Onlara göre mobilyalar, sofra takımları yapıyorlar.

Şuurlu sınıf organizasyonunun tekemmülü üstüne çocukların teşkilâtlandırılması da düşünüldü. Ve onlara - izcilik gibi bazı teşkilâtın verdiği - içtimaî disiplin ve asil duygular aşılanmak istendi. Devrimizin siyasî inkılâbcıları çocuğu, projelerine muti bir alet yapmak üzere, ellerine alıyorlar. Hâsılı ister lehine, ister aleyhine, ister yardım, ister bir maksad uğuruna kullanma için olsun, çocuk bugün bir varlıktır. İçtimaî bir şahıstır, kuvvetlidir ve her sahaya girmiştir. O; artık yalnız ailenin bir uzvu değildir. Artık Pazar günleri bayramlıklarını giyip babasının elinden tutarak tıpış tıpış yürüyen ve bütün dikkatini üstünü, başını kirletmemeye veren eski çocuk değildir. Hayır, o bugün içtimaî âleme hâkim olan sosyal bir şahsiyettir.

Şu halde onun etrafındakı kımıldanışın manası açıkça anlaşılıyor. Yukarıda da söylediğim gibi bu hareket ne tahrik, ne de organize edilmiş değildir. Hiçbir teşkilât tarafından da tanzim edilmiyor. Bu da gösteriyor ki çocuk saati artık çalmıştır. Ortada bütün kudret ve şümulile mühim bir sosyal mesele vardır: Sosyal çocuk meselesi.

Böyle mühim bir kımıldanışın şümulünü nazarı itibara almak lâzımdır. Zira bunun sosyete, medeniyet ve bütün insanlık için ehemmiyeti pek büyüktür. Şimdiye kadar aralarında hiçbir bağ olmadan vücud bulan dağınık eserlerin yapıcı kıymetleri yoktur. Fakat bunlar, etrafımızdaki büyük sosyal yeniliği temsil eden umumî ve hakikî filizlenmenin delilidirler. Evet bu yenilik pek büyüktür, bize yeni zamanları ve medeniyetin yeni bir devresini haber veriyor. İnsanlığın yalnız büyüklere rahat bir dünya hazırlamaktan başka şey düşünmediği

(Devamı 10 uncu sayfada)

Zahire borsası idare heyeti seçildi

Dün, Zahire Borsası seçimi yapılmış ve borsa idare heyeti azalıklarına Nuri Kuzikoğlu, Şerefettin, Mehmed, Nuri Orak, Hilmi Gürkan, Nafiz Özalp seçilmişlerdir. İdare heyetine girecek bir mubayaacının seçimi ekseriyetiârâ olmadığından Perşembe günü tekrar yapılacaktır. İdare heyetine Ticaret Odası da iki aza gösterecektir.

Resim, dünkü seçimden bir intıbaı tesbit ediyor.

Çocuk terbiyesi

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

devir bugün sona ermiş bulunuyor. Biz bu devirden arta kalanlarız ve insanlığın iki kısmı için, büyük ve küçük insan için, çalışılacak yeni bir devrenin eşiğindeyiz. İki sosyal saha, iki ayrı dünya hazırlıyacak bir medeniyete doğru gidiyoruz: Büyük dünyası, çocuk dünyası...

Bizi bekliyen vazife, başlamış bulunan içtimaî kımıldanışı sathî ve soğuk bir surette teşkilâtlandırmak değildir. Çocuk lehindeki umumî sosyal hazırlıkları bir nizamla birleştirecek te değiliz. Böyle yaparsak harici bir hedefe yardımla kalmış oluruz.

Sosyal çocuk meselesinin kökleri iç hayatımıza kadar işlemiştir. Biz büyüklerin viccdanlarımızı uyandıracak, bizi değiştirecek şekilde bütün muhitimizi kaplamıştır. Çocuk büyüğün, objektif delillerle muhakeme edeceği bir yabancı değildir. Onun hayatının en mühim unsurudur. Onun kurucusudur. Olgun insanın iyilik ve fenalıkları çocukluğile sıkı sıkı bağlıdır. Hatalarımız çocuğa yüklenir, izlerini onun üstüne çizer. Değişmez neticelerini ona bırakır. Biz ölürüz, fakat çocuklarımız ruhlarını bozan fenalıklarımızı çeker. Bu silsile devamlıdır. Arası kesilemez. Çocuğa dokunmak en uzak maziden istikbalin sonsuzluklarına uzanan bir bütünün en hassas noktasına dokunmak demektir. Çocuğa dokunmak, her şeyin bir kat'iyet alabileceği, her şeyin yenileşebileceği, her şeyin hayatla tutuştuğu, ruhun bütün sırlarının gizlendiği yere - çünkü insanlığın yaratılışı oradadır - dokunmak demektir.

Çocuk uğurunda bilerek çalışmak, onu kurtarmak için sonuna kadar gitmek; insanlığın sırrını - haricî tabiatin bunca sırlarını keşfetmek gibi - bir keşiftir.

Sosyal çocuk meselesi henüz filiz veren ve bizi tazeliğile çeken bir fidandır. Fakat bu fidanı yerinden sökmek istersek kopmaz kuvvetli köklerle karşılaşırız. Onları oradan çıkarmak istedikçe kazmak, kazmak, gittikçe daha derinlere dalmak lâzım gelecektir. Derinleştikçe köklerin ucu bucu bulunmaz bir halde her yana kol saldığını göreceğiz. Onları söken dünyayı yerinden oynatmalıdır.

Bu kökler; insanlık tarihindeki şuur altının sembolüdür. İnsan ruhunda birikip kalan ve onu çocuğu anlamaktan, onun intuitive duygularını kazanmaktan meneden şeyi harekete getirmelidir. Büyüğün bu şayanı dikkat körlüğü ve yavrusuna - kendi ömrünün meyvasına - karşı duygusuzluğunun esası hiç şüphesiz nesillere dayanmaktadır. Çocuğu seven fakat farkına varmadan; küçük gören büyük; onda gizli bir ıztırab uyandırmaktadır. Bu ıztırab hatamızın aynası ve bu hatadan uyanmamız için bir ikazdır. Bütün bunlar bize çocukla büyük arasındaki âlemşümul ve gizli kalmış ihtilâfı gösteriyor. Sosyal çocuk meselesi bizi insan teşekkülü kanunlarına nüfuz ettirecek, ve kendimize yeni bir vicdan yaratmamıza, binnetice sosyal hayatımıza yeni bir veçhe vermemize yardım edecektir.

Kadınlar cevab veriyorlar

(Baştarafı 8 inci sayfada)

diye akılları sıra kadın düşmanlığı yapan baylar, kadınları söyledikleri gibi hayatlarından silmiş olsalardı, değil hepsinden gördükleri fenalıkları, yalnız bir tekinden gördükleri kötülükleri sayfa sayfa yazar, haklı haksız bütün kadın cinsine çatarlar mı idi?

Bu hiddet alâkayı gösteriyor. Bu alâka da kadını hayattan silmemiş olduğunun en baş delilidir.

Esasen erkek için kadını, kadın için erkeği hayattan silip atmak imkânı var mıdır?

Ben bütün bu münakaşalardan aklıma göre şu neticeyi çıkarıyorum: Memleketteki kadınlar da, erkekler de normal insanlardır. Her iki taraf ta diğer tarafla hayatını birleştirmek ve ona yaklaşmak ihtiyacını kuvvetle hissetmektedir. Fakat memleketteki bugünkü içtimaî, yahud iktısadî durum, bu iki tarafın arzularını tatmin etmelerine mânidir. Genç kızlarla genç erkekler demek hâlâ bugün de temiz bir aile muhiti içinde birbirlerini tanımağa imkân bulamıyorlar. Cemiyet hayatı bizim memleketimizde çok mahdud bir zümre içinde inkişaf ediyor. Orta halli ve fakir aileler arasında kaç göç olduğunu söylemek istemiyorum. Fakat ailece konuşup, tanışmak, toplanmak filân gibi itiyadlar henüz tam manasile kökleşmiş değildir.

Bunu söyliyerek gençlerimizin birbirini tanımaları için fırsat yoktur iddiasında da bulunacak değilim.

Kadın erkeğin birbirini normal şerait içinde tanımaları imkânının az olduğunu söyliyeceğim.

Birbirlerile tanışmak istiyen gençler evvelâ birbirlerinin yüz güzelliği veya cazibesinin tesiri altında kalarak alâka duyup (kadın erkek arasındaki tanışma usullerinin dürütsüzlüğüne de eski insanlar kadar riayetkâr olmadıkları için) fırsat nerede düşerse, sokakta, tiyatroda, plâjda, tramvay veya mesire yerinde ahbab oluveriyorlar.

Bu gibi tanışıklıklar sırasında esasen her iki genç te izdivaçta esas teşkil edecek olan fikir ve karakter birliklerinin mevcud olup olmadığını akla getiremiyecek kadar birbirlerinin tesiri altında ve ambale bir vaziyettedirler. Bu tanışıklıklar, izdivaçla bitse de, sonu yüzde doksan fena ve yüzde on, talih eseri olarak, iyi çıkacaktır.

Gençlerin hayatta bedbaht olmaları mes'uliyeti yalnız ebeveynindir. Kızları evlenecek çağa gelince, onlar muhakkak bu kızın etrafında bir muhit yarattırmalılar ve bu muhite de yalnız kızlarının saadetini temin edebileceklerini tahmin ettikleri gençleri kabul etmelidirler. Kızlarına bir iki insan arasında seçmek imkânını vermelidirler.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

SALI 25/7/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği. 1 — ..... - Nihavend peşrevi. 2 — Lemi - Nihavend şarkı: Bir gül çıkarırdım. 3 — Sadettin Kaynak - Nihavend şarkı: Gel göklere yükselelim. 4 — Arif bey - Nihavend şarkı: Yanılma ateşi aşka. 5 — Rahmi bey - Nihavend şarkı: Süzüp süzüp te ey melek. 6 — ..... - Nihavend yürük semai: Bilmezdim özüm gamzene. 7 — ..... - Nihavend saz semaisi. 13: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 19: Program. 19.05: Müzik (Chaliapine'in bir plâkı.) 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Konuşma. 20.30: Türk müziği (Klâsik program.) Ankara Radyosu küme ses ve saz heyeti. 21. 10: Konuşma. 21.25: Neşeli plâklar - R. 21.30: Orkestra programının takdimi - Nicolai, Mozart, Mendelssohn H.) (Cevad Memduh tarafından.) 21.45: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar.) 1 — Mozart - Don Giovanni uvertürü. 2 — Mendelssohn - Bartholdy (4 üncü senfoni La majör.) 3 — O. Nicolai - Vindsorun şen kadınları uvertürü. 22.30: Müzik (Operet seleksyonları - Pl.) 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat.) 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

★

PCJ İSTASYONUNUN BU AKŞAMKİ TÜRK KONSERİ

Bütün dünya radyo amatörleri tarafından neşriyatı sevgi ve alâka ile takip edilen Hollanda'da bulunan Philips'in PCJ istasyonu bu akşam memleketimizin tanınmış musiki üstadı ve konservatuar profesörü Seyfettin Assal konserini verecektir. Konser bizim saatimizle 21.30 da ve 31-28 metre üzerinden olacaktır.

BANKA
KOMERÇİYALA
İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan Lireti

Merkezi : MİLANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Hariçteki Bankalarımız:
BANCA COMMERCİALE İTALİANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juan-les - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).
BANCA COMMERCİALE İTALİANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasov, Cluj, Costanza, Galaz, Sibiu, Timichoara.
BANCA COMMERCİALE İTALİANA E BULGARA, Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.
BANCA COMMERCİALE İTALİANA PER L'EGITTO, Alexandrie d'Egypte, Elkahire, Port - Said.
BANCA COMMERCİALE İTALİANA E GRECA, Atina, Pire, Selânik.
BANCA COMMERCİALE İTALİANA TRUST COMPANY, Pihiladelphia.
BANCA COMMERCİALE İTALİANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar
Banque Française et Italienne pour l'amerique du sud, Paris.
Arjantinde: Buenos-Aires, Rosario de Santa fé.
BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.
CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.
COLOMBİA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.
URUGUAY'da: Montevideo.
BANCA DELLA SVIZZERA İTALİANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.
BANCA UNGARO - İTALİANA S. A. Peşte ve başlıca Şehirlerde Şubeler:
HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.
BANCA İTALİANO - LIMA
Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şubeler:
BANCA İTALIANO - GUAYAQUIL Guayaquil.
İstanbul Merkezi:
Galata, Voyvoda Caddesi, Karaköy Palas. Telefon 44845.
İstanbul Bürosu:
Alalemcian Han. Telefon 22900 /3/11/12/15
Beyoğlu Bürosu:
İstiklâl Caddesi No. 247. Telefon: 41046.
Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVELLER'S çekleri.

Maarif Vekilliğinden:

Kütüphane Memuru olmak isteyenlere

1 — Muhtelif şehirlerdeki umumî kütüphanelerimizde açılacak olan kütüphane memurluklarına en az orta okul tahsili görmüş dört memur alınacaktır.

2 — Bu memurların seçimi için 7/Ağustos/1939 tarihinde Ankarada ve İstanbulda bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

3 — Bu imtihana girmek istiyenlerin bulundukları yerler Maarif Müdürlüklerinden alacakları örneklere göre tanzim ettirecekleri fiş ve sağlık raporlarına tahsil ve askerliklerini yaptıklarına dair olan vesikalarile çalıştıkları yerlerden alacakları iyi hizmet vesikalarını rabtederek en çok 31/Temmuz/1939 Pazartesi günü akşamına kadar şahsen veya yazı ile Vekillik Kütüphaneler Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

4 — Müsabakyya iştirak edenlerden ehliyetleri kâfi görülen ve sağlık durumları bu meslekte çalışmıya elverişli olanlar altı aylık namzetlik müddetlerini İstanbul kütüphanelerinde geçireceklerdir. Satış devresi sonunda bu işlerde çalışabilecekleri anlaşılanlar kur'a çekmek suretile boş bulunan vazifelere tayin ve sevkedileceklerdir. «3140» «5342»

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — 3/VII/939 tarihinde teklif olunan fiatlar haddi lâyik görülmediğinden (1) adet sigara paket makinesi yeniden pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli sif (10,000), muvakkat teminatı (750) liradır.

II — Eksiltme 7/VIII/939 Pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — Münakasaya iştirak etmek istiyen firmalar fiatsız fennî tekliflerini münakasadan (7) gün evvel tetkik edilmek üzere tütün fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — Eksiltmeye girecekler % 7,5 güvenme parasile birlikte pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. (5327)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı iki grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 26.7.1939 Çarşamba günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlernn her grup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 2000 kilo 30 milimetrelik manila kenevirinden halat. Muhammen bedeli 1200 lira olup muvakkat teminatı 90 liradır.

2 — 25.000 kilo sutkostik muhammen bedeli 2687 lira 50 kuruş olup muvakkat teminatı 201 lira 57 kuruştur. (5063)

Maarif Vekilliğinden:

Gazi Terbiye Enstitüsü fransızca öğretmeni Orhan Arsal 22/V/939 tarihinden itibaren okula devam etmediği gibi kanunî şekilde mazeretini de bildirmediğinden istifa etmiş sayılacağından 3 gün zarfında müdafaanamesinin alınmasına inzibat komisyonunca karar verilmiş ise de adresi belli olmadığından karar tebliğ edilememiştir. İlân tarihinden itibaren 3 gün zarfında müdafaasını taahhüdlü olarak göndermesi ilân olunur. «3179» «5390»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazim Âmirliği Satınalma Komisyonundan

1 — Deniz vasıtaları için satın alınacak 500 ton lavamarın kömürünün 31/7/939 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Şartnamesi ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.

3 — Tahminî tutarı 6100 lira ve ilk teminatı da 458 liradır.

4 — İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlıyacakları teklif mektublarını Galata rıhtım caddesinde Veli Alemdar hanının 2 nci katındaki komisyona vermeleri. (5165)

İstanbul Levazım Âmirliğinden

1 — Askerî dikim evleri için imtihan edilmek şartile mütehassıs makastar terzi ustası alınacaktır.

2 — Şerait âmirlikten öğrenilebilir.

3 — İsteklilerin bonservisi dıploma gibi vesaiki ve dilekçeleri ile birlikte 7/8/939 tarihine kadar Tophanede İstanbul Levazım âmirliğine müracaatları ilân olunur. (5269)

Boğazlıyan Belediyesinden

Boğazlıyan kasabasının meskûn ve gayri meskûn (150) hektarlık sahasının hali hazır haritalarının alımı işi eksiltmeye çıkarılmış, talib zuhur etmediğinden bir ay müddetle temdid edilmiştir.

İşinin maktu bedeli (2500) liradır.

Muvakkat teminat 187-5 liradır.

İhale 21 Ağustos 939 Pazartesi günü saat 15 de Boğazlıyan belediye dairesinde yapılacaktır.

İsteklilerin vaktinde belediyeler imar heyeti fen şefliğinden iştirak vesikası almaları ve bu teklif mektublarına koymaları lâzımdır.

Mukavele ve şartnameler Boğazlıyan belediyesinden ve Ankara imar heyetinden parasız alınabilir. Teklif mektubları tayin edilen günde saat 14 de kadar Boğazlıyan belediye reisliğine verilmelidir veyahud posta ile gönderildiğinde bu saatte belediyeye vâsıl olmuş bulunmalıdır. (5534)

İstanbul Defterdarlığından:

	Senelik kira muhammen bedeli Lira	Müddeti icar
Sirkecide Elvanzade mahallesinin Demirkapı Orta sokağında 9 sayılı mağaza (Senelik icarı dört taksitte taksitler peşinendir).	360	1 sene
İstanbul Tapu Müdürlüğü alt katındaki pul satış yeri (senelik icarı iki taksitte ve taksitler peşinendir)	300	2 »

Yukarıda mevki ve numaraları yazılı mağaza ve pul gişesi hizasındaki muhammen senelik kira bedelleri üzerinden açık arttırma ile kiraya verilecektir. İhale 27/7/939 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 tedir. Taliblerin % 7,5 pey akçelerini ihale gününden evvel yatırıp mezkûr gün ve saatte Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğündeki Satış Komisyonuna müracaatları. (5033)

(Lozan) ın yıldönümü dün bütün yurdda hararetle tesid edildi

Atatürkün şahsında sembolleşen İstiklâl ordusunun kılıcından bir millet istikbal ve mukadderatını teslım alarak Türk siyaset ve kiyasetinin şaheser bir örneğini yaratan Millî Şef İsmet İnönünün dün bu harikulâde zaferinin on altıncı yıldönümü idi.

Lozanın on altı yaşına basması münasebetile dün saat 16 da Üniversite konferans salonunda bir toplantı tertib edilmişti. Törende başta vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar, Rektör Cemil Bilsel, bazı meb'uslar, Üniversite profesör ve doçentleri olduğu halde kalabalık bir gençlik kütlesi hazır bulundu.

Şehir bandosunun çaldığı İstiklâl marşından sonra ilk sözü Üniversite rektörü Cemil Bilsel aldı. Rektör açış söylevine şöyle başladı:

«— Bugün, Lozan günüdür. Lozan günü bizim sulh günümüz, zafer günümüzdür. Bunun içindir ki her sene bugünü burada kutlularız.»

Rektör, kürsünün üzerinde duran bir altın kalemi, Lozan muahedesini imzalamak üzere Ebedi Şef tarafından İsmet İnönüne gönderildiğini söyliyerek, toplantıda hazır bulunanlara gösterdi. Millî Şef bu kalemi imzayı müteakib İstanbul darülfunununa hediye etmişti.

Cemil Bilsel kalemi işaretle:

«— İsmet İnönüyü Darülfununda dinliyen ve onu istihlâf edecek nesil altın kalemlerle Türk tarihine yazılacak şerefli muahedeler hazırlanabilmesi için burada, ilimle, faziletle, ahlâk ve idealle yetişeceklerdir» dedi.

Hatib, bilâhare sözlerine şöyle devam etti:

«— Sulh, dünyanın her yerinde aziz ve güzel bir şeydir, sulh hali milletler için bir arada yaşamanın normal halidir. Her millet bilir ki huzur içinde çalışmanın, huzur içinde ilerlemenin ve yükselmenin şartı sulhtür. Bu itibarla her millet sulhü sever. Fakat Türk milleti sulhü her milletten fazla sever.»

Rektör, Atatürkün sulhperverliğimizi «Yurdda sulh, cihanda sulh» remzile ifade ettiğini söyledikten sonra Atatürkün ölümünden sonra ilk defa Lozanı kutluladığımızı hatırlatarak, hazırunu onun aziz hatırasına beş dakikalık bir hürmet sükûtuna davet etti. Beş dakika koca salon sükût içinde Atatürkü andı.

Rektör, Lozanı tahlil ettikten sonra sözlerini şöyle bitirdi:

«Lozan muahedesi metinlerile, zabıtlarile, tatbiklerile, İsmet İnönü için Avrupanın göbeğinde dikilmiş ebedî bir şeref âbidesidir.»

Rektörün şiddetle alkışlanan nutkunu doçent doktor Yavuz Abadanın çok etraflı ve itinalı hazırlanmış, Lozanı bütün hususiyetleri ve ruhile canlandıran konferansı takib etti.

Doktor Yavuz konferansına şöyle girdi:

«— Üniversite ve hukukçuların Lozan yıldönümünü kutlulaması zevkli ve güzel bir an'ane oldu. Hakkı ve sulhü zafere ulaştıran Lozanın anılmasına ona aid hatıraların tazelenmesinde ruhlara köklestirilmesinde, gönle ferahlık veren, nefse itimad telkin eden bir hassa var. Çünkü millî hayatımız için büyük başarılar ve yükseltici inkılâblarla dolu olan on atı yılın harici dağdağalardan temizlenmiş huzuruna Lozanda kavuştuk.»

Hatib Lozanın ruh ve mana yenilliğini insanlık hayatında bir dönüm noktası teşkil etmesinde, hakkı ve medeniyeti zafere ulaştırmasında bularak sözlerine şöyle devam etti:

«— O, Büyük Harbden sonra, ahlâkî ve hukukî esaslara riayet ve müsavi taraflar arasında anlaşma suretile vücude getirilen ilk muahede olmak şerefini taşıyor. Bunun içindir ki harb sonu teşebbüslerinden yalnız Lozanın tesis ettiği nizam, sulhün, sükûnun inkişaf ve terakkinin teminatına maliktir. Böylece Türk irade ve dileğine uygun olarak milletler arası münasebatın ilk makul ve hukukî çerçevesini çizmiş olan Lozan, bu vaziyeti ile ebedidir.

Yavuz Abadan bilâhare Boğazlar ve Montrö mukavelelerini tahlil etti. Türk murahhas heyetinin müzakerat esnasında sarfettiği muazzam enerjiyi, istiklâlimize ve hâkimiyetimize karşı gösterdiği hassasiyeti tebarüz ettirdi. Millî Şefimize aid bazı hatıralar nakletti. Lozanın aktüel kıymetine de temas eden doktor Yavuz dedi ki:

«— Bütün kalbimiz ve varlığımızla bağlandığımız sulhseverliğimizin hududu, millî ve insanî mukaddesatla çizilmiştir. Atatürkün eseri olan Türk inkılâb ve cümhuriyetine İsmet İnönünün Lozanla temin ettiği Türk haklarına halel verme ihtimalini taşıyan her hareket Türk mukaddesatına tecavüz manasını taşır. Kimsenin Türk sulhünün ihtişamını bozmasının acı hüsranına katlanmayı göze alabileceğini zannetmek istemem.

Atatürk emanetinin ilelebed muhafazasına and içen gençlik, hakkı bulma ve koruma vazifesini omuzlarına alan hukukçular, bugün Lozanın yıldönümünü kutlularken, Türk ve insanlığın haklarını her zaman müdafaa hususundaki iman ve kararlarını tazeliyorlar.»

Kürsüye bundan sonra Hukuk Fakültesi bu seneki mezunlarından Meserret Sükûti gelerek güzel bir söylev verdi.

Bilâhare söz alan Hukuk Fakültesi üçüncü sınıf talebesinden Orhan Kutbay heyecanlı bir hitabe ile gençliğin hissiyatına tercüman oldu.

Nihayet Hukuk Fakültesinden Bedrettin güzel ve canlı bir hitabe ile, Lozanın 16 ncı yıldönümünde duyduklarını anlattı. Genç hukukçunun söylevini müteakib misafirler büfede ağırlandılar ve toplantı böylece sona erdi.

Kadıköy Halkevinde

Dün Kadıköy Halkevi tarafından Lozan günü şerefine Kadıköy belediye meydanında açık havada bir müsamere tertib edilmiştir. İstiklâl marşile müsamereye başlanarak 7000 kişilik bir kalabalık huzurunda Bayan İffet Halim tarafından Lozan muahedesi ve zaferinden ve Millî Şefin kahramanlığından bâhis bir nutuk söylenmiş, Halkevi temsil şubesi tarafından «İstiklâl piyesi ve «Çapanoğlu» komedisi temsil edilmiştir.

Ankaradaki merasim

Ankara 24 (A.A.) — Lozan zaferimizin 16 ncı yıldönümü münasebetile Ankara Halkevi meydanında büyük bir tören yapılmıştır.

Binlerce Ankaralı tören meydanını hıncahınç doldurmuştu. Meydan bayraklar ve ışıklarla donatılmış ve hakiki bir bayram yeri haline gelmiştir.

Nutuklardan sonra Lozan günü dolayısile hazırlanmış olan milli oyunla millî fimler gösterimiş ve halk coşkun tezahürlerle geç vakit dağılmıştır.

İskenderun limanının tahkimi için bir ingiliz heyeti mi geliyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yet Ankaraya ve oradan da Hataya gidecektir.

Bu heyet, İskenderun limanının tevsii ve tahkimi hususunda tetkikatta bulunacaktır.

Ayrıca, İskenderun civarında bir hava üssünün inşası da, heyetin tetkik edeceği işler meyanındadır.

Trakyada nehir taşkınlıklarının önüne geçiliyor

Edirne (Hususî) — Tunca, Meriç ve Arda nehirlerinin her yıl tekerrür eden taşkınlıklarının önüne geçilmek üzere Meriçin sağ sahilindeki Bosna köyünde ve Ergene nehrinin Meriçe karıştığı Uzunköprünün Eskiköyünde geçen yıl Nafıa Vekâleti tarafından inşa ettirilen iki sed ile 4 mahmuzdan, dört mahmuzun tamiri ve yeniden Bosnaköyde 10 mahmuzun inşası kararlaştırılmıştır. Bu suretle su tuğyanında hasara uğrıyan bu mahmuzlar tamir edilecek ve ilerde vukuu melhuz su taşmasının önüne geçilmek üzere yeniden 10 mahmuz daha inşa edilmiye başlanması Bosnaköyünü su tehlikesinden kurtarmış olacaktır.

Yeni inşaat ve tamirat işine sarfedilmek üzere Nafıa Vekâleti 19370 liralık bir tahsisat göndermiştir.

İngiltere ile Almanya arasında pazarlık mı?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sansasyonel bir şekilde akis bulmuş ve bu meyanda İngilterenin Almanyaya bir milyar sterling ödünç para vereceği yazılmıştı.

Tekrar ayni şayialar cümlesinden olarak İngilterenin, vereceği bu para mukabilinde Almanyanın Çekoslovakyadan çekilmesini ve teslihatının geniş mikyasta tahdidini istediği söylenmektedir.

Almanyaya vâdedildiği söylenen ikrazattan maada, Avrupa iktısadiyatının kalkınması için müstemlekeler istihsalâtının yeniden taksimi meselesi de mevzuubahs edilmiştir.

Başvekil Çemberlayn, Avam Kamarasının bugünkü toplantısında bu mesele hakkında sorulan bir suale cevaben, şu izahatı vermiştir:

— İngilterenin Almanyaya ikrazatta bulunacağı haberleri tamamen asılsızdır. Hükûmetimiz, ne böyle bir ikrazat yapmağı düşünmüş, ne de böyle bir teklif karşısında bulunmuştur.

Bilhassa beynelmilel mülteciler meselesini görüşmek üzere Londraya gelmiş olan Dr. Wolhtatın, Hudson ile yaptığı görüşmeler esnasında iki memleketin iktısadiyatını alâkadar eden meselelerin de mevzuubahs edilmiş olması hiçte gayri tabiî bir şey değildir.

Hudson ve Wolhtat, tenevvür mahiyetinde bu kabil meselelere de temas etmiş olabilirler. Maahaza, bu iki şahıs arasında yapılan fikir teatileri tamamen şahsî ve hususî mahiyette olmuştur.

Hudson, Wolhtat ile yapmış olduğu görüşmelerden sonra, bana etraflı malûmat vermiştir.

Greenwood, başvekilden bilâhare şu suali sormuştur:

Bu cevabdan, kabinenin böyle bir müzakere imkânlarından haberdar olmadığı, böyle bir müzakereyi hiç bir suretle açmağa teşebbüs etmediği ve sulhü satın almak için Hitler ile pazarlığa benzer müzakerelere girişmek niyeti olmadığını neticesini çıkarabilir miyim?

Başvekil bu müdahaleye şöyle mukabele etmiştir.

Bu suale, böyle bir netice çıkarabilirsiniz, cevabını verebilirim. Böyle bir müzakereden hiç bir suretle haberdar değiliz ve alâkadar nazırdan başka hiç kimsenin bundan haberi yoktu. Hükûmet, kat'iyen böyle bir müzakere açmak niyetinde değildir.

Berlin 24 (A.A.) — Hudson - Wolhtat görüşmesi hakkında aşağıdaki resmî tavzih neşredilmiştir.

İngiliz gazeteleri, Hudsonun doktor Wolhtat ile yaptığı görüşme hakkında sanki vermiş olduğu bir beyanatı neşretmekte ve doktor Wolhtatın bu görüşmede bir plân ileri sürdüğünü yazmaktadır. Böyle hiç bir plân yoktur. Diğer taraftan doktor Wolhtatın taleb etmiş olduğu bu görüşme, ekonomik meseleler üzerinde tamamile hususî bir fikir teatisi olarak cereyan etmiştir.

Berlin 24 (A.A.) — Siyasî Alman mehafili Hudson ile Wolhtat arasındaki bir görüşme esnasında teslihatın tahdid ve tenziline müteallik bir itilâf akdine mukabil Almanyaya ve İngiltere tarafından bir milyar lira ikrazda bulunmasının mevzuubahs olduğunu beyan etmektedir.

Bu mehafil, ilâve ediyor:

Eğer vaziyed, bu merkezde ise, Wolhtat, meseleyi resmî bir vazife ifasına memur bir murahhas gibi hareket etmemiş, arkadaşının noktai nazarını berayi nezaket dinliyen bir ziyaretçi gibi hareket etmiştir.

Alman matbuatı, bir istikraz akdi haberleri ile alay etmekte ve bu haberleri «İngiliz blöfü» diye tavsif etmektedir.

İrlanda ihtilâlcileri meselesi

Londra 24 (Hususî) — İrlândalı ihtilâlcilerin tenkilini kolaylaştırmak üzere polise fevkalâde salâhiyetler veren kanun projesi, Avam Kamarasının bugünkü topantısında ikinci defa okunmuş ve 17 ye karşı 218 reyle tasdik edilmiştir.

Bu münasebetle söz alan dahiliye nazırı Sir Samuel Hor, İrlândalı ihtilâlcilerin pek geniş ve etraflı bir sabotaj plânı hazırlamış olduklarını, yılbaşındanberi yapılmakta olan bütün suikasdlerin bu plân mucibince tertib edildiğini ve ileride bu suikasdlerin daha fazlalaştırılmasının tasavvur edildiğini söyliyerek, ihtilâlciler tarafından hazırlanmış olan ve son zamanlarda ele geçirilen bu plânın bir fotoğrafını meb'uslara göstermiştir.

Plân (S) tesmiye edilen bu plândan anlaşıldığına göre, ihtilâlciler, İngiliz parlâmentosunun toplandığı Vestminister binasını da berhava etmek üzere tertibat almışlardır. İhtilâlcilerin büyük miktarda bomba ve infilâk edici maddelere sahib bulundukları ve bazı ecnebi teşkilât tarafından maddi ve manevî yardım gördükleri de, dahiliye nazırı tarafından ayrıca tasrih edilmiştir.

Hakeme taarruz eden futbolcuyu bütün memleket takbih ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hakem Tarık ise dün sabah erkenden Kızıltoprak polis merkezine giderek bir akşam evvel tanzim edilen raporunu Üsküdar Müddeiumumiliğine havale ettirmiştir.

Tabibi Adil tarafından muayene edilen Tarığın kulak ve burun muayenesine lüzum görülmüş, kendisi Haydarpaşa Nümune hastanesine gönderilmiştir.

Haydarpaşa Nümune hastanesinde yapılan muayeneyi müteakib oraca tanzim edilen raporlar, Tabibi Adil raporuna eklenmiş ve Tarık bütün evrakile beraber Kızıltoprak merkezine müracaat etmiştir.

Kızıltoprak merkezi kaleci Necdeti aramaktadır. Ankaraya gitmesi ihtimalini düşünerek icab eden tedbirleri de almıştır.

Necdet, maçtan sonra duş yapmak bahanesile soyunma odasına girmiş ve orada bir pencereden atlıyarak hususî bir otomobille kaçmıştır.

Necdetin bu gaybubeti cürmümeşhuddan kurtulmasına yardım etmiştir.

General Cemil Tanerin kararı

Maçta vazifeten bulunan federasyonlar dairesi başkanı Ziya Ateş raporunu ve maçın tarzı cereyanını telefonla genel direktörlüğe bildirmiştir.

Bunun üzerine genel direktör Tümgeneral Cemil Taner, aşağıdaki tebliği Ankara ve İstanbul bölgelerine telgraflamıştır:

1 — 23 Temmuz 1939 tarihinde Fenerbahçe stadında yapılan Demirspor - Galatasaray maçında hakem Tarık Özerengin'in maçın idaresindeki dürüst hareketini takdir ve Demirspor kalecisi Necdetin hareketini takbih ederim.

2 — Demirspor takımından Necdet büyük bir halk kütlesi huzurunda yaptığı bu hareketle sportmenlik evsafına aykırı bir hareket gösterdiğinden 24 Temmuz 1939 tarihinden itibaren hiçbir klübde, hiçbir futbol müsabakasına istirak ettirilmemesine karar verdim. Keyfiyetin kendisine tebliği.»

3 — Demirspor - Galatasaray maçı ikinci bir tebliğe kadar tehir edilmiştir.

Federasyonlar reisinin düşünceleri

Dün kendisile görüşen bir muharririmize, maçta hazır bulunan federasyonlar reisi Ziya Ateş de şunları söylemiştir:

— Ben dünkü meseleden kendi hesabıma, çok acı duydum. Sporun ne maksadla yapıldığını bilen hiçbir kimse böyle bir hareketi yapabilmek için kendinde, ne cesaret ve ne de hak bulabilir. Sahalarda kardeşini bir yumrukta yerlere seriveren veya gözünü oyan bir kimseye sporcu diyemeyiz. Böyle bir kimse müstesna bir marifet ve kabiliyete sahib olsa da, asla müsamaha ve merhamet edemeyiz. Bu kabil hareketleri, haklı gösterebilecek hiçbir iddia düşünülemez. Genel Direktörlüğün dün telâkki ettiğim emirleri de bunu çok iyi bir şekilde gösteriyor.»

Ajansın garib bir haberi

Diğer taraftan Anadolu Ajansı spor servisinin 24-7-939 tarihli bülteninde - malûm ve çirkin hâdiseye rağmen - Demirsporun hükmen mağlûb addedilmesi mevzuubahs dahi olmadığı yazılıdır. Bu kararın teşkilât tarafından verildiğini zannetmiyoruz. Eğer teşkilât verdi ise büyük bir hata yapmıştır. Çünkü beynelmilel futbol kavaidin de hakemin dışarı çıkarmak istediği oyuncu çıkmaz ve hakemin müracaati üzerine takım kaptanı da kendisini çıkartmazsa oyun tatil edilerek takımın hükmen mağlûb addedileceği yazılıdır.

Ulusun yazısı

(Ulus) refikimizden:

İngiliz takımının futbolcülerini seyrettiğimiz zaman onların oyunlarından ziyade centilmenliklerine hayran kalmıştık. Bizim kalenin önünde bir İngiliz mühaciminin iki elini kuvvetle oyluklarına yapıştırıp kaleciye dokunmamak için azamî itina göstererek havaya bir sıçrayışı ve topa bir kafa vuruşu vardı ki şaheserdi. Sade oyunculuğun değil, centilmenliğin şaheseri!

Evet centilmenliklerine hayran kalmıştık. Filhakika bir insanın hele bir sporcunun tabiatinde bulunması lâzım olan bir şeye hayran kalınmaz. Çünkü sporcu centilmendir. Ve centilmen olmak fevkalâdelik değil, sadece insanlıktır. Fakat siz bu hayranlığımızı mazur görünüz. Sebebi vardır: Dün İstanbulda Galatasaray - Demirspor maçında, Demirspora şeref değil, bedbahtlık veren Necdetin o affedilmez cür'etini ve hattâ cürümünü işittiğimiz zaman duyduğumuz derin teessür bu sebebi izah eder sanırız.

Necdetin mukabil bir oyuncuya attığı yumruk, hakemi kan içinde bırakan yumruk, yalnız iki kişiye değil, on binden fazla seyirciye ve maçı alâka ile takib eden memleket sporculuğuna bir taarruzdur. Bu taarruzun içinde ayrıca feci bir intizar manzarası da vardır: O yumrukçu kaleci yumruklarile hırsını değil, kendi kendisini öldürmüştür!

Zavallı Necdet! Böylelerini spor sahasına değil, bir sanatoryoma sevketmelidir. Çünkü bu sporcu daha manevî kıymetleri, insanlık hislerini değil, köseleden ve şişmiş lâstikten yapılmış bir topla histen, fikirden, zekâdan yapılmış insanları farketmekten âcizdir. Zavallı Necdet!

Millî Şefin teşrifleri bekleniyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tanbula gelecektir. Başvekil şehrimizde birkaç gün kaldıktan sonra, Ankaraya dönecektir.

Hatay bayramı ve Millî Şefin teşekkürleri

Ankara 24 (A.A.) — Riyaseticümhur umumî kâtibliğinden:

Güzel Hatayın anayurda iltihakı ve Lozanın yıldönümü münasebetile yurdun her tarafından resmî ve hususî zevat ve kurumlardan aldıkları tebrikler - den çok mütehassis olan Reisicümhur İsmet İnönü, teşekkürlerinin ve mukabil tebriklerinin iblâğına Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Bayan İnönü ve çocukları şehrimize geliyorlar

Ankara 24 (Hususî) — Bayan İnönü ve Millî Şefin çocukları bugünkü ekspresle İstanbula hareket etmişlerdir.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicamı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

"Son Posta,, nın Hikâyesi

ANLIYORSUNUZ DEĞİL Mİ?

Yazan: Feridun Osman

Ilık ve yorgun bir kadın sesi kulaklarıma doldu:

— Ne kadar düşüncelisiniz beyfendi? Buyurmaz mısınız?

Arkama döndüm. Bahçenin tarhları arasında, şezlonga uzanmış bir kadın dikkatle bana bakıyordu. Yaşı belirsizdi. Yıpranmış ve hırpalanmış bir gence de, taze kalmış bir ihtiyara da benziyordu. Rengi belirsizdi. Bileklerinden yukarıda ağaran esmerlik, yüzünde bir akşam karanlığile bitiyordu. Sesinden daha yorgun, koyu gölgeler gibi gamlı ve esrarlı gözleri vardı. Şişkin kapakların ortasında düğümlenen bakışlar, akıverecek bir yarayı andırıyordu. Muhteşem bir güzelliğin harabesi oanl kadın, bana bu gözlerle - ve acıyarak - bakıyordu.

Gülümsemeğe çalışım ve başımla hafif bir selâm verdim.

— Ne kadar kederli görünüyorsunuz beyfendi? diye devam etti, halinizi görmek bana hüzün verdi. Oturmaz mısınız biraz?

Israrlı, bulaşık bakışlarile önündeki sandalyaya işaret ediyordu. Bu biçare mahlûkun merhameti hodgâmlığımın onuruna dokunmuştu. Tereddüdümü görünce sigarasından, emer gibi, derin bir nefes çekti, alt dudağı müstehzi bir bükülüşle kıvrıldı:

— Korkmayın efendim, dedi, ben deli değilim! Oturun iskemleye...

Bu sarih itirafa rağmen, nedense, bir otomat gibi dediğini yaptım.

Havadan imdad bekliyerek uğradığım şu kır kahvesinde hangi tesadüf bu kadını karşıma çıkarmıştı? Eşarpını katlayıp bir kordelâ gibi alnından sıkmıştı. Yazlık mantosunun altından kavuniçi bir pijama görünüyordu. «Bir yerden kaçmış olacak, krizi üstünde...» diye düşündüm. Hiç olmazsa can sıkıntısını gidermek için bir tetkik mevzuu olabilirdi.

Kirpiklerinin ucundan dimdik; dikkatle, istihza ve alâka ile, acıyarak, karma karışık, bakıyordu. Etli alt dudağı gene sarktı ve tane, tane sordu:

— Pardon, beyfendi, siz, âşık mısınız?

Ben onu tetkike hazırlanırken o beni avlamağa çalışıyordu. Sinirlerimi kat'i bir inzibatta tutmak gayretime rağmen şiddetle itiraz ettim:

— Ne münasebet? Bunu da nereden çıkarıyorsunuz?

Müsbet bir cevab almış gibi rahat rahat gülümsedi:

— Yooo! dedi, titizlenmek yok, burada, iki arkadaş gibi, sükûnetle derdleşeceğiz.

Doktora verdiği ilk müşahdeyi tekrarlıyordu. Ben de gülümsedim:

— Güzel... O hald sizden başlıyabiliriz. Dostluğumuzun tarihini hatırlıyorsunuz, demek?

Biraz duraladı; sonra gayet ciddî, tasdik etti:

— Evet, dedi, gerçi sizi ilk defa görüyorum. Fakat muhakkak ki çok eskidenberi tanışmaktayım sizinle aziz dostum. Siz onlardan, ötekilerden değilsiniz. Nadide bahçeleri andıran bir kalbiniz var, lâkin onu muhafazasız, açık bırakmak budalalığında bulunuyorsunuz ve her kadın gözüne şehvetle dalanlardan değilsiniz.

Kontra gitmeği deneyerek:

— Halbuki, dedim, onlar daima haklı, yahud hiç değilse kazançlı çıktılar ve siz de herhalde on sene evvel böyle düşünmüyordunuz.

— Hayır, her zaman kazançlı çıkmadılar. Kadınlar arasında sadce bir boğa dimağı taşıdıkları zamanlar, kendilerine adamlıkalrının hatırlatıldığı çok oldu. Size bir vak'amı hikâye edeyim: Bir gün, Ada vapurunun merdivenlerinden çıkıyordum. Çok kalabalık vardı. Kollarımın bir erkek eli tarafından okşandığını duyarak başımı çevirdim. Bir külhanbeyi ile karşılaşmağı bekliyordum; yanımdaki iri yarı, gayet iyi giyinmiş, kibar bir zattı. Yılışık gözlerle arsız arsız gülüyordu. Soğukkanlılıkla yoluma devam ettim. Sahanlığa çıkıp ta kalabalık seyreince durdum. Kibar zatın etrafında, gene kendi gibi şık ve kibar «evet efendimci» leri vardı. Yanına sokularak, birdenbire, ben de onun kollarını okşadım. Herifin rengi atmıştı, çekinmek istiyordu:

— Neye çekiniyorsunuz? dedim. Sizin kalabalıkta yapmak istediğinizi ben açıkta yapıyorum. Siz mer'ada olmadığınız unuttunuz, erkeklik marifetinizi göstermek istediniz. Doğrusu, yaptığınızdan ben bir şey duymadım, bilmem siz ne anladınız?

Yanımdakilere fransızca «deli galiba monşer, bir skandal yapacak» diyerek alelâcele uzaklaştı.

Bence kadın budur. Fakat bunu yapınca da ya delidir, yahud ikincide söylenenî yapacaktır. Cemiyetin, beline taktığı eteğin mahkûmudur zavallı; eteğine basılarak düşürülmeğe alıştırılmışır.»

Bunları anlatırken sakin ve lâkayıddı.

Muhatabımı, oldukça şaşkın bir dikkatle dinliyordum. Bir nokta zihnimi acıtarak kurcalıyordu: Acaba söyledikleri, ruhî krizin doğurduğu tabiat fevkinde saçmalar mıydı, yoksa kadın aslında cemiyete isyan eden düşünceler mi besliyordu? Muhakemenin inşa rabıtasına hayret ediyordum.

Rasgele yoklamalar yaptım:

— Amma genç kızken hisleriniz tamamen başka idi, seviyordunuz, inanıyordunuz.. ve...

Yorgun gözleri dalgalandı, gölgeler sıyrılır gibi oldu:

— O, ilk aldanışımdı, dedi; seviyordum, sevmek istiyordum daha doğrusu... Niçin sevmiyecektim? Kadın bunun için yaratılmamış mıdır? Kadın romantiktir, kadın duygularına mağlûb, kadın şehvetine düşkündür demeğe ne hakkınız var? Kadın öyledir tabiî. Güller ve karanfiller kimyager olmadıkları ve bir lâboratuardan geçmedikleri halde niçin sarı, kırmızı, pembe oluyorlar ve kokuyorlarsa, niçin bundan başka türlü olmak ellerinde değilse...

— Erkeklerin de o sarı, kırmızı, pembe karanfilleri saksılarında büyütüp yakalarında taşımaları, nasıl onların hamuruna hilkam tkattığı en büyük aşk...

— Değil vallahi! Onlar karanfili başkalarına gösterip öğünmek için takarlar, yeni ve başka renk bir karanfil veya gül bulununcıya kadar...

— Fakat yeni bir karanfil o zavallıyı kendine çekmek için...

Kadın birden hırçınlaştı, ayaklarını yere vurarak:

(Devamı 13 üncü sayfada)

Ordu Hastabakıcı Hemşireler Okuluna ait bazı izahat ve Okula kayıt ve kabul şartları.

1 — Hastabakıcı hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. Vekâleti tarafından «Ordu hastabakıcı hemşireler okulu» açılmıştır.

2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.

3 — Mezun olanlar 6 senelik mecburî hizmetlerini Ordu hastanelerinde yapacaklar, ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sıhhî teşekküller kendilerine açık olacaktır.

4 — Tahsil müddeti 3 sene olup, bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harçlık verilecek ve iaşe ve ilbasları tamamen okula aid olacaktır.

5 — Okuldan mezun olanlar, barem kanununa göre 17,5 aslî maaştan başlamak üzere maaş alacaklar ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi iaşe, giydirme ve barındırma orduya aid olacaktır.

6 — Okul 15/Eylûl/939 da tedrisata başlıyacaktır.

7 — Okula kayıd ve kabul şartları şunlardır:

A — Türkiye cümhuriyeti tebaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak.

B — Sıhhati yerinde bulunmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsaid bulunmak «bunu herhangi bir hastane heyeti raporu ile tevsik ettirmek ve evraka bağlamak lâzımdır.»

C — Yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmamak.

D — Kendisi, ana ve babası iffet ehlinden olmak «Bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.»

E — En az orta okul tahsilini bitirmiş olmak veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek «tasdikname suretleri musaddak olarak eklenecektir.»

F — Evli veya nişanlı bulunmamak «evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir. Buna aid medenî hali bildirir müsbet evrak keza eklenecektir.»

G — Sıhhî sebebler dışında okulu kendiliğinden terkettiği, yahut evlenmek suretile veya diğer inzibatî sebeblerle okuldan çıkarıldığı yahut altı senelik mecburî hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı veyahut sıhhî sebebler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mekteb masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair Noterden tasdikli ve kefilli bir taahhüdname vermek.

8 — Bu evrak sahibleri okula imtihansız olarak kabul edilecektir.

9 — 6. cı maddedeki evrakı tamamlamayanlar bunları Ankaradakiler M. M. V. Shh. İş Dairesine, diğer vilâyet merkezlerindekiler Valiliklerine, Kazadakiler Kaymakamlara takdim edecekler ve bu yol ile M. M. Shh. İş. D. ne yollanacaktır. Müracaatların 25/Ağustos/939 da sonu alınmış olacaktır.

10 — Taliblerin kabul edildikleri ve mektebe hareket etmeleri ayni makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.

11 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankara'ya kadar sarfedecekleri yol parası kendilerine aid olacak ve «M. M. V. Shh. İş. D. ne hitaben yazacakları dilekçede bunu tasrih edeceklerdir. «1016» «3559»

İstanbul Defterdarlığından

	Bedeli muhammen Lira	Kş.
Sirkecide Demirkapıda kâin eski Hocapaşa maliye şubesi binası.	2165	54

Yukarıda yazılı binanın tamiri işi hizasında yazılı muhammen bedelle açık eksiltmeye konulmuştur. Muvakkat teminat 162 lira 42 kuruş olup ihale 10/8/939 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 dedir. İsteklilerin % 7,5 teminat akçelerini havi makbuzla birlikte en az (1500) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair İstanbul vilâyetinden eksiltme tarihinden sekiz gün evvel almış olduğu ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları. (5561)

«SON POSTA» NIN TEFRİKASI: 25

Eminenin Sevgilisi

Nakleden: Hatice Hatib

Siz de Emine hanımın yabancısı sayılmazsınız. Siz de demek müsaade ve tasvib edebiliyorsunuz? Böyle bir talebin benim tarafımdan yapılması makul mudur? Emine hanımın beni kabul etmesine imkân var mı?

— Bunu bilemem; Eminenin sizi kabul edip etmiyeceğini şimdiden tahmin edemem. Fakat bu teklifinizi nezaketle dinliyeceğini ve reddecek dahi olsa bunu sizi kırmadan yapacağını tekeffül edebilirim. Çünkü onun ahlâkını bilirim.

— Hayri beyefendi tahmin edemezsiniz ne kadar korkuyorum.

— Korkmamalısınız ve onunla neş'eli neş'eli konuşmalısınız.

— Neş'eli mi siz bunu kolaylıkla söylüyorsunuz; fakat bir de ben kendimi onunla ayni muhitten hissetmiyorum. O kibar insanlar arasında yetişmiş. Ben basit bir ailenin kötü yetiştirilmiş kaba, saba bir çocuğuyum.

— Şimdi asalet denilen şeyin dünyada bir kıymeti kaldı mı? Hem siz kaba saba bir insan değil; gayet terbiyeli bir zatsınız.

— İltifatınıza teşekkürler ederim.

Sustu. Yanyana durup salonu seyretmiye başladılar, harikulâde iyi giyinmiş güzel kadınlar şimdi bir Lambet Wolk havasile neş'elenen kavalyeleri yanında dönüp ayaklarını yere vurarak ellerini sallıyarak oynuyorlardı.

—Bu akşam ben de Emine hanımla dansedeceğim.

Dedi. Hayri bey gülümsüyordu:

— Hava çok sıcak, ben sizin yerinizde olsam Dansedeceğime kendisini alır; bahçeye çıkarır. Deniz kenarına doğru biraz dolaşırım.

— Böyle bir şey yapılır mı?. Adabı muaşerete muhalif değil midir?

— Adabı muaşerete tamamile uygun olmasa bile... Hava çok sıcık hem de sizin ona söyliyecek sözünüz de var. Zaten halasile eniştesi, muhakkak birine oturmuşlardır. Ben de meşgul olur sizin bahçede gezindiğinizi farketmem.

— Demek bana müsaade ediyorsunuz?

— Müsaade ne demek? yardım kelimesini kullanabilirsiniz... Çünkü izdivaç işlerine karışmak hiç de doğru bir şey değildir. Fakat ben sizin dürüst iyi, zeki, nazik bir insan olduğunuzu biliyorum ve bütün bu meziyetlerin bir kadını mes'ud etmiye kâfi geleceğine kanaatim var.

— Beni Emine hanıma göre çok yaşlı bulmuyor musunuz?

— Hayır... Siz ondan ancak on altı yaş kadar büyüksünüz... Benim fikrime göre bu çok muvaffak bir yaştır. Bugünkü delikanlılar müthiş ve adetâ gaddar bir derecede hodgâmdırlar. hayatlarında kadınlarını ya tamamile terkediyorlar. Yahud ikinci plânda bırakıyorlar. Kırk yaşına yaklaşmış olan bir erkeğin onlardan daha terbiyeli, daha nazik olduğunu biliyorum. Bir de size şunu söyliyeyim ki bir erkekle bir kadın arasında daima on sene bir fark olmalı kadın erkekten on yaş küçük bulunmalıdır ki kurulan ailede bir müvazene ve saadet olsun. Siz böyle hesab ettiğimiz takdirde siz de Emineden on altı on yedi yaş değil sadece yedi yaş kadar büyüksünüz diyebilirler... Halbuki on beş yirmi sene sonra bu şey o kadar ehemmiyetsizleşir.

— Bana bütün bunları söylediğiniz için size minnettarım. Çok iyisiniz fakat sizden bir şey daha rica ediyorum. Kendi içinizden Emine hanımın bu teklif karşısında nasıl bir mukabelede bulunacağını düşünüyorsunuz.

— Ben bir şey düşünmüyorum.

— Siz Emine hanımı çok iyi tanıyan bir insansınız; herhalde bu teklif karşısında takınacağı vaziyeti benden iyi tahmin edebilirsiniz. Ben hiç bir şey tahmin edemediğim için çok perişanım... Çok korkuyorum.

— Emine gayet garib bir çocuktur. Bu hâdise karşısında nasıl bir aksülâmel gösterecegini evvelden tahmin etmek biraz güç olur.

— Ah iki saat daha yaşlanmasını ne kadar isterdim. Hiç olmazsa o zaman cevab menfi de olsa nihayet mesele tevazzu etmiş olacaktı Affedersiniz Hayri beyefendi size bir şey daha sorabilir miyim?

— Elbette. Ne isterseniz sorunuz.

— Demin yeğeniniz Mükerrem Alp bey efendiyi Emine hanımın yanında ve ona pek uygun bir endam halinde görünce kendi kendime şöyle bir sual geldi.

— Acaba bu iki gencin nişanlanması mevzuubahsoluyor mu.» diye düşündünüz değil mi?. O halde bu hususta endişeye düşmeyiniz. Emine hanım hiç bir zaman benim yeğenimle evlenmiye razi olmıyacaktır.

Osman Tezcan:

— Oh- diye geniş bir nefes aldı. Şimdi biraz rahat ettim.

Hayri bey:

— Biz burada gevezelik ederken bir çeyrektir canlı tarbolar gösterilmiye başladı.

— Mademki Emine hanım buna iştirak etmiyormuş, nesini seyredeyim.

— Amma müsaade ederseniz ben gidip göreyim.

Diyen hayri bey Osman Tezcanın yanından uzaklaştı.

— 6 —

— Emine hanım burası çok sıcak dans edeceğimize beraber bahçeye çıksak olmaz mı?

Eminenin yüzü hiç kızarmamış temiz ve taze bir havayı teneffüs eder gibi bir hali var...

— Ben sıcaklık hissetmiyorum.

— Ben boğulacağım.. sizin de sıcaktan rahatsız olmamanıza imkân yoktur. Buyurunuz dişarı çıkalım. Biraz bahçede dolaşalım.

Emine gözlerini kaldırıp Osman Tezcanın yüzüne dikkatli, dikkatli baktı. Onda bir gayri tabiilik seziyor. Her zaman sade ve düz bir insan olan Osman Tezcanın birdenbire tamamile değişmiş olduğunu görüyor. Bir şeyden sıkılıyor gibi bir hali var!

— Osman bey neniz var ?

— Benim mi Emine hanım hiç bir şeyim yok...

— Yok canım inkâr etmeyiniz ben sizi tanımaz mıyım?

— Beni iyi tanıdığınıza emin misiniz?

— İyi ne demek... Sizi herhalde şu dakikada bir şeyden rahatsız olduğunuzu anlıyacak kadar tanıyorum.

— Aman yarabbi.

— Bana bir şey söylemek istediğinizi ve buna cesaret edemediğinizi pek iyi anlıyorum. Söyleyiniz bu tahminim doğru mu?

— Evet Emine hanım.. gayetle iyi anladınız... Buyurunuz bahçeye çıkalım... Burası çok sıcak... Size bir şey söylemek istiyorum... Fakat cesaretim yok.

(Arkası var)

«Son Posta»nın tefrikası: 39

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Yaman Hafızın hikâyesi

O tarihte, (Ayakapısı) civarındaki Gül camisinin (Yaman Hafız) adında bir müezzini vardı. Bu adam, bütün zamanını Yemiş iskelesinin çardaklı meyhanelerinde geçirirdi. Ve müte - madiyen sarhoş gezerdi. Fakat garibi şurasıdır ki, bu sarhoşluğunu maha - retle gizliyen bu adama (meczup), (deryadil) nazarile bakılır.. hattâ bu sefih yobazın canlı bir (evliya) olduğuna hükmedenlere bile tesadüf edilirdi.

Halkın cahil zümresi tarafından şı - martılmış olan bu sarhoş, son zamanlarda içkinin verdiği cür'etle abuk sabuk bir takım sözler söylemiye başla - mıştı.

Yaman Hafız, devlet erkânı ve saray ricali hakkında ağzına gelen sözleri söylüyor.. bütün bu sözlerde basit düşünceli insanlar arasında hakikat te - lâkki ediliyordu.

Muhalifler, bu adamı çarçabuk ele geçirmişlerdi. Ve ona, yeni bir dedikodu mevzuu vermişlerdi:

Şimdi Yaman Hafız meyhane meyhane dolaşıyor.. garib bir hikâye anlatıyordu.

Bu hikâyeye nazaran, Gül camisi imamının (Hasena ve müstesna) bir kızı vardı. Bu kız, gene o mahllenin sakinlerinden yeni yetişme bir hafıza nikâh edilecekti. Fakat kızın (hüsnü cemali), nasılsa saraya aksetmiş.. bu da, padişahın iştihasını tahrik etmiş... Bir gece sultan Selim, tebdil kıyafetle Ayakapısı civarına geçmiş.. imamın evinin etrafında dört dönerek, kızı görmek istemiş.

Kız, evin alt katındaki odada çıkrığını bacaklarının arasına alarak iplik eğeriyormuş. Perde aralıkmış. Padi - şah, bu perdenin aralığından bakmış. Kızı görür görmez, (bin can ile âşık) olmuş.. ve o dakikadan itibaren de bu kız ile (Hem bezmi vesal) olmayı, zihnine koymuş...

Ertesi gün, imam efendiye baltacılar göndermişler. Saraya celbettirmişler, kızını, padişaha gözde yapmak iste - mişler... Fakat imam efendi, son derece dindar ve (şer'i şerif)in bütün hükümlerine mutlak olarak, tarafdar ... Buna binaen:

— Ben kızımı nikâhsız olarak hiç kimsenin koynuna veremem. Eğer padişah isterse, Allahın emri, peygamberin kavli ile nikâh edip alır. Yoksa, kellemi veririm, kızımı vermem.

Diye, ayak diremiş.

Bunun üzerine padişah gazabe gel - miş:

— Hoşunduk.. imamı koyuverin, gitsin.. yapacağımı, ben bilirim.

Demiş.

İmam, dönüp evine gelmiş.. fakat içine de bir korku girmiş:

Aaramış, taramış.. kızına benzer bir fukara kızı bulmuş.. bunu, evine almış.. kendi kızını da, Eyübsultandaki bir akrabasının evine göndererek, orada saklamış...

Aradan, beş on gün geçmiş. Bir gece imam efendi yatsı namazına gitmiş.. namaz kılıhrmakla meşgul iken, evin kapısı çalınmış.. evdeki kız, imam e - fendi namazdan döndü, zannederek kapıyı açmış..

O anda içeriye yeniçeri kıyafetinde birkaç kişi dalmış... Bunların arasında saka kıyafetine girmiş olan, padişah Selim de varmış.

Bunlar, derhal kızı yakalamışlar. Ağzını tıkamışlar.. omuzlarına yüklenerek evden çıkarıp kaçırmıya başlamışlar. Fakat biraz sonra, kızın korkudan vefat ettiğinin farkına varmışlar. Ve onun biruh cesedini Gül camisinin avlusuna getirip tenha bir köşeye bırakmışlar.

İmam efendi, namazdan sonra eve gelmiş... Bir de bakmış ki, ortalık karma karışık.. kız da ortada yok...

Derhal işi anlamış. Sakalını eline alarak düşünmiye başlamış... Korku - sundan, meseleyi meydana çıkarama - mış.

Ertesi günü cami avlusundaki cesedi görmüşler. İmam efendiye haber ver - mişler.. imam, işi üzerine almak ve kızı tanımak istememiş.. kendi evlâdının yerine kurban giden bu zavallı kızcağızı, avlunun bir köşesine defnetmiş.

Gene o gün saraydan tebdil kıyafetli bir haseki gelmiş. İmama bir kese altın vermiş:

— Nasılsa bir kaza oldu... Zinhar, kimseye ağzını açma... Eğer bu sırrı ifşa edersen, gürültüye gidersin. Yok eğer dilini tutarsan, rahat rahat oturup bu altınları kıtır kıtır yersin.

Demiş.

İmam efendi, bu tehdidden o kadar korkmuş ki, hiç bir Allahın kuluna, bu meseleye dair (harfi vahid) söylemi - yeceğine yemin etmiş.

Zavallı imam, bu yemininde duru - yor. Soranlara, hiç bir şey söylemiyor. Hattâ, meseleye vâkıf olup da kendisine:

— Geçmiş olsun...

Diyenlere bile:

— Yahu!.. Ne oldu ki geçmiş olsun.. işittiklerinizin hiç birinin aslı, astarı yok... Kızım, aslan gibi evimde duruyor. Bugün yarın da, Allahın izni ile nikâhını kıyacağız.

Diye, cevab veriyor... Fakat ben, caminin müezzini olduğum için, işin iç yüzüne vâkıfım... (Padişah) diye, başımızda taşıdığımız bu adam, kıpkızıl bir kanlı katilden başka bir şey değildir.

★

(Yaman Hafız) ın bu masalı, bir zeytin yağı lekesi gibi gittikçe genişliyor.. ve halkın ağzında gezdikçe, baş - ka şekillere giriyordu.

Bu dedikodular artık o kadar ibtizal halini almıştı ki, Karşıyakaya da sirayet etmişti... Galata ve Beyoğlunda oturan frenkler arasında bile, adeta inanılamıyacak bir hâdise şekline girmişti.

(Arkası var)

Hikâye: Anlıyorsunuz değil mi?

(Baştarafı 12 nci sayfada)

— Hayır! Hayır! diye bağırdı... Bunu, genç karısını evde bırakıp bu tenha bahçede yeni bir macera aramağa gelen ukalâ beyefendi mi söylüyorlar?

Hayretle irkildim, kadın neredeyse, beklediğim kadının ismini de söyliyecekti! Soğukkanlı görünmeğe devam ederek:

— Tahminlerinizde yanılıyorsunuz, dedim, kocanıza kızgınlığınız sizi fazla üzmüş, bedbin yapmış, lâkin...

— Benim kocam muhterem bir adamdır.

— Çünkü çocuklarınızın babasıdır.

— Evet, çocuklarımın babası ve erkektir.

Baba olan erkekler içinse karıları artık kadınlıklarını kaybetmişlerdir... Bir nevi inek sayılırlar...

«Bilâkis» demek isterken, kadın yerinde doğruldu, kaşlarını çattı ve bağırdı:

— Ben düşündüğü gibi konuşan bir adamım! Evvelâ cevab verin: Siz hiç çocuk doğurdunuz mu?

Üstüme atılmak istiyen bir hali vardı, yüzü altüst olmuştu. Onu teskin için lâtife yapmağa çalıştım:

— Elhamdülillâh bugüne kadar başıma gelmedi hanımefendi! dedim.

— Tabiî doğuramazsınız ve bilmezsiniz. Bilseniz dünyanın hali başka türlü olurdu. Ana bir yaratıcıdır beyfendi, sizin hor gördüğünüz bir hayatı aylarca karnında kanile besler.

Felsefeyi durdurmak için müdahale ettim:

— Çok çocuğunuz oldu değil mi?

Mukaddes bir şey gösterir gibi, hürmetle, karnını işaret etti:

— Ben tam dört çocuk doğurdum beyfendi. Üçünü istediğim gibi büyüttüm, kimseyi onlara karıştırtmadım. Hattâ babalarını bile.. zaten babalarının benimle, hattâ onlarla bir alâkası yoktu ki...

— Alâkası yok muydu? Anlamadım?

Anî bir feveranla hıçkırdı:

— Ukalâ herif! Karşında fahişe yok... Biraz ruhtan anla, kelimelerin hakikî manasına dikkat et!...

Sonra isyanı durdu, çehresi gene eski sakin ve gamlı maskesini takındı. Hiç esef duymadan rahat rahat itizar etti:

— Affınızı istirham ederim beyfendi, deminki sözleri istiyerek söylemedim. Daha doğrusu ben söylemedim, anlıyorsunuz değil mi?

Nasıl anlamazdım? Başımla tasdik işareti yaptım. O, kafasını bir omuzuna dayayarak gözlerini kapadı. İki damla yaş, bu kirli yüzden koşuşarak aktı. Şimdi, durgun bir sesle, uykuda gibi, yavaş yavaş anlatıyordu:

— İlk çocuğumu sevinçle, ötekileri hep ümidle doğurdum. Kocam gene bana gelecek ümidile... Halbuki her yeni doğan, aramızdaki mesafeyi açıyordu. Ben her hamile ve lohusa oldukça kocam bir defa daha yeni evli olmanın saadetini buluyordu. Çocuklarının anasına derin bir hürmet ve şefkat gösteriyor; lâkin başkalarına gönlünü, bana neslini veriyordu. Bana lâzım olan bu değildi. Çok çalıştım, hiçbir şey onu bir daha geri döndürmedi; bilâkis...

Dördüncü çocuğumu doğurduktan sonra, ümidlerim büsbütün kırıldı. Kaderi derin bir rıza ile karşıladım. Bir daha hiçbir şeyden şikâyet etmedim. Kocamla alâkamı kestim. O benim için, vaktile çocuklarımın babası olan, şimdi sadece evimin dışarı işlerini gören bir adamdı. On sekiz senedir onu görmemek ve yüzümü ona dönmemek için, hep yatağın kenarına, sol tarafıma dönerek yatarım beyfendi...

Fakat bu kadarla bitmedi iş... Kocam hariçteki sevgililerini kâfi görmüyor, evde de bir yük bulundurmak istiyordu. Tekrar evlendi ve bir müddet sonra genç karısını evime de getirdi. İnsanın hayat zilletinden ayrılmamak için tahammül etmiyeceği şey yoktur beyfendi. Ben de tahammül ettim; çocuklar bahanesile... Hattâ eşime güler yüz gösteriyordum. Ne yapsın kızcağız, canı koca istemiş, dört çocuklu adamla evlenmeği göze almış. Kim bilir, belki o benden daha çok acınmağa lâyıktı.

Nihayet kavgalar gecikmedi. Ters ters bakışlar, sert sert söylenişler, münakaşalara, mahalle karısı kavgalarına, saç saça dövüşmelere inkılâb etti. Ben kolejde, edebiyat fakültesinde bunları mı tahsil etmiştim? Müşterek efendimiz, kavgalarımızı, köpeklerinin dalaşmasını zevkle seyreden bir sığır çobanı keyfile seyrediyordu!

Nihayet bir gün beyfendi [bir mumya gibi kıpırdanmadan konuşan kadının, göğsü hınçla şişip iniyor; vakit vakit bir çift gözyaşı, kavruk çehresinde seke seke koşuyor] saçlarımızı yolarak, yüzlerimizi tırmalıyarak birbirimizle öyle giriştik ki, ah ve vahlar, vaveylâlar içinde masalar devriliyor, sandalyalar kırılıyor, camlar parçalanıyor ve mahalleli ile sokaktan geçenler bu rezalet hengâmesini seyrediyordu. Bu, kaç dakika, yahud kaç saat devam etti, bilmiyorum. Eşya enkazile dolan odaya dalarak zil gibi bir feryad koparan hizmetçinin gürültüsile fırtına, birdenbire durdu ve biz iki mel'un kadın, ikimiz birden kudurmuş gibi uluduk. [Kadın yerinden hopladı. Gözleri dehşetle büyümüştü ve korkunç bir sahneden kurtulmak ister gibi kollarını uzatarak haykırdı]. Devrilen beşikten mangala düşen beş aylık yavrum yanıp kor olmuştu beyfendi! Anladınız mı şimdi?»

Okuyucularım belki hikâyeyi tuhaf bulacaklar. Hemen hatırlatmalıyım ki, anlatan, aklını aldırmıştı. Saçmalarından kalbur üzerinde bunlar kaldı. Lâkin, kadının kendisi de dahil olmak üzere içindeki faciaları anlıyorsunuz değil mi?

KARA KULE

16 ncı asırda İstanbula gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 18

Türkçeye çeviren: Süreyya Dilmen

Türk vezirlerine hediyeler

Ferhad paşanın esmer ve sevimsiz yüzünde tebessümler husule getiren ve hiç şüphesiz yüreğini de meserretle, neş'e ile hoplatan hediyeler şunlardı: 3000 kuruş, iki gümüş yaldızlı su testisi; leğen; iki büyük yaldızlı tas; iki, üzüm salkımı gibi, yaldızlı büyük su maşrabası; iki büyük gümüş yaldızlı kova; iki büyük su surahisi; yaldızlı at şeklinde ve atın üzerine başında bir ok bulunan bir Türk binmiş büyük bir saat; gene büyük dört köşe ve üstünde saat çaldıkça ağızlarını açan iki adam bulunan bir çalar saat; bir Türk gürzüne benziyen, müseddes şekilde bir top (yuvarlak) ki içinde çalar bir saat vardı. (1)

Ferhad paşadan sonra vezir Mehmed paşaya gittik. Bu paşa müteveffa padişahın baş berberi hizmetini ifa etmişti. Bunun elini öptükten sonra imperyal majestenin 1000 kuruş; gümüş yaldızlı bir leğen, bir ibrik, etrafı muhtelif deniz hayvanı kapuklarile müzeyyen ve deniz atı biçiminde büyük bir saatten ibaret olan hediyeleri sunuldu. Bu zatle de biraz konuşulduktan sonra hana avdet eyledik. (Bu adam da sonradan müslüman olmuş bir Macar idi).

Başka bir gün de daha üç paşanın ve doğum itibarile bir Hırvat ve padişahın kızlarından birinin kocası olan bir çavuşun; gene aslen Hırvat İbrahim pa - şanın; Mesinalı bir İtalyan dönmesi olup o zamanlarda (Kaptanı Derya) yani Osmanlı donanmasının (baş amirali) bulunan Cağala paşanın ziyaretlerine gittim ve kendilerini âdet ol - duğu şekilde selâmladıktan sonra bunlara da biner kuruş; gümüş yaldızlı testi, leğen; gümüş yaldızlı ve ay biçiminde birer surahi; ikişer büyük ve çifte yaldızlı su tasları; İngiliz köpeği yeden Faslı şeklinde birer saat ve gene üzerlerine birer Türk binmiş at ve bunun ardında başka bir Türk rakib olduğu aslan bulunan ve çaldıkça da bütün bunlar hareket eden ve atların ayakları eşinir gibi, gözleri de her dakika sağa, sola müteharrik birer çalar saatten armağanlar takdim olundu. Daha küçük bazı memurlara da elçi efendimizin kâhyası ve tercümanı taraflarından da basit bazı hediyeler verilmişti.

İKİNCİ KISIM

İSTANBULDA İMPERYAL ELÇİLİK KONAĞI

Yukarıda kendilerinden bahsettiğim bu üç paşa ve daha birçok Osmanlı devlet adamları; ya çocukluklarında veyahud gençliklerinde esir edilerek islâm dinine geçirilmiş ve kendilerine islâm terbiyesi verilerek yetiştirilmiş adamlardır. Bütün bu insanlar, hıristiyan ana ve babadan gelme ve bunlar - dan birçoğu da hıristiyanlar arasında ve hıristiyan dininde bir hayli müddet yaşamış olmalarına rağmen gene hıristiyanlara karşı daha şefkatle ve dostane muamele etmekten uzak bulunuyorlar. Hayret ve dikkate şayan olan cihet; bütün bu gibi adamların devletin en yüksek idare makamlarını işgal etmekte bulunmalarıdır.

Osmanlı imparatorunun; içinde bir çok krallıkları, prenslikleri ihtiva eden geniş ülkenin idaresini tanzim eden, zekâlarile, dirayet ve kiyasetlerile bu büyük imparatorluğun bütün işlerini çeviren bunlardır. Bu rical, yaşadıkları müddetçe şeref ve itibar içinde hayat geçirirler. Fakat bu dünyadan göçer göçmez de her şeyleri -milyonlar da olsa- bütün mal ve mülkleri impara - torluk hazinesine intikal eder. Çünkü padişah onlara der ki:

— Sen ki benim adamımsın, kazandığın bütün servet benden kazanılmıştır ve sen fevt olduğun zaman lâyik olan budur ki benden alınan bu servet tekrar bana dönmüş ola!.»

Bunların çocukları, babalarının ölümünden sonra toprak gibi gayri menkul emvale tevarüs etmiyorlar. Meğer ki babaları sağlıklarında bunlar için gizlice para biriktirmiş veya kendilerini devlet memuriyetlerine yerleştirmiş veyahud padişahtan bunlara maaş tahsis ettirmiş olalar..

Gerek İstanbulda bulunduğum za - man ve gerek Osmanlı diyarının diğer bölgelerinde gezdiğim esnada Türk olarak doğmuş tek paşaya tesadüf et - mediğim gibi bu sıralarda öz Türklerden paşa bulunduğunu da işitmedim. Bilâkis bunlar ya hiristiyanlardan devşirilmiş veyahud çocukluklarında Türklerin eline esir düşmüş ve islâm edilmiş hıristiyan ana ve babadan gelme insanlardır. Meselâ, bize izah edildiğine göre, Cağala paşa, on iki yaşında bir çocuk bulunduğu sırada, babasile birlikte bir deniz savaşında Türklerin eline geçmiş ve eğer kendisi müslümanlığı kabul ederse babasının serbest bırakılacağı teklifile karşılaşmış ve sırf babasının hürriyetini temin kılmak için bu teklifi kabul eylemiş bir adamdır.

(Arkası var)

(1) Bin bir tarihine gelince-ki Macar seferlerine ibtidar olundu. Beç kralının beher sene sikkei halisei enkerusiye otuz üç bin altını gelirdi. Bundan gayri on, on beş kıt'a avanii sim kâfiri leğence ve ibrik ve kupalar ve kadehler ve bir iki üç saat götürüp gelen elçi takbil payei serir âlem masir ile müşerref oldukta hediyesi deyu çekilirdi ve ibtida ustergone geldikte usturgon beyine bin, kuruş ve bir iki kupa ve kadeh ve Budin beylerbeyine üç bin kuruş ve birkaç kupa ve kadeh ve tüfek matla ve bir ki kule saat Ferhad paşa merhuma getirdiklerinde divanda hazır idim. İki yıllık haraç olmakla altı bin kuruş idi sairi dahi ikişer kat idi.

Pecevi. cild 2 sayfa 134

İstanbul Altıncı Noterliğine:

İkdam gazetesinin bütün sermayesi, gazete ünvanına terettüp eden bütün hukuk ve itirazat 22 Temmuz 1939 dan itibaren İstanbul altıncı Noterliğince musaddak satış mukavelenamesi mucibince bana temlik edilmiş ve keyfiyet müşterek bir istida ile İstanbul Valiliğine de matbuat kanunu icapları dahilinde bildirilmiştir

Binnetice 22 Temmuz 1939 dan itibaren Ali Naci Karacan'ın mezkûr gazetenin sermayesi, gazete ünvanına terettüp eden hukuk ve imtiyazatile hiçbir alâkası kalmadığı cihetle keyfiyetin Son Posta gazetesile ilânını isterim.

ADRES: İstanbul Cağaloğlunda - Nuriosmaniye caddesinde 54 Numarada Son Telgraf gazetesi sahibi:

ETEM İZZET BENİCE

Hazır Motörler

Fabrikada ve depomuzda şu motörlerimiz hazırdır:

8 Beygirlik dizel deniz motörü
60 » » kara »
75/90 » » deniz »
240 » » deniz »

Başka beygir kuvvetinde her cins benzin ve mazot motör hakkında sipariş kabul olunur.

Adres: Nuri Beler ve ortağı

Galata, Nordştern han 3-4 Tel: 42821 Telgraf: Nubel - İstanbul

«Son Posta»nın tefrikası: 51

MISIR İNCİSİ

Yazan: Hasan Adnan Giz

Bastırılan isyan

Sahte Şerefettin yani bizim eski Şem'un İbni Yahya oğlunun hançerinden kurtulmasına sebeb olan hafif kamburunu düzelterek sakalını okşadı:

— Niçin üzülüyorsun ya Şerefettin? Dünya hali bu! Zafer kuvvetindir. Ne yaparsın ben senden kuvvetli ve zeki çıktım, mağlûbiyetini kabul et! Maamafih biliyorsun ki sana fena bir niyetim yok! Eğer sakladığın esrarı bana tevdi edersen seni serbest bırakır ve ben sahneden çekilirim:

— Maksadını biliyorum ya Şem'un! Esrarı elde ettikten sonra beni öldüreceksin. Hayır o sırrı sana vermiyeceğim.

— Demek hâlâ inad ediyorsun?

— Evet inad ediyorum; çünkü o sırrı öğrenmedikçe beni öldüremezsin.

— Bak görürsün.

Yukardan demir kapının sesi geliyordu. Sahte Şerefettin zindandan ayrıldı. İhtiyar uşağı İsrail gittiği yerden dönmüştü.

★

— Demek bu haber doğru imiş Sevüktekin!?

— Maalesef öyle Melike hazretleri! Yaptığım tahkikat bunu teyid ediyor. Aybeyin zabitleri çoktan bu haberi duymuşlar, Seyfeddin Bahadır Musula gideli bir hayli olmuş; bilhassa Kutuzla Seyfeddin Bahadır bu işi hazırlıyan onlar.

Günlerdenberi Aybeyin firarından kuşkulanan Mısır İncisi, gece casus Süheylin getirdiği mektubu okuyunca şüpheleri büsbütün kuvvetlenmiş ve Sevüktekini bu işin tahkikine memur etmişti. Genç zabitin yaptığı araştırmalar kısa bir zaman içinde her şeyi meydana çıkardı: Aybey evleniyor. Bu haber karşısında Şeceretüddür ne ağladı ne sızladı. Şimdi sadece enerji ve intikam kesilmişti.

— Bu darbe karşısında susacak mıyız Sevüktekin, bizim Kölemenler ne diyor?

Birkaç aydanberi Ayşe ile evlenen genç zabit Melikeye büyük bir sadakatle bağlıydı.

— Emrinize âmadeyiz sultanım! Aybey taraftarlarını bilmem; fakat bizimkiler bu işin aleyhinde; arzu ederseniz...

Müdhiş kadının gözlerinde gene tehlikeli kıvılcımlar vardı.

— Dur acele etme! Evvelâ sulh yolunu deneyelim, Aybeyle birkaç kelime konuşmak istiyorum.

— Ondan sonra bir nümayiş şeklinde işe başlarsınız.

— Başüstüne Melike hazretleri! Hayatımız sizindir.

— Hiç kimseye duyurmadan aşağıda bir araba hazırla! Şimdi «Menazırülluk» köşküne gitmek istiyorum.

★

— Her şeyden haberim var Aybey! Sizinle kavga ve münakaşaya gelmedim. Sadece birkaç kelime konuşmak istiyorum. Hayatımın pek uzun süreceğine emin değilim, sürse bile ben ona nihayet veririm. Sana rica ediyorum ben ölene kadar sabret evlenme!

Aybey karısının yüzüne baktı. Saçları ağarmış birkaç günlük üzüntü, bütün yılların gizli kalan tahribatını meydana dökmüştü. Başını kaldırdı. Bu kadından artık korkmuyordu.

— Bugün vaziyet tamamile değişmiştir Şeceretüddür! Artık yüksek gayelerimi senin garib arzularına feda edemem. Evlenmek benim için mühim ve siyasî bir ihtiyactır.

— Anlamıyorum Aybey!

— Gayet basit Şeceretüddür!. Biliyorsun senin bir arzunu yerine getirmek için eski karımı ve oğlumu büsbütün terkettim. Artık onlara bakacak yüzüm yok, Halbuki ben bir hükümdarım ve yavaş yavaş ihtiyarlıyorum! Yarın ölürsem tahtım kime kalacak? Bir çocuğa bir veliahda ihtiyacım var. Eğer sen benim bu arzumu yerine getirebilseydin hiç bir zaman böyle bir işe teşebbüs etmezdim. Fakat ne yazık ki tabiat senden zürriyet yetiştirmek hakkını geri aldı.

Bu Mısır İncisi için umulmayan darbelerin en müthişi oldu. Hâlâ çılgın emeller peşinde koşan ruhunun birdenbire çöktüğünü, bir an içinde kırk elli yaş birden ihtiyarladığını hissetti.

— Ya öyle mi Aybey?

Vurulmuş bir ceylân gibi arabasına dönerken Sevüktekine son emrini verdi:

— Derhal işe başlayın Sevüktekin!

★

— Aybeyi istemiyoruz!

— Kahrolsun Mısır sultanının kızı!

— Biz Melikeden başkasını tanımayız!

— Yaşasın Şeceretüddür!

Aybeyin evlenmesini istemiyen Mısır İncisi tarafdarı Kölemenler Sevüktekin kumandasında ayaklandılar. Gene dükkânlar kapanıyor, gittikçe çoğalan bir kalabalık « Menazirüllûk » köşküne doğru ilerliyor. Birden küfürler nâralar ondan sonra ok ve kılıç şakırtıları duyuldu ve âsîlerin etrafı yüzlerce asker tarafından kuşatıldı. Şeceretüddürün ayrılışını beğenmiyen Aybey tedbirli davranarak hemen Kahireye bir fırka asker getirmişti. Mücadele uzun sürmedi, birkaç çarpışmadan sonra isyan bastırıldı. Tevkif edilen Kölemenler, elleri, kolları bağlı zindana götürülürken tam Mısır İncisinin köşkü önünde Sevüktekin bütün kuvvetile bağırdı:

— Selâm Melike hazretleri! Aybey bizi zindana yolluyor. Fakat ölene kadar sana sadıkız!

Sarayın kafeslerinden biri açılarak beyaz bir çevre sallandı. Bu Melikenin sadık ve fedakâr adamlarına son teşekkürü olmuştu.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

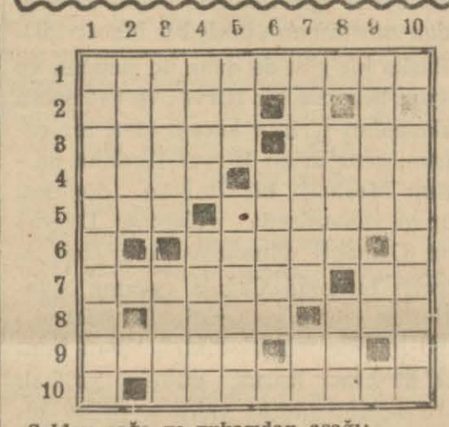

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Sıcakta hepimizin istediğimiz
2 — Ezeldenberi devam edip gelen
3 — Rezalet yapan - Yanlış hareket edene doğruyu anlatmak.
4 — Düğmenin geçtiği delik - İskambil - de on sayı addedilen kâğıd
5 — Mısırdaki nehir - Çok olmıyan
6 — Bir şeyi ortadan kaldırmak.
7 — Eskiden kullanılan hububat ölçüsü
8 — Sonunda «bağlı» olsaydı, eli kolu bağlı olurdu - Hayret nidası
9 — Âlânın âlâsı - Hayret nidası
10 — Zindana konulmuş.

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

Soldan sağa:

1 — Sademe
2 — Esaret
3 — Kı - İman - Ay
4 — Ama - Ada
5 — Nal - Dar
6 — Âlâ - Âlâ.
7 — Pay - Kes
8 — Et - Bade - Ta
9 — Kirada
10 — Azalan

İlân Tarifemiz

		Tek sütun santimi
Birinci	sahife	400 kuruş
İkinci	sahife	250 »
Üçüncü	sahife	200 »
Dördüncü	sahife	100 »
İç sahifeler		60 »
Son sahife		40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

MİZAH: Ankete nasıl cevab veririz?

(Baştaraf: 9 uncu sayfada)

«Enisi ruhum.

Ben de sizin aşkınızla bitabü tüvan olmaktayım.. Allah yazdıysa, kısmetimiz kaşığımızda çıkacaktır. Anneni görücü gönder.

— Her ne ise buralarını geçelim.

«Fazla teferrüata giriyoruz. Ailelerimiz birbirlerile konuştular ve evlenmemize muvafakat ettiler.»

— Bizim Çukurbostandaki evde söz kesilmişti.

«Nişan merasimi zevcemin ailesinin Adadaki köşklerinde yapılmıştı.»

— Ben söz kesildiği gün gelenlere ud çalmıştım. Entarisi ala benziyor şarkısını söylemiştim.

«Nişan merasiminde İstanbulun en güzel cazı vardı. Çiftler mütemadiyen dansediyorlardı. Bir aralık nişanlım piyanoda güzel bir Romans çalmıştı.»

— Misafirlere şerbet vermiştik.

«Nişan davetlileri hazırlanan büfede ağırlanmışlar, kendilerine şampanya, viski, pasta ve meyva ikram edilmişti.»

— Bitti mi?

— Biter mi hiç düğünü de yazacağım.

— Dur söyliyeyim.

— Ben hatırladım, lüzumu yok.

«Düğünümüz Perapalas salonlarında yapılmıştı.»

— Öyle ya, bizim ev müsaid olmadığı için, düğünü muhtarın evinde yapmıştık.

— E sonra..

— Sonra işte tam yirmi senelik evliyiz.. yirmi senedir birbirimizi yiyoruz.

«Bugün yirmi senlik evliyiz.. yirmi senedenberi çok mes'ud bir hayat yaşıyoruz. Kavga etmek şöyle dursun, karımla aramızda en küçük bir münakaşa bile olmuş değildir.»

— Bitti.

— Mükemmel!

— Yarın, bunu anket yapan gazetenin muharririne gönderirim.. bir şey daha söylemişti. Evlendiğimiz zamana aid bir fotografımızı istiyor.

— İşte bu fena!

— Buldum, buldum.. hani kızın sinema kartları var ya..

— Ne olacak?

— Onların arasında bir gelin güvey resmi var. Onu veririz.

— Ya tanırsa?..

— Ben o resmi biraz kalemimle değiştiririm. Hiç farkına varılmaz.

İsmet Hulûsi

CEMAL SAHİR
Bu akşam Defterdar iskele bahçesinde
MEÇHUL SERSERİ
Büyük operet 8 perde
Yarın gece Beşiktaş büyük aile parkında büyük müsamere Baş rolde Bayan Leylâ Refik

Ertuğrul Sadi Tek
Bakırköy Miltiyadi bahçesinde bugece
Karılarının Emrinde
Vodvil 3 perde okuyucu Aysel

Son Posta SPOR

Spor işlerimiz yeni bir veçhe alıyor

Federasyonlar Reisi Ziya Ateş: " Artık federe, federe olmiyan diye bir şey kalmamıştır. Bütün klübler teşkilâta alınmıştır „ diyor

Beden Terbiyesi Federasyonlar dairesi reisi Ziya Ateş, dün kendisile görüşen spor muharririmiz Ömer Besime şu beyanatta bulunmuştur:

— Şu dakikada sizinle gazeteci olarak değil, bir yerde buluşmuş, günün mevzuları üzerinde konuşan arkadaş gibi görüşüyoruz.

Bugünün mevzuu deyince, hepimizin hatırına ilk evvel puvan işi, averaj işi, şu veya bu hususta verilen kararlar bilhassa İstanbulun yeni sene futbol faaliyeti, lisans meselesi, son iki maçta üç kişilik heyet vesaire gelir.

1 — Mesnedi olmıyan ve ortaya zaman zaman zorluklar çıkaran teamülleri kaldırıp, beynelmilel kaidelere uyacağız. Bu meyanda puvantaj usulünü de düzelteceğiz.

2 — Averaj usulünü tetkik ediyoruz. Muhtelif memleketlerdeki sureti tatbikini inceliyoruz. Bundan böyle bu işi de hiçbir kimse tarafından, şu veya bu tarzda telâkki ve tefsir edilemiyecek ve icab eder de müracaat olunursa, hepimize ayni mutlakiyetle cevab verebilecek net hükümlere bağlıyacağız. Son günlerde bilvesile anlaşıldı ki, ne dosyalarımızda ve ne de hiçbir kimsede bunun hakkında bir vesika ve malûmat mevcud değildir.

3 — Her kararımızı, muhtelif tetkik haddelerinden geçiriyoruz. Bunlarda takib ettiğimiz gaye, sporumuz hesabına faydalı ve herkesin hukukunu ayni derecede kâfil olmasıdır.

4 — Şimdiye kadar federe olan ve olmıyan diye iki zümre klüb vardı. Artık bu kalmamıştır. Kanunî formalitelerini ikmal ederek teşekkül etmiş ve elyevm hali faaliyette bulunan bütün klübler teşkilâtındır. Bu itibarla İstanbulda önümüzdeki mevsimde, bütün faaliyetler ve bilhassa futbol faaliyeti çok genişliyecektir. Bunun genişlemesine mukabil meydan daralıyor. Meselâ Taksim stadından istifade edememe zamanlarımız yaklaşıyor. İstanbulu kuvvetlerde müvazene esasiyeti gözönünde tutmak şartile müteaddid kümelere ayırmak lâzım geleceği gibi hem Cumartesi ve hem Pazar günleri de muhtelif sahalarda, muhtelif maçlar yapmak mecburiyeti vardır. Bu zaruretler altında şimdilik Pazar faaliyetlerini kaldırabilmek maalesef mümkün olamıyacaktır. Hattâ bunun için bir devrelik (lig) yapmağı da düşünebiliriz.

Biliyorsunuz ki federasyon tarafından evvelce ilân edilmiş maçların yapılmasından doğacak zaruretler müstesna, bütün memlekette iş'ari ahire kadar futbol müsabakalarını tatil etmiştik. Bu sene futbol faaliyetine her mıntakada ayni tarihte başlıyacağız. Bu tarihi bir Teşrin diye düşünmüştük. Fakat İstanbul bölgesinin geniş faaliyeti ve buna mukabil saha ve zaman azlığı bizi bir hafta, hattâ on beş günü bile ihmal edememek mecburiyetine sokuyor. Bu düşünce altında mevsimi 16 Eylûl Cumartesi günü açmak faydalı olacak. Zamandan kazanmak meselesi bize şu lüzumu da hissettiriyor: Müsabakaların tehiri meselesi. Bunda fevkalâdelik değil, belki harikulâdelik arıyacağız.

Bu seneye aid futbol mesai programı federasyonunca hazırlanmıştır. Diğer federasyonlar için yapıldığı gibi bunu da teknik komitenin tetkikine ve sonra da genel direktörlüğün tasdikına vereceğiz. Henüz kat'iyet kesbetmemiş olduğu için bunun ana hatlarını yakında neşrettiğimiz zaman görürsünüz. Şimdilik şunu söyliyebilirim ki programımızda dahilde ve hariçte ecnebî temaslara çok geniş saha ayırdık. Bittabi zaman ve imkânı gözönünde tutarak.

Önümüzdeki sene bilhassa millî küme maçları üzerinde ehemmiyeti mahsusa ile durulacağına ve bu hususta şimdiden söylenilecek her sözün kaydi ihtiyatla telâkkisi lâzım geleceğine işaret edebiliriz.

5 — Ayni mıntakada veya bölgeler arasında klübünü değiştirecek azalar için bu sene tecrübe mahiyetinde olmak ve faydalı görülürse müteakib senelerde de devam ettirmek üzere bir proje hazırladık. Bunu İstanbula hareketimden bir gün evvel genel direktöre arz ve izah ettim.

Yeni bazı emir ve direktiflerini almıştım. Onları da ekliyerek projeyi kendilerine sundum. Kat'î şeklini alınca bittabi alâkadarlara tebliğ edilecek. Bunun esas ana hatları üzerinde şimdiden konuşamayız. Zira bu da kat'î şeklini henüz almamıştır. Ancak şunu tavzih edeyim ki, projeye konulan kayıdlar ve şartlar, herkese gömlek değiştirir gibi kolaycacık klüb değiştirmek imkânını vermiyecektir. Bu tarih futbol için (1 — Ağustos ilâ 31 Ağustos) olmak üzere bir aydır.

Galatasaray - Demirspor maçlarını takib edecek heyetin lüzumuna ve ya lüzumsuzluğuna dünkü müessif hâdise fiilen cevab verdi. Herhangi bir işte dinliyerek karar vermek başkadır, görerek karar vermek başkadır. Cereyan eden o hâdise hakkında bugün ne şundan ve ne bundan malûmat diliyecek, istiane edecek vaziyette değiliz. Herşeyi adım adım takib ettik ve gördük. Bu usulün bilhassa mühim maçlarda lüzumuna kani bulunuyoruz.»

İstanbul hakem heyeti riyasetine avukat Abdullah seçildi

Eski futbol ajanı avukat Abdullah, İstanbul hakem heyeti reisliğine seçilmiştir. Bu kıymetli idarecinin yeni vazifesinde muvaffak olmasını dileriz.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşında (İ. Halil), Eminönünde (Hasan Hulûsi), Aksarayda (Pertev), Alemdarda (Eşref Neş'et), Beyazıdda (Haydar), Fatihte (Hüsameddin), Bakırköyünde (Hilâl), Eyübde (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde (Della Suda), Dairede (Güneş), Taksimde (Limonciyan), Pangaltıda (Nargilelyan), Karaköyde (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Kadıköyünde (Büyük, Yeldeğirmeni), Üsküdarda (İmrahor), Sarıyerde (Osman), Adalarda (Halk).

Türk Revü Operetti
Bu akşam
Taksim Altıntepe aile bahçesinde
GÜL FATMA
operet 8 perde 1 tablo
üstad Muhlis Sabahattinin eseri

Doktor. İ. Zati Öget
Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

TÜRKİYE

KIZILAY CEMİYETİ

UMUMÎ MERKEZİNDEN:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Heybeliadada inşa olunacak verem pavyonu ve tesisatının tahminî keşif bedeli (265397) lira (77) kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Umumî fennî ve hususî şartnameler

D — Keşif cetveli

E — 1 aded 1/200 vaziyet plânı, cephe ve maktalar dahil 24 parça 1/50 tatbikat plânı

İstiyenler bu evrakı 13 lira 27 kuruş bedel mukabilinde Ankarada Kızılay Genel Merkezinden, İstanbulda Kızılay satış deposu müdiriyetinden alabilirler.

3 — Eksiltme 10.8.939 tarihli Perşembe günü saat 15 te İstanbul Kızılay hanında Kızılay deposu müdiriyeti nezdinde müteşekkil ihale komisyonu huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 13865 lira 88 kuruş muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup eksiltme komisyonuna göstermesi lâzımdır.

A — En az bir parçada 200,000 liralık bina inşaatını iyi ve tamam bitirmiş olduğuna ve bu işe girebileceklerine dair Nafıa Müdürlüklerinden alınmış fennî ehliyet vesikası.

B — Bu seneye aid Ticaret Odası vesikası.

6 — Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar İstanbulda Kızılay hanında Kızılay deposu müdiriyetinde müteşekkil ihale komisyonuna getirilecek, eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek makbuzların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu İlânları

Cinsi	Miktarı kilo	Beher kilosu K.	S.	Muhammen bedeli Lira
Pathıcan	40,000	5	—	2000
Ayşe kadın fasulya	40,000	9	—	3600
Domates	24,000	5	—	1200
Bamya	3,000	12	—	360
Sivri biber	3,000	5	—	150
Dolmalık biber	2,000	5	—	100

1 — Selimiye garnizonu birliklerile Haydarpaşa süel hastanesi ve Karadeniz Boğazı birlikleri ihtiyacı için şartnamesi mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı altı kalem sebze kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedelleri hizalarında gösterilmiş olup muvakkat teminatı 555 lira 75 kuruştur.

3 — Eksiltme 4/Ağustos/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 te Selimiye tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname her gün komisyonumuzda görülebilir.

5 — Mühürlü teklif mektubunun kanunî vesaik ve teminat makbuzu veya banka mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına verilmesi lâzımdır. (5399)

Mobilya Yaptırılacak

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya fakültesi direktörlüğünden

A — Fakültenin yeni binası için yaptırılacak muhtelif cinste mobilya kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

B — Muhammen bedel 50.017 lira 76 kuruştur.

C — İstekliler fennî şartname ve resimleri almak için Ankara mektebler muhasebeciliğine 25 lira yatıracaklar ve alacakları makbuzla fakülte hesap memurluğuna müracaat edeceklerdir.

Ç — % 7,5 muvakkat teminat bedeli 3750 lira 33 kuruştur.

D — İhale 27/7/939 Perşembe günü saat 15 de Ankara mektebler muhasebeciliğinde yapılacaktır. Teklif mektublarının ihaleden bir saat evveline kadar mezkûr muhasebecilik veznesine teslim edilmiş bulunması lâzımdır.

(2582) (5039)

İstanbul Komutanlığı ilânları

İstanbulda şeraid ve keşif cedveline göre plânı mucibince bir adet hangar yaptırılacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 9/Ağustos/939 Çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 25800 lira 47 kuruştur. İlk teminatı 1935 lira dır. Şartname, keşif cetveli ve plânı inşaat şubesince bdeli mukabilinde verilebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2.3 maddelerinde yazılı vesikalarile ihale gününden sekiz gün evvel Vilâyet Nafıa Müdürlüklerinden alacakları vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale günü ihale saatından bir saat evveline kadar Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. 5354»

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 200 aded masa, 100 aded seyyar ve 50 aded duvar kicem'an 400 aded telefon, kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel «12,000», muvakkat teminat «900» lira olup eksiltmesi, 4/Eylûl/1939 Pazartesi günü saat 16 da Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 15 e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda Kınacıyan Hanında P. T. T. Ayniyat Şubesi Müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir.

«2939» «5096»

Bir mahkûm af diliyor

«Türk tarihinin İslâmiyete takaddüm eden binlerce yıl evveline aid devrelerdeki Türk ırkının, bugüne kadar paydar olan şeref ve faziletinden merhamet istiyoruz ve bekliyoruz. Yalnız bizim için değil, umumî harbde Galiçyada, Çanakkalede, Kafkaslarda en nihayet Suriye ve Filistin cephelerinde müsellâh bütün dünya ordularının aleyhimizde irtikâb ettikleri engizisyonvari mezalimlerine karşı, bir ilkbahar yağmuru gibi gönüllere inşirah verici serinlikle yağdırmakta asla tereddüd etmediğimiz Türkün an'anevî merhametinden, şimdi de biz kavi bir ümidle şifa bekliyoruz.

Biz ki sizin içinizden olmayız: Onlar gibi yabancı da değiliz.. Ayni ırkın ve gene ayni memleketin evlâdlarıyız. Belki riayeti elzem olan cemiyetin hukukuna bilmiyerek tecavüz ettik. Fakat inanın sözümüze bu tecavüzümüzden dolayı Allahımızın ve vicdanımızın manevî ıztırablarile hemen her gün zebun ve perişan oluyoruz. Çoluk ve çocuklarımızın vaziyeti de takdiri âlilerinize bırakılmıştır. En nihayet bu muazzam ülkeyi ve Cümhuriyet rejimini kuran mukaddes ölü Kemal Atatürke aid ruhun, ilelebed selâmeti için, ve gene ruhu gökte meleklerle beraber cismanî varlığı toprakta bulunan mukaddes dâhinin eğer bu vatan ve millet üzerinde ufak bir hatırası mevcudsa ve yaşıyorsa, bu hatıraya teşmil edilecek kutsiyetin hakikatpezir olabilmesi için, umumî bir af veyahud cezalarımızın tecilini bekliyoruz ve ümid ediyoruz ve bu suretle de Millî Şef İsmet İnönüne, yeni hükûmet ricaline, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Türk milletine sonsuz mahçubiyetlerle derin hürmetlerimizi takdim ediyoruz.»

Bütün mahkûm ve mevkuf namına:
Bursa Cezaevinde Yusuf İzzet

Kaput Bezi ve iplik

Malatya Bez ve iplik

Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın

Silindirli 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çifçi) kaput bezi, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 numara vater iplikleri imalatı piyasaya arzedilmiştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bulvarı And apartıman No. 4 daireye müracaat edilmesi.

Telgraf adresi: Çeşid Ankara, Çeşit Adana

Bürhaniye İcra Dairesinden:

Ayvalık Evkaf İdaresinin Bürhaniye Kocacami M. den Mehmed oğlu Hasib hakkında kira mukavelesine müstenid otuz lira alacak takibine karşı çıkarılan ödeme emri ikametgâhı meçhul olduğundan bahisle bilâtebliğ iade edildiğinden tarihi ilândan itibaren on gün zarfında borca itirazı varsa bildirmesi ve mal beyanında bulunması tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 939/182

Üsküdar İcra Memurluğundan:

Mahçuz olup satılmasına karar verilen (lafayet) markalı ve sekiz lâmbalı radyo ve pikap ve yirmi beş plâğile beraber 31 Temmuz 939 Pazartesi günü saat 13 te Üsküdar Batpazarında birinci açık arttırması icra kılınacak muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci arttırmıya bırakılarak 2 Ağustos 939 Çarşamba günü ayni saat ve yerde ikinci açık arttırması icra kılınacağı ilân olunur.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlânlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: *Selim Ragıp Emeç*

SAHİPLERİ: *S. Ragıp EMEÇ*, *A. Ekrem UŞAKLIGİL*

TÜRKİYE

KIZILAY CEMİYETİ

UMUMÎ MERKEZİNDEN:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Haydarpaşada inşa olunacak verem pavyonu bina ve tesisatının tahmini keşif bedeli (142432) lira (41) kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele Projesi.

C — Umumî fenni ve hususî şartnameler

D — Keşif cetveli.

E — 1 - adet 1/500 vaziyet plânı ve 14 adet 1/50 tatbikat plânı (Cepheler ve maktalar dahil)

İstiyenler bu şartname ve evrakı 7 lira 12 kuruş bedel mukabilinde Ankara Kızılay Umumî Merkezinden ve İstanbulda Kızılay İstanbul deposu Müdüriyetinden alabilirler.

3 — Eksiltme 10.8.939 tarihli Perşembe günü saat 11 de İstanbul Kızılay hanında Kızılay Deposu Müdüriyeti nezdinde müteşekkil ihale komisyonu huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 8371 lira 62 kuruş muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup eksiltme komisyonuna göstermesi lâzımdır.

A — En az bir parçada 100.000 liralık bina inşaatını iyi ve tamam bitirmiş olduğuna ve bu işe girebileceklerine dair Nafıa Müdürlüklerinden alınmış fennî ehliyet vesikası.

B — Bu seneye aid Ticaret Odası vesikası.

6 — Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar İstanbulda Kızılay hanında Kızılay deposu Müdiriyetinde müteşekkil ihale komisyonuna getirilecek, eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek makbuzların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü ilânları

275	metre mikâbı çam tahtası	0,16	× 0,025	× 4 M.	eb'adında
250	» » » »	0,18	× 0,025	× 4 M.	»
250	» » » »	0,20	× 0,025	× 4 M.	»
200	» » » »	0,22	× 0,025	× 4 M.	»
25	» » » »	0,22	× 0,030	× 4 M.	»

Tahmin edilen bedeli (50.000) lira olan miktar ve eb'adı yukarıda yazılı beş kalem çam tahtası, Akseri Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 3/8/939 Perşembe günü saat 14,30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (2) lira (50) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (3750) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikalarile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5248)

149 kalem ateşe mukavim muhtelif tuğla ve harçlar alınacak

Tahmin edilen bedeli (151.170) lira olan 149 kalem ateşe mukavim muhtelif tuğla ve harçlar Akserî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 7/8/1939 Pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (7) lira (56) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (8808) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5249)

10 Aded hassas küçük torna tezgâhı alınacak

Tahmin edilen bedeai (15,700) lira olan 10 adet hassas küçük torna tezgâhı askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 8/8/1939 Salı günü saat 15,30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (1177) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyona müarcaatları. (5301)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

1 — Tahmin edilen bedeli (12,353) lira (55) kuruş olan (5500) kilo vaketa 25/Temmuz/939 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı (926) lira (52) kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada buluman komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri.

(5030)

Tahmin edilen bedeli «17.250» lira olan «10.000» kilo kösele 27/Temmuz/939 tarihine rastlıyan Perşembe günü saat «14» de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı «1293» lira «75» kuruş olup şartnamesi hergün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri.

«5029»

Menemen asliye hukuk hâkimliğinden:

Davacı Menemen hazinei maliyesine izafeten vekili Enver Seymanın müvekkili hazinenin İngiliz tebaasından Vayitman karısı Mariye isticarının harb esnasında ölümüne muhakkak nazarile bakılması icab ettirecek bir zamanda gaib bulunması hasebile gaipliğine hüküm itası zımnında kayyem müddeialeyh Menemenin Ahıhıdır mahallesinde oturan Ahmed oğlu İbrahim aleyhine açtığı davanın yapılan duruşma ve muhakemesi esnasında hakikaten mezbure Vayitman karısı 329-330 senesinde mirasa gitmek üzere buradan infikâk ile bir daha avdet etmediği şehadetle anlaşılmış bulunmasına göre mezbure Vayitman karısı Mariye İsticarının hayat ve mematından haberdar bulunanların tarihi ilândan itibaren bir sene zarfında mahkemeyi haberdar etmeleri ilân olunur. (5535)

Remington

Komple bir Portatif yazı makinesi serisini takdim eder.

YENİ HUSUSİYETLER
YENİ GÜZELLİKLER
YENİ KIYMETLER

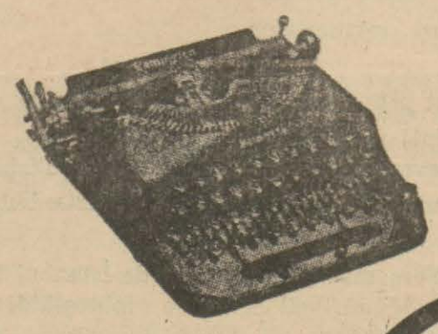

Acemiler için: Standard klavyeli bu portatif makineler, acemileri yazıya alıştırmak için en kolay ve münasip bir vasıtadır. Küçük makineler acemiyi alıştırmak için ucuz ve ideal makinelerdir. Yazı yazmak ve makineyi işletme süratini artırmak için kolaylıklar temin ederler.

Ustalar için: Bu yeni portatif makinelerin temin ettikleri sürat ve iş mükemmeliyetine şaşarsınız. Çabuk yazmak, iyi yazmak ve sağlamlık noktai nazarından arzu ettiğiniz her türlü ihtiyacı karşılarlar. Çünkü makineyi azami sürat ve en mükemmel iş yapmak noktai nazarından sizin şahsi ihtiyaclarınıza göre ayar etmek kabildir.

Remington

İlk icad edilen yazı makinesi olduğu gibi, mükemmeliyeti, güzelliği ve sağlamlığı itibarile daima başda kalmış ve her yerde birinciliği muhafaza etmiştir.

REMİNGTON YAZI MAKİNASI İLE YAZMAK BİR ZEVKTİR.

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

Komojen

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Komojen

VARTA

Dünyaca nam kazanmış

VARTA Akümülâtörlerini Kullanınız.

A deniz mağazası, Galata Mahmudiye caddesi No. 60

Bu resmi "KODAK" la siz de çekebilirsiniz

-Seyyahatlarınızda
-Eğlentilerinizde
-Gezintilerinizde
-Tatil zamanlarınızda

Sadık arkadaşınız "KODAK"tır

"KODAK" JUNIOR 620

Anastigmat objektif, otomatik
Yeni Krome Modeller

1550 liradan başlar

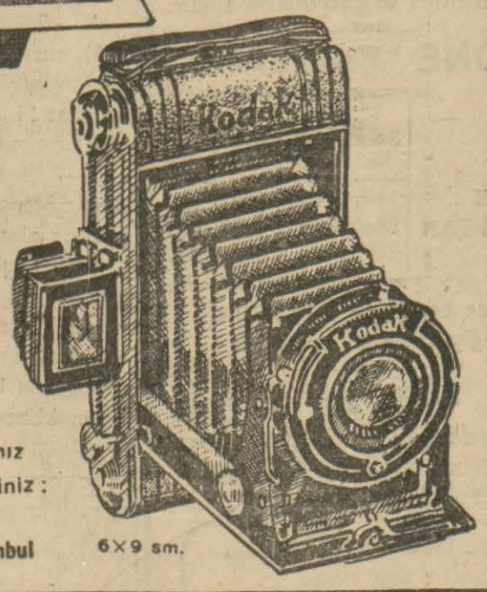

KODAK satıcılarından arayınız ve ya şu adrese müracaat ediniz:

KODAK Şirketi — Beyoğlu, İstanbul

6×9 sm.

Güzel Olmak için

Her şeyden evvel sıhhatli ve parlak bir tene, lekesiz ve düzgün bir cilde malik olmak lâzımdır. sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besleyerek canlandırır.

KREM PERTEV

10 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertip ve yapılış tarzındaki incelik dolayısıyle, tenin fazla yağlanma, sına mâni olur. Yağsız olarak susuşî tüp ve vazolarda satılır.

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilâçdır.

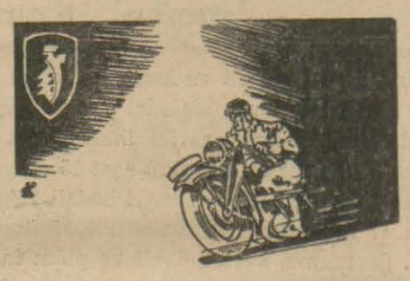

Zündapp

KABİLİYETLİ VE İKTİSATLI
200,250 ccm MODELLERİ
SÜRATLİ SPOR MAKİNESİ DS 350
SAYTKAR VE "TOURING" İÇİN
K500, KS500
KUVVETLİ 28PS ÇİFT SİLİNDİRLİ
SPOR MAKİNESİ KS 600

Satış yeri
ODEON
Beyoğlu, İstiklâl cad. No. 48-1

BAKER mağazalarının sattığı kostüm ve pardesüler, emsalsiz bir biçimdedir.

SAĞLAM
ŞIK
UCUZ

Hali hazırda piyasamızın en zengin çeşitleri, her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla satılmaktadır.

Harp Okulu Komutanlığından:

Hark okuluna 15/Temmuz/939 günü nihayet bulan kayıd ve kabul muamelesi «Eylûl 939» nihayetine kadar uzatılmıştır. Askerlik şubelerine ve Ankarada bulunanların Harb okuluna müracaatları ilân olunur. «179» «5551»

Dr. İhsan Sami

TIFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'i, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 50 kuruştur